



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د کتاب پېژندنه

|||||

د کتاب نوم : بوډا او د لېوانو پلونه

ليکوال : نصير احمد احمدي

د چاپ کال : تله ۱۳۸۵ل

د چاپ شمېر : ۱۰۰۰ ټوکه

کمپوزر : شېرافضل افضل

د خپرونو لړ : ۵

ډالۍ:

خپل پلار ته، چې تر ځان راباندې گران دی او په لومړي ځل يې راته وويل:

زويه! الف (ا) کوم ټکی نه لري، (ب) يو ټکی لري

او (ت) هم دوه ټکي...

بسم الله الرحمن الرحيم

په کوټه کې ناست وم چې دروازه په شدت خلاصه شوه.

پلار مې چيغه کړه:

وروا!

کوچني ورور مې په وره کې نوک ونيو، د پلار له وېرې بېرته پر شا ولاړ او د کور په اوږده دهليز کې يې منډه کړه. ور خلاص پاته شو او کوټې ته سره هوا او ورسره د لاندې د پخې غوښې بوی راننوت. پلار ته مې وکتل، له غوسې نه په ډکو سترگو کې يې د لاتين ژپړه رڼا ښکارېده. ولاړ شوم، د وره د پورې کولو پر مهال مې د ورور وارخطا غږ واورېد:

اډې! جومات ته لېونی راغلی.

پلار ته مې مخ ورواړاوه، د تاوځانې پر تاوده ځای ناست و او د راډيو ستن يې تاووله. له کوټې ووتم، په دالان کې مې مور د ښوروا لپاره ډوډۍ وړوله. ورور مې د هغې تر څنگ ناست و او تنور ته يې پښې ورغزولې وې. په قهر مې وويل:

دروازه د سړي غوندې خلاصه!

ورور مې په بېرته راته وکتل، سترگې يې وځلېدې او په داسې غږ، لکه کوم زېری چې راباندې کوي، وې ويل:

جومات ته لېونی راغلی!

غږ مې يو څه پوست کړ:

ته په خپله لېونی يې!

ورور مې مور ته مخ ورواړاوه او د خواست په ژبه يې وويل:

غوښه پخه ده؟

مور مې له کټو نه د لاندې يو راايستلی بڅری په گوتو کې ټينگ کړ، بېرته يې په کټو کې، چې له خولې نه يې مړ تاو پورته کېده، واچاوه، ورو يې وويل:

يو څه وخت لا نور هم غواړي.

له دې سره يې پر کټو برغولی کېښود او بېرته يې تناره ته ور ښکته کړه. ورور مې ماته وکتل:

لالا! اجب لېونی دی، له جوماته يې ټول هلکان وايستل.

ما وپوښتل:

ولې؟ په جومات کې لویان نه وو؟

—نه، هغوی خو هر ماښام تر لمانځه وروسته کورونو ته ځي.

مور ته مې مخ ورواړاوه:

ادې! ډوډۍ یو څه وخت مه لندوه!

—ولې؟

—جومات ته ځم.

دباندي په وتو سره مې وار له واره په ورمېر کې د واورې بڅرکي ولوېدل. پورته مې وکتل، د ماښام په تته رڼا کې څرخېدونکې واوره ورو- ورو رانښکته کېده، له گام سره مې کلوشو ته واوره ورولوېده. د انگر لړگین ور مې له ځنځيره ونيو، د وره غنجا شوه او په ليځک کې پرته واوره يې سره ټوله کړه.

جومات کور ته نږدې و او د کلي د هلکانو چيغې په اسانۍ سره اورېدل کېدلې.

لېونیه! ای لېونیه، لېونیه...!

گامونه مې گړندي کړل، د جومات وره وازه خوله نیولې وه او له دهلیز نه يې د هلکانو شور او زوږ راته... وره ته په رسېدو سره ناڅاپه د پښو درې شو. پر دېوال څه شی ولگېد، پر ځمکه ولوېد او له غږ نه يې پوه شوم چې د لرگي وار و. یو هلک په منډه له وره راووت. مخکې تر دې چې څنگ ته شم، اوږه يې زما تشي ته سيڅه شوه. ما په دېوال پورې لاس ونيو، خو هلک له ځمکې یوه- یوه نیمه لوېشت پورته شو او پر ښي اړخ ولوېد. پنځه شپږ هلکان مې په ترپ تر سترگو تېر شول. ځمکې ته مې وکتل، په واوره کې د یوه غځېدلي انسان چاپ جوړ و. یو دم چوپه چوپتیا شوه، داسې لکه هېڅ چې هم نه وي پېښ شوي. یوه شېبه پر خپل ځای ودرېدم. په احتیاط مې ښۍ پښه تر لځک واړوله، دهلیز ته ورننوتم، د جومات د څنگ د کوټې دروازه خلاصه وه او له کوټې نه د لاتین تتې رڼا د بوټونو د ایستلو ځای روښانه کړی و. ورو مې د وره خوا ته غړۍ وراوړده کړه. د کوټې پر خړ دېوال د یو بنیادم لږزانده سیوری ښکارېده، پښه مې ونيوله. پر یوه لوی عسکري بوټ مې سترگې ولگېدې، چې د تلي چاکونه يې له واورې نه

ډك اوبوټ ړنگ پروت و. د كوټې منځ مې هغه وخت سم ليدلای شوای، چې دوه گامه لا نور هم پر مخ تللی وای. گام مې واخيست، پښه مې پر يوه شي ولگېده او د لرگي د رغړېدو غږ چوپتيا ماته كړه. په بېړه مې سيوري ته وكتل، د پخوا په څېر لږزانده ولاړ و. ټيټ شوم، د امسا په بڼه يو غوڅ شوی لرگی مې دېوال ته ودراره. بل گام مې پورته كړ، د اوږدې كوټې په منځ كې يو په ونه لوړ بنيادم ولاړ و. د هغه راته شا وه. اوږد بالاپوښ يې په تن و، په ښي لاس كې يې د بوټ جوړه نيولې وه او داسې راته وايښد، لكه ځمكې ته چې گوري.

ورو مې وويل:

سلام عليكم!

سړي كوم غبرگون ونه ښود. دوهم ځل مې يو څه په زوره د سلام ټكي له خولې راوايست. هغه يوه جټكه وخوړه، په تېزۍ سره يې مخ راواړاوه، د خراغ رڼا يې پر نيمايي څېره ولگېده او د څېرې په روښانه برخه كې يې د ژورو گونځو سيوري ښكاره شول. سړی بوډا و، څره لونگی يې تر سر تاو وه او د ږيرې د ښي اړخ سپين وېښته يې د لاتين رڼا ته ځلېدل...

په لږزانده گامونو رانږدې شو، بوټ ته مې وكتل، د وار په بڼه يې نيولی و. په بېړه مې وويل:

خو ما مه بدوه، هلکان دي!

ده هېڅ ونه ويل، بوټ يې د خپلې جوړې تر څنگ کېښود او د كوټې په بر سر كې د تاوځانې پر تاوده ځای کېناست، سر يې وڅړېد او په فكر كې ډوب شو.

پوه شوم چې سړی بې ازاره دی، ورمخته شوم، ورو مې وويل:

زه به ډوډۍ درته راوړم!

خو دی د پخوا په څېر غلی و او غولي ته يې وكتل.

له جوماته ووتم، واوړه په تېزۍ اوږېدله. کور ته لاړم، د کوچني ورور چې مې کله راته پام شو، په بېړه يې وويل:

لېوني ونه وهلې؟

هغه ته مې ځواب ورنه كړ، له مور نه مې وغوښتل چې يوه كاسه ډوډۍ تياره كړي. په لنډه موده كې ډوډۍ تياره شوه. له دالان نه د راوتو پر وخت مې ورور ته ورياده كړه چې چای راپسې راوړي. كله چې بېرته جومات ته ورغلم، مساپر د پخوا په څېر څړېدلی سر ناست و. د هغه تر مخ مې دسترخوان وغوړاوه. كاسه مې کېښوده او خراغ مې ورنږدې كړ. اوس يې نو ټوله څېره ښكارېده؛ گڼې وروځې يې درلودې او په كينه سترگه پوند و. ورو مې وويل:

ډوډۍ سر پرې، که لاس مینځې، په هغه بدنۍ کې اوبه شته!

ورو ولاړ شو، له شا مې پسې وکتل، د کمیس لمن یې په بالا پوښ کې پټه وه، خو د پرتوگ په یوه پایڅه پورې یې لویه پینه ښکارېده. بدنۍ یې ورواخیسته او دباندي ووت.

شېبه وروسته چې بېرته پر خپل ځای کېناست، لاسونه یې لاندې وو. له کاسې نه یې یوه کوچنۍ گوله ورپورته کړه، لاس یې لږ زېده او کله چې یې گولې ته خوله وازه کړه، په وریو پورې یې یو غاښ هم نه ښکارېده. لنډه ډوډۍ یې ښه ډېره وخوړه، خو غوښې ته یې لاس وراوړد نه کړ. ورو مې وویل:

د پسه لاندی دی.

خو د ده شونډې ونه خوځېدې.

پوهېدم چې گونگی نه دی، ځکه گونگیان بیا په غوږو هم نه اوري. دوهم ځل مې کوم ست ورته ونه کړ. په زړه کې راتېره شوه، شاید لېونی وي. دا وخت د وره کړپ شو، کوچنی ورور مې په وره کې ودرېد، د هغه په ښي لاس کې چایجوش او په کین لاس کې یې گیلان ښکارېده. پوه شوم چې له وېرې پر مخ نه شي راتلای، ځکه ولاړ شوم، چایجوش او پیاله مې ورنه ونيول، ورو مې وویل:

یوه پرستن درسره راوړه!

دی هم په منډه دباندي ووت، گیلان مې له چایو ډک کړ، د بوډا تر مخ مې کېښود، یو ځل بیا په دې هڅه کې شوم چې پر خبرو یې راولم؛ ورو مې وویل:

یخني نه ده؟

د دې پر ځای چې څه ووايي، لږ زېږدلی لاس یې د څنگ جېب ته کړ او ډک لاس کاغذونه یې پر غولي کېښودل. حیران شوم. په نویو او زړو کاغذونو کې یو قلم او عکس هم ښکارېده. په عکس کې مې وار له واره پر بوډا سترگې ولگېدې، چې توره دریشي یې په تن، سرتور سر او رنگه ښکته یې تړلې وه. سترگه یې جوړه وه او تر څنگ یې یوه سینگار شوې پېغله د واده په سپین کمیس کې ولاړه وه.

د عکس پر پاتې برخه یو کاغذ پروت و. لا مې عکس ته سم نه وو کتلي، چې د بوډا تور لاس د کاغذونو پر کوټه ور تیت شو او پر غولي یې یوازې د گوليو یو پاکټ پرېښود.

بوډا کاغذونه په جېب کې کېښودل، له پاکټ نه یې یوه گولۍ خولې ته واچوله او د چایو غوړپ یې ورپسې وکړ. په زړه کې مې پوښتنې راولاړې شوې:  څوک دی، سوالگر دی، که شتمن؟ ښاري دی، که کلیوال؟ روغ دی، که لېونی؟ د واده په جامو کې دا ښکلې نجلۍ څوک ده، مېرمن یې ده؟ سترگه یې ولې ړنده...  ناڅاپه یو درب شو،

مخ مې ورواړاوه، وره ته نږدې يوه بړستن پرته وه. بړستن مې د سړي پښو ته کېښوده، کاسه او دسترخوان مې راواخيست، ورو مې وويل:

پياله او چايجوش بيا په هغه تاخچه کې کېږده!

دا مې وويل او له جوماته ووتم.

د پلار په غږ مې سترگې رڼې شوې، په غوسه يې ويل:

يوه ورځ يې نه ده، دوې يې نه دي، غټ سړی دی.

وروسته مې د مور غږ واورېد:

خير دی، زه به ورته ووايم.

پوه شوم چې پلار مې ولې په غوسه دی. ساعت ته مې وکتل، لمر لا نه و راختلی. په بړستن کې مې پښې بندې کړې. د کوټ په لستونو کې مې لاسونه ننه ايستل او له کوټې ووتم. د کوټو او دالان ورونه اوږده دهليز ته خلاصېدل. دهليز مې د گوتو په سرونو لنډ کړ. کله چې د دالان وره ته ورنږدې شوم، پر سپرمو مې د تودې ډوډۍ بوی ولگېد. د مور مې د وره له چولې راته پام شو، ور مې خلاص کړ او دالان ته ور ننوتم. څرېدلې شونډې يې وخوځېدې:

پلار به دې درسره گوري!

د خواست په ژبه مې وويل:

خير دی مورې لا وخت شته. ته يوه بدنۍ اوبه راکه چې اودس وکم!

خو دا ځل يې په غوسه راته وکتل:

تر تا خو دي هغه کشری ورور لا ښه دی، پلار يې يو ځلې ورته وويل چې د سهار جمعې ته راځه، تر اوسه يې د هغه خبره نه ده هېره کړې، خو ته غټ سړی يې، سره غرمه راجگېږې!

د مور خوابدون مې نه شوای زغملای، ژمنه مې ورسره وکړه چې له دې هيسته به تر پلار مخکې په جومات کې ناست يم. دا وخت مې ورور دالان ته راغی. د هغه په لاس کې نيول شوې چايجوش د تېرې شپې مساپر راپه زړه کړ. ومې ويل:

هغه سړي ته چا چای وروړی و؟

— هغه لېونی یادوې؟

لنډ ځواب مې ورکړ:

هو!

— لالا! هغه خو په جومات کې نه و.

مور مې وویل:

خوارکی به په دې نیم گز واوړه کې چېرته تللی وي؟

په حیرانتیا مې وپوښتل:

نیم گز؟

د ځواب پر ځای یې په ریږده اوار شوی پاستی تناره ته ورټیټ کړ. زه هم ولاړ شوم، د دالان پر یوازېنۍ خوله شوې کوچنۍ ښیښې مې ورغوی تېر کړ، انگرېک سپین و او د زردالو د ونې پر وچو ښاخونو څلور گوتې واوړه پرته وه.

د مور غږ مې واوړېد:

چای دې ژر وڅښه او بام ته وروځېږه!

پاو وروسته له کوچني ورور سره یو ځای د بام پر سر ولاړ وم. اسمان برگ و او په واوړه کې لیرې کلي توربخون برېښېدل. زموږ د کلي پر هر بام یو-دوه تنه ولاړ وو او واوړه یې اچوله.

د ورور په غږ مې جټکه وخوړه:

لالا! راځه چې بامونه سره ووېشو، دوه یې ستا او دوه یې هم زما.

هغه ته مې وکتل، نیم بام یې تور کړی و او زه لا په نیم گز واوړه کې ولاړ وم. خندا راغله، د واوړې غونډوسکۍ مې جوړ کړ، خو مخکې تر دې چې پر هغه وار وکړم، د تره زوی مې د خپل کور له بامه راباندې غږ کړ!

ای! هلته یو څه ښکاري، دوه کارغان هم ورته ناست دي.

ورغږ مې کړ:

چېرته؟

— د دښتې خوا ته وگوره! د توت ونې ته نږدې!

ورمېر مې کور کړ. ده رښتيا ويل، په واوره کې يو تک تور شى برېښېده. وار له واره مې د تېرې شپې مساپر په زړه کې ودرېد او په چيغه مې وويل:

هله ژر کوه!

د ژامو مې ټکا وه، مور مې يوه بله برستن راباندې وغوړوله، تر څنگ مې کېناسته او ويې ويل:

د ژوندو دى؟

لنډ ځواب مې ورکړ:

نه پوهېږم، خو زما په شا لا ساه پکې چلېده.

له ځان سره يې وويل:

خوارکى!

دا وخت په دهليز کې درې شو، دروازه په شدت سره خلاصه شوه، ورور مې په وره کې ودرېد او په سترې غږ يې وويل:

اورلگيت، اور لگيت چېرته دى؟

مور مې وارخطا غوندې شوه:

په اورلگيت څه کوې؟

—پلار يې غواړي، د مېلمنو د کوټې بخارى بلوي.

—ولې؟

—هغه لېونى يې زموږ حجرې ته راوړ.

مور او ورور مې دواړه له کوټې ووتل، زه هم ولاړ شوم، پاڅو ته مې وکتل، لا لنډې وې، پټو مې تر ځان تاو کړ. دباندې سوږ باد چلېده او غونډۍ-غونډۍ ورپېڅې يې شمال لور ته په مخه کړې وې. له واورې نه پورته شوې رڼا مې سترگې له اوښکو ډکې کړې. د مېلمنو له کوټې نه چې د انگر دروازې ته نږدې په دېوال پورې نښتې وه، گډوډ غږونه اورېدل کېدل.

کوټې ته ورغلم، پر غزېدلي مساپر غبرگې بېرستې پرته وې، اوږد بالاپوښ يې سر ته شاپې واپې پروت و او څو کليوالو پلټۍ ورته وهلې وې. ورور مې هم دېخوا هاخوا گرځېده، هغه ته مې وويل:

د بامونو واورې لا پاتې دي.

پلار مې بخارۍ ته ورپو کړل او بيا يې مخ راواړاوه:

ته هم مرسته ورسره وکه، واوره درنه ده!

مخکې تر دې چې څه ووايم، د تره زوی مې وار پومبې کړ:

کاكا! زه به ورسره لاړ شم، د ده پاڅې لنډې دي او څو شېبې مخکې يې دا دروند بار پر خپلو اوږو تر جوماته راوړساره.

له دې سره يې پراته سړي ته اشاره وکړه. ولاړ شو او له ورور سره مې يوځای له کوټې ووت.

کليوال اندېښمن غوندې وو. په کوټه کې يوازې پوښتنې اورېدل کېدې:

څوک دی؟ له کومه راغلی؟ که مې شو، نو څه به په کوو؟

په پای کې مې پلار وويل:

که هر څوک يې، اوس مو غاړې ته رالوبدلې، که يې پور پرې کړ، بيا به هغه وخت گورو.

کليوال تر غرمې ناست وو، بيا يو ځای ولاړ شول. پلار مې د ډوډۍ ست ورته وکړ، خو دوی پاتې نه شول او له پلار سره مې يو ځای له کوټې نه ووتل.

پر سره انگار مې يو- دوه د توت لرگي کېښودل، په تاخچه کې يوه زړه مجله پرته وه، لاس مې وروغزاوه او د بخارۍ تر څنگ مې دېوال ته ايښي بالنې ته ډډه ووهله. د مجلې پاڼې مې راواړولې، يوه کيسه مې پيدا کړه. د پيل له څو کرښو نه يې وپوهېدم چې تلوسه لري او په لوستلو ارزې. کيسه په زړه پورې وه، ښه انځور يې درلود او ذهن يې ورسره ووړ. د دوهمې پاڼې په نيمايي کې وم چې ناڅاپه يوه لېزانده غږ سږه خوله راباندې راوسته:

انوره زويه!

په بېړه مې سر هسک کړ. يو سرتور، ډنگر سړی د کوټې په منځ کې ناست و. خپولي وېښته يې سره سرينس وو او يوه سترگه يې وچه راته نيولې وه.

شا و خوا مې وکتل، په کوټه کې له ما او بوډا پرته بل څوک نه و. سړي په لېزانده غږ خپله خبره تکرار کړه:

انوره زويه!

له دې سره يې پرستني له ځنگنو نه وښويېدې، لکه يو ماشوم چې نوی پر پښو راغلی وي، همداسې په لړزېدلو لينگو ولاړ شو، خو مخکې تر دې چې خپل انډول له لاسه ورکړي، په چټکۍ مې لاسونه ترې تاو کړل او ورو مې پر خپل ځای پرې ايست. لږزانده لاس يې له ځمکې پورته شو او زما پر مخ يې داسې تېر کړ، لکه د چا چې پر يوه ماشوم مينه راغلې وي. لاس يې تود و، پوه شوم چې تبه لري. ورو- ورو يې سترگه بې نوره کېده، وروسته نيمکېنه شوه او بيا يې تار- تار سپين بانه سره ورغلل.

نبض مې يې وکوت، رگ يې په چټکۍ سره غورزېده...

دا وخت مې ورور له انگړ نه راغږ کړ:

ډوډۍ تياره ده.

په بخارۍ پورې مې يو- دوه نور لرگي هم پسې کړل او دمېلمنو له کوټې نه ووتم.

د کور په دهلېز کې مې د پلار غږ واورېد:

په جومات کې يې خدمت نه شو کېدای، ځکه مې کور ته راوړ.

د کوټې ور مې خلاص کړ، مور مې وويل:

هو! ثواب لري.

د غرمې ډوډۍ مې له پلار، مور او کوچني ورور سره پر يوه دسترخوان وخوړه. پاتې ورځ دوه - درې ځلې د مېلمنو کوټې ته ورغلم، خو مساپر به د تېر په څېر بېسده پروت و.

ماښام قضا چې مې کله لاتين ته اورلگيت ورته کړ، د مساپر سترگه پرانيستې راته ښکاره شوه. دی ستوني ستغ پروت و او سترگه يې د چت پښتولانو (تيرانو) ته وچه نيولې وه.

ومې ويل:

څنگه يې؟

ورمېر يې کور شو، خو څه يې ونه ويل.

ورمخته شوم، پر تندي مې يې لاس کېښود، تبه يې پرې شوې وه. ورو مې وويل:

د خوړو اشتيا لري؟

دی بیا هم غلی و.

ما زیاته کړه:

که دې کور- کلی دلته نږدې وي، راته ووايه، زه به يې خبر کم.

هغه يوازې مخ رانه واراوه. ما هم څه ونه ويل او د بخاری په لگولو بوخت شوم. خو شېبه وروسته مې چې ورته پام شو، نو د سترگې له کونج نه يې يوه اوښکه راوگرېږده او د غوږ له پاسه يې په بېرو سپينو وېښتو کې پټه شوه. په خېره کې يې د بېوسۍ نښې ښکارېدې. په خپله خبره وشرمېدم، ورو مې وويل:

پر موږ بار نه يې او اوس تلای هم نه شې، له يوې خوا په واوره کې منډ نه شته او له بلې خوا ناروغه يې .

بوډا غلی و، زه هم لارم، هغه مې يوازې پرېښود او ماخوستن له يوې کاسې يخني ښوروا سره بېرته د مېلمنو کوټې ته راغلم. بوډا پر خپل ځای ناست و، سترگه يې راواړوله، خو څه يې ونه ويل. کاسه مې د بخاری پر سر کېښوده. د لاس اوبه مې وروړې او په چيلمچي کې خړې اوبه تويې شوې. کله چې مې ډوډۍ پر دسترخوان کېښوده، پاستي ته يې لاس وروغزاوه. ومې ويل:

پلاره! يخني ده، غوږ نه لري.

له دې خبرې سره يې ډوډۍ بېرته پر خپل ځای کېښوده. په حیرانۍ مې ورته وکتل، سترگه يې له اوښکو ډکه وه او په خېره کې يې يو درد پروت و.

پر خپله خبره مې فکر وکړ، داسې څه مې له خولې نه وو راوتلي، چې څوک خاوبدی کړي. ورو مې وويل:

ولې دې لاس ونيو؟

د لومړي ځل لپاره يې خړې شونډې وخوځېدې:

هېڅ.

بېرته يې پاستي ته لاس وروغزاوه، ډوډۍ يې وخوړه، لنډه دعا يې وکړه او په يوه سترگه يې راته وکتل:

مننه.

حیران شوم، وار له واره مې د تېرې شپې عکس سترگو ته ودرېد، ځکه د مننې ټکي کليوال خلک دومره نه کاروي. دوی له مقابل لوري نه د خوښۍ څرگندولو ته د (کور ودان، خدای دې مه خواروه، خير يوسې، موږ کمه کړه، خدای دې درېږه کړي) او داسې نور توري پر خولو راوړي. يو ځل مې بيا په زړه کې پوښتنه راولاړه شوه:

دا سړی څوک دی؟

لا مې په ذهن کې دا پوښتنه د ځواب لپاره سره اړوله، چې بودا وویل:

بچیه! راسره په زحمت شوې!

ما وخنډل:

څه زحمت...

په خبره کې راولوېد:

که سهار ته هوا ښه وه، درنه ځم.

نه پوهېږم چې ولې مې د زړه له تله وویل:

دا دې خپل کور وگڼه، تر څو چې نه یې روغ شوی، نه شپې تلای!

خوله یې خبرو ته جوړوله، چې ما وار ورنه واخیست:

او بل واوره ډېره ده، منډ نه شته.

دا وخت مې په ذهن کې را تېر شول چې د ده د ځای د معلومولو لپاره ښه وخت په گوتو راغلی دی؛ په خدا مې زیاته کړه:

نو چېرته به ځې؟

له دې خبرې سره یې سر وڅړېد او غلی شو، خو ما نه غوښتل چې یو ځل بیا چوپتیا خوره شي، هماغسې مې په خدا وویل:

د کوم ځای یې؟

بې له دې چې سر پورته کړي، ورو یې وویل:

د قره باغ، د غزني قره بادوم.

ما وخنډل:

د قره باغ د نجونو څه اجب جمال دی + گل په قره باغ دی.

د لومړي ځل لپاره یې گونځې - گونځې شونډې وپړې شوې او په خوند یې وویل:

دا سندرہ خان قرہ باغي ويلې ده .

د خبرو لپاره ښه بانه راته پيدا شوې وه، ومې ويل:

هو! د خان سندرې مې خوښېږي، ښه هنرمند و.

ورو يې وويل:

پرچميانو وويشت.

په خبره کې ورولوېدم:

خو ما اورېدلي چې مجاهدينو مړ کړ.

د دې پر ځای چې څه ووايي، بالاوښ ته يې لاس وروغزاوه او هماغه کاغذونه يې پر ځمکه کېښودل. خو دا ځل عکس پرمخې پروت و او پر شا يې ليکل شوي وو:  د ديارلس سوه دوه اتيايم لمريز کال، د ثور اتلسمه. 

له پاکټ نه يې يوه گولۍ ورواخيسته، د چايو غوړپ يې ورپسې وکړ او په داسې حال کې چې کاغذونه يې په جېب کې اچول، ويې ويل:

نه بچيه! پرچميانو وويشت.

وپوهېدم چې سړی هېرجن نه دی او ذهن يې ښه کار کوي.

ده زياته کړه:

خان ټکسي چلوله او د کابل په دريمه کارته کې يې په خپل موټر کې توپانچه پرې تشه کړه. نهه پنځوسم کال و او کله چې يې مړی قره باغ ته راوړ، ملایانو په هديره کې پرې ښود.

ومې ويل:

ولې؟

— هغه د جهاد لومړۍ دوره وه، ملایانو ويل چې خان کاپر و او بايد د مسلمانانو په هديره کې تر خاورو لاندې نه شي. د کورنۍ غړي يې بهوسه خلک وو، نه يې زور درلود، نه ځمکه. هماغه و چې د غواوو په گوډله (غوجل) کې يې خاک (قبر) ورته وکينده او خاورې يې پرې واړولې.

دا وخت مې کوچنی ورور د چای له پتنوس سره کوټې ته راننوت. بوډا وويل:

ورور دې دی؟

لنډ ځواب مې ورکړ:

هو!

ورور مې دوې پيالې له چايو ډکې کړې، يوه يې د بودا او بله يې زما مخې ته کېښوده او په خپله له کوتې ووت. بودا وخنډل:

ډېر شوخ دی!

وپوهېدم چې د تېر ماښام د هلکانو ځورول ورپه زړه شول. يو څه وشرمېدم او ورو مې وويل:

څنگه يې کيې، هلکان دي.

بودا پياله ورپورته کړه او سر يې په منفي بڼه وخوځاوه:

لويان هم گرم دي.

ما د نورو خبرو تمه ورنه لرله، چې بودا غلی شو. بې اختياره مې له خولې ووتل:

کاكا! انور څوک دی؟

ناڅاپه يې گيلاس په لاس کې کوږ شو، يو تند حرکت يې وکړ او په چټکۍ سره يې خپله غزېدلې ښۍ پښه ورتوله کړه، د لاس په گوتو يې لنډه پاڅه، چې مړ تاو ورنه پورته کېده، د خپلې پښې له څرمنې نه پورته ونيوله.

په وارخطايۍ ولاړ شوم. خو ده تر لاس ونيولم:

چيرې؟

په خوابدي غږ مې وويل:

د غاښونو کريم راوړم، د سوځېدنې لپاره ښه دي.

ده وخنډل:

کېنه زوروره! دومره لويه خبره نه ده، چې عمر تېر شي، خپل لاس به دي لا په واك کې نه وي.

خو زه له خپلې خبرې پښېمانه وم او د هغه سوځېدل مې له خپله لاسه گڼل. بودا خپله ښۍ پښه تر ځنگانه لوڅه کړه، پر توره څرمن يې يو- دوه ځايه مازې سرخي ښکارېده. څو ځله يې سوځېدلي ځای ته ورپو کړل او ويې ويل:

دې ته برسېرنه سوځېدنه وايي، دومره د تشويش وړ نه ده په خپله ښه کېږي.

وروسته یې په داسې حال کې چې خپلې پښې ته یې کتل، ورو یې وویل:

د انور نوم دې څنگه پر خوله راغی؟

تلولی غوندې شوم:

هسې تا په تبه کې یاداوه.

یو سوړ اسوېلی یې وایست. ما ورته وکتل، په سترګه کې یې اوشکې راټولې وې او غریو نیولي غږ یې مازې شونډې سره وخوځولې:

انور زما زوی دی.

تر یوې شېبې چوپتیا وروسته یې په داسې غږ، لکه څوک چې له ځان سره غږېږي، زیاته کړه:

ډاکټر انور.

په دې خبره کې یې یو ژور درد پروت و. په زړه کې راتېره شوه، زوی به یې مړ وي. عکس مې سترګو ته ښخ ودرېد، په ذهن کې مې وگرځېدل، نو هغه نجلی څوک ده؟ شاید دوه ودونه یې کړي وي! یو په ځوانۍ کې او بل هم د زړښت پر مهال. خو دا فکر هم د منلو وړ راته ښکاره نه شو. دا خوار بوډا او هغه ښاري ځوانه نجلی! هېڅ امکان نه لري، شاید هم امکان ولري...

ذهن مې گډوډو پوښتنو ته گډوډ ځوابونه ورکول. په پای کې پوښتنې او ځوابونه سره گډ شول، توري په یو بل کې ننوتل، نه مې پوښتنه جوړولای شوی او نه هم ځواب...

د بوډا غږ زما فکر سره راټول کړ:

واده لرې؟

ورو مې وویل:

نه، تر اوسه لا نه. پلار مې وایي چې لومړی دې سبق خلاص که.

په بېړه یې وویل:

د څه شي سبق؟

پوهنتون یادوم. دا مې وروستی کال دی، اوس په رخصتۍ راغلی یم.

لنډه شېبه غلی و، داسې لکه فکر چې وهي. وروسته یې سر پورته کړ:

ښه ده، ښه ده، پلار د اولاد خير غواړي. هغه مه خوابدۍ کوه!

ورو مې وويل:

له ما نه مې مور او پلار دواړه خوشاله دي، تر خپله وسه يې درناوی کوم.

— هو! زويه زاړه خلك د ماشومانو غوندې دي، په کوچنۍ خبره خوشالېږي، خو ډېر كم خوابدون نه شي زغملاى.

دې ته ورته خبره ما د طب په دريم كال كې له خپل استاد نه هم اورېدلې وه. هغه ويل: **❖** څومره چې عمر تېرېږي، په هماغه اندازه د مغز حجرات هم كمزوري کېږي او انسان په وړه خبره تر روحي فشار لاندې راځي. **❖**

په خندا مې وويل:

كاكا! ته خو د ډاكټرانو غوندې خبرې كوي.

ده وخنډل:

ډاكټر نه يم، خو لږه- ډېره مطالعه لرم.

په خندا مې خبره ورغوڅه كړه:

نو زده كړې دې چېرته كړې دي؟

يوه شېبه غلى و، وروسته يې په ارام غږ وويل:

زموږ په وخت كې لېسې او پوهنتونونه نه وو، تر شپږمه ليك- لوست كېده. د ظاهرخان دوره وه، د حكومت خلك به په كليو گرځېدل، خو كليوالو به خپل ماشومان ورنه پټول، بانې به يې پيدا كولې، تاوانونه به يې پر غاړه اخيستل، رشوت به يې ورکاوه او يا به هم شتمنو خلكو، بېوزلو ته پيسې ورکولې چې د دوى د ماشومانو پر ځاى د خپلو کوچنيانو نوم ورکړي. زما پلار هم نېستمن سړى و. د كلي ملك يو پسه وروباڅېنه او د ملك د زوى پر ځاى، زه د مكتب خوا ته روان شوم **❖**...

په خبره كې يې ورولوېدم:

نو د خلكو ولې له مكتب نه دومره بد راټلل؟

— هېڅ. دوى ويل چې مكتب ماشومان بې لارې كوي، كوپر ته يې باسي، دين او مذهب (مذهب) ورنه اخلي. **❖**

بوډا يوه شېبه غلى شو او بيا يې يوه سترگه راواړوله:

زويه! كلونه تېر شول، خو زموږ فكر لا پر خپل ځای ولاړ دی؛ اوس هم ډېر خلك همدا عقیده لري، مکتبونه سوځول کېږي، ښوونکي وژل کېږي او مکتب ته د پسات ځاله وايي. دلته لا اوس هم لمر ته زولنې وړلوېږي او ځمکه د غوايي پر ښکر ولاړه ده...

بوډا پر خبرو راغلی و او ما غوښتل چې د هغه د ژوند په اړه ډېر څه واورم، خو د نزاکت له مخې مې نېغ په نېغه پوښتنه نه شوای ورنه کولای. مجبور وم چې له ځنډو نه اصلي موضوع ته راشم، په خدا مې خبره ورغوڅه کړه:

نو دوې گټې مو وکړې، هم مو پسه ترلاسه کړ او هم دې مکتب ووايه!

ده وخنډل:

خو اصلي کار پسه وکو.

د بوډا خندا يو څه جرئت راکړ او په خندا مې وويل:

د پلار دې هم مکتب نه خوښېده، که څنگه؟

بوډا چايجوش ته لاس وروغزاوه، خو ما وار رومبې کړ او پيالې مې ورډکه کړه، ده وويل:

معلوماته! هغه هم له بله ځايه نه و راغلی، خو هر رنگه چې و، پلار مې ښه سپړی و، پر هغه گران وم، هغه زما لپاره هم پلار و، هم مور.

په خوابدي غږ مې وويل:

مور دې مړه وه؟

ده يو سوړ اسوبلی وايست. تر زاړه پټکي لاندې يې خپلې گوتې تېرې کړې، ککړۍ يې وگړوله او ورو يې وويل:

هو زويه! مور مې نه په زړه کېږي، زه ډېر کوچنی وم، چې هغې پور پرې کړ، شايد د څلورو پنځو کلونو. په ذهن کې يوازې د هغې يو څر تصوير راپاتې دی. څېره يې سمه نه شم سره جوړولای، رانه ښکېږي، داسې لکه چاته چې د زاړه او سپېره پلاستيک تر شا گورې، خو فکر کوم چې ښکلې به وه، مور تل ښکلې وي.

بوډا يوه شېبه غلی شو، بيا يې خپله خبره پسې وغزوله:

د مور له مړينې مې لا کال نه و وتلی، چې پلار مې بله کوژده وکړه. تر واده يو کال نور هم ووت، ولور نه پوره کېده، خو بيا يې له پلاره ورپاتې دوه جريبه ځمکه وپلورله او واده يې راخوندې کړ. زه ماشوم وم، هغه مهال په دې خبرو نه پوهېدم، خو وروسته مې چې ښی او کين بوت سره وپېژندل، دا خبرې راته روښانه شوې.

د پلار له واده نه مې نور څه نه دي په ياد، خو يو څه چې د انسان په زړه کې ريښې ځغلوې او تلپاتې وي، له هغه نه د مينې اخيستل دي. نه پوهېږم چې د واده لومړۍ شپه به وه، که دوهمه، خو دومره مې په زړه دي چې ميرې زما ځای ونيو. زه به تل د پلار په غېږ کې خوب وړلم. خو په هغه شپه يې د لومړي ځل لپاره په بله کوټه کې ځای راته جوړ کړ، خو بيا روږدی شوم. يو- يونيم کال وروسته به بيا پر بام ويدېدم او ستورو ته به مې تر هغو کتل، چې سترگې به مې سره ورغلې. ژوند همداسې پر مخ ته. ميرې به مې د پلار تر مخ د ناز په ژبه خبرې راسره کولې، خو چې هغه به نه و، په مازې خبره به يې چونډۍ رالگولې. خو پلار مې ښه و، کله ناکله به يې پلرنۍ مينه راباندې راتله او د مچولو پر وخت به يې د برېتو تېره وېښته زما پر بغورو (غومبرو) لگېدل. وروسته بيا د سهار له خوا مکتب ته تلم او ماښين به مې له پلار سره د بزگرۍ په کارونو کې مرسته کوله. موږ پردۍ ځمکې کرلې، خو گوزاره مو کېده.

میره وچه (شنډه) وه او د دریو تنو خوراک مو له یوې او بلې خوا برابر اوه. په دیارلس یا څوارلس کلنۍ کې مې مکتب خلاص کړ. بیا مې د پلار په غوښتنه د کلي گورواڼي ونیوله. له لمر ختو سره سم به د غواوو، مېړو او پسونو په دوړو پسې روان وم او په لمر لوېدو به مې د خلکو مالونه د هغوی د کورونو تر ورونو وررسول.

په دوه ویشت کلنۍ کې مې د عسکرۍ پچه وخته. دوه کاله مې د کابل د ریشخورو په فرقه کې تېر کړل. ترخیص مې واخیست او بېرته قره باغ ته لاړم. دا ځل مجبور وم چې له یوه کاره هم مخ واڼه ووم، ځکه پلار ته مې د ملا درد پیدا شوی و او درانه کارونه یې په وس نه وو پوره، بزگري ماته راپاتې شوه. ورسره مې له مزدورۍ، خټگرۍ، کارېز کۍ او له هېڅ شي نه هم مخ نه اړاوه. سهار به په خړه له کوره ووتم، ټوله ورځ به مې په ولاړو تېره کړه او د ماښام له اذان سره به کور ته راغلم، لاسونه به مې دومره له چاودو ډک وو چې هر ماخوستن به مې د لنډو وړو پټۍ پرې تړلې. بس نو ژوند و، د گېډې د ډکولو لپاره مو باید یو څه موندلي وای. د کلي ځوانانو به د ښه اس، اصیل ښکاري ټوپک او د غوړوړو تازیانو د درلودلو فکرونه وهل، خو ما چې به د چا په لاس کې کومه سپکه او تېره بېلچه ولیده، پر هغې به مې مینه راتله. د چا چې به مزدور په کار و، نو لومړی به یې زموږ د کور ور راتپکاوه، ځکه ما غښتلی بدن درلود. د بدن بوټي مې د ډېر کار له لاسه سره تاو شوي وو او ژر نه سترې کېدم. ماخوستن چې به مې سر ولگاوه، سمدستي به مې سترگې پټې شوې او نوې ورځ به هم د تېرې ورځې تکرار وه. ژوند همداسې تېرېده، زه وم او د ځمکې اړول، کرل او ربېل. ما یوازې خړه ځمکه او شنه واښه پېژندل. د پولي-پټي دښمن مې موږک و او دوست مې د ځمکې سوررنګه اوږد چینجی، خو ناڅاپه موږک په انسان بدل شو او ما د بېلچې پر ځای ټوپک ته لاس وروغزاوه...

بودا غلی شو، لېنګي یې ورتول کړل او په لږزېدلو گامونو دباندي ووت، خو زما په ذهن کې د هغه وروستی خبره په تکرار ډول راگرځېده: ❖ خو ناڅاپه موږک په انسان بدل شو او ما د بېلچې پر ځای ټوپک ته لاس وروغزاوه، خو ناڅاپه موږک په انسان بدل شو او... ❖

د بودا په غږ مې جټکه وخوړه:

بچیه! چای مې ډېر سور کو، بخښنه غواړم.

په بېرې مې ورته وکتل، د لمنې یوه څنډه یې په گنډه کې نښتې وه، خو د نزاکت له مخې مې پر خوله څه رانه وړل.

بودا پر خپل ځای کېناست، پښې یې په پرستن کې ننه ایستې او ورو یې وویل:

ستوري نه ښکاري، شاید بیا واوړه واوري.

بې اختیاره مې له خولې ووتل:

ټوپک ته دې څنگه لاس وروغزاوه؟

بودا یو سوړ اسوبلی وایست، په اشاره یې وپوهولم چې چای غواړي، پیاله مې وردکه کړه، ده وویل:

څه درته ووايم، د اوړي يوه ټکنده غرمه وه، ما رشقي ته اوبه ورخوشې کړې وې او په خپله د پولې پر سر ورته ناست وم، څو گامه ها خوا مې د يوه اوږدژبي ننداره کوله، چې د مېړيانو د غار تر څنگ پروت و. اوږدژبی یو کوچنی مرغه دی، ځان پر مړينې اچوي، خپله اوږده ژبه راباسي او کله چې یې پر ژبه مېړيان راټول شي، ژبه ورتولوي.

ما لا اوږدژبي ته کتل، چې یو ليرې غږ مې په غوږو ننوت. له مرغه نه مې سترگې واړولې، يوه هلك منډې راوهلې. چينې مې نه شواى صحيح کولای، خو احساس راولوبد چې ښه زېرى نه راته لري. د هغه په يوه چينغه کې مې د **پلار؟** ټکي واوږېد. دې ټکي مې زړه ولړزاوه، خو کله چې مې پوره جمله واوږېده، يوه شېبه مې سترگو هم کار پرېښود، رڼا ورځ راباندې توره شپه شوه، خو په غوږونو کې مې لا د هلك چينغو انعکاس درلود:

مالکه! ای مالکه! پلار دې یې دروواژه، هغه یې مړ کلي ته راوړ!

بودا غلی شو او زه وپوهېدم چې سړی مالک نومېږي. خو ډېر ژر یې خپلې خبرې پسې وغزولې:

اه زويه! نه پوهېږم چې څنگه کور ته راوړسېدم، خو کله چې د جنازې تر څنگ ودرېدم، نو پښې مې د لومړي ځل لپاره له خپله واکه ووتې، پر گونډو شوم او د بدن د انډول د ساتلو لپاره مې د جنازې کټ ونيو. ورو مې د خپل پلار له مخه د هغه څر څادر ليرې کړ، سترگې يې پټې، څېره يې څړه او سپين وېښته يې له خاورو ډک ښکارېدل. څادر مې نور هم ورنه وښوياوه، پر ټټر يې د بنگرې يوه ماته ټوټه او تار- تار ښځينه تور وېښته پراته وو. د بنگرې ټوټه مې وپېژندله، زما د ميرې بنگرې و. له مړي نه مې پاتې څادر هم ليرې کړ، پر سپينو جامو يې وينه نه ښکارېده، پر جسد مې گوټې وټپولې. د پلار په خوله پسې مې خپل مخ ونيو، خو د هغه له خولې نه تاو نه راووت او برېتونه يې نه راچوځېدل.

يو چا تر مټ ونيولم، کله چې پورته کېدم، له سترگو نه مې يوه اوبښکه بېله شوه، د پلار پر مخ مې پرېوته. يوه لنډه منډه يې واخيسته او يو دم ځای پر ځای ودرېده. په لومړي ځل مې شا و خوا وکتل، انگر له کليوالو ډک و او څو تنه په څرېدلو سرونو سونگېدل. په لږزنده گامونو د کوټو خوا ته روان شوم، په يوه کوټه کې د کلي څو تورسړې سره راټولې وې، په لوړ غږ يې ژړل او ښېراوې يې کولې:

خدايداده ټک له ټکه شې، د کور لوگى دې وړک شه، خداى دې مېنه سپېره که...!

خو ميرم مې څر دېوال ته ناسته وه، ټکرى يې په غاړه کې پروت و، سترگې يې له سرو رگونو ډکې وې او پر بغورو يې څو تاره تور وېښته سړبن وو. هغې هېڅ حرکت نه کاوه، غاړه يې کېړه وه. سر يې پر دېوال لگولی و او غولي ته يې کتل. تر مخ يې کېناستم، خو بې له دې چې راته وگوري، شونډې يې مازې سره وخوځېدې:

مالکه زويه پلار دې وليد؟

د لومړي ځل لپاره مې د هغې له خولې نه د زوی ټکی واورېد. زړه مې درد وکړ او د سکه مور مینه مې پرې راغله، بې اختیاره مې د هغې سر په ټټر پورې ونيو. د میرې له خولې یوه کوکه راووته. زما پر اوږه یې لاس کېښود او په لنډ وخت کې مې ټټر د هغې په اوښکو لوند شو. میرې مې د ماشوم غوندې ژړل او چیغې یې وهلې:

اه زویه! زه خواره شوم، زه کونډه شوم، زه څه؟ ...

زما پلار یې په هماغه ورځ خاورو ته وسپاره او ما قسم یاد کړ چې د ده قاتل به ژوندی نه پرېږدم.

درې ورځې د کلي په جومات کې پر فاتحه کېناستم، له نږدې او لیرې ځایونو نه به ډله-ډله خلک راتلل، لاسونه به یې پورته کول او بېرته به یې خپله مخه نیوله.

هغه وخت مرګونه کم وو، تر څو ورځو پر ټول کلي د ویر لږه پرته وه، ان د کلي ماشومانو هم دا جرئت نه درلود چې د لوبو لپاره دباندي راووزي.

د پلار د مرګ په لسمه-یوولسمه د ولسوالۍ بازار ته لاړم. دا د داودخان د پاچاهۍ لومړی کال و. روسي ټوپکان نوي راغلي وو. یو کولنگ داره چره ییز گل چاپ ښکاري ټوپک مې خوښ شو، پیسې مې ورکړې او د راتګ پر وخت مې کلي ته نږدې یوه کارغه ته نلۍ ورواړوله. هغه د چنار له سره لاندې راولوېد. بیا مې په شودیاره کې د ډاګو پر یوه مېړه ډز وکړ، خو کله چې د چرو دوړې کېناستې، هېڅ هم نه وو، مېړه په غار ننوتې وه. دې ډزو کلیوال او نږدې خلک خبر کړل، چې مالک ټوپک اخیستی او بدې یې په نیت کې ده. په سبا د کلي دوه-درې سپین ږيري په کور راننوتل او ما یوازې نصیحت ورنه واورېد. خو د بلې ورځې په سهار لویه مرکه کېناسته. په قره باغ کې ډېر قومونه پراته دي، تره کي، اندرې، خروټي، دوتاني، میاخېل او د نورو لویو او وړو قومونو مشران او مخور د کلي په جومات ننوتل. ټولو خدایداد گرم کړ. ویې ویل چې هغه هم خپله گرمه مني، خو زما پلار ته یې هم ګوته ونيوله، چې دی هم تر خولې تېروتی و. وروسته یې یو شاهد راوغوښت. شاهد د خدایداد دوی د کلي و او زما پلار د ده په غېږ کې ساه ورکړې وه. هغه لنډه کیسه تېره کړه:

پر خره مې غنم بار کړي وو، چې تر ژرندي یې وباسم، کله چې د خدایداد د کلا تر مخ تېرېدم، نو شور او زوږ مې تر غوږ شو. چې ورته ومې کتل، یو خدایداد و او یو هم د مالک مرحوم پلار. د دوی تر څنګ یوې برگې غوا هم په ډېران کې خوله وهله. دوی دواړه په غوسه وو، لاسونه یې د یو-بل تر خولو ورتېرول. مرحوم خپلې پیسې غوښتې او ویل یې چې غوا دومره شیدې نه کوي، لکه خدایداد چې وریادې کړې وې، خو د خدایداد دلیل دا و چې غوا درې ورځې د مرحوم پر اخور ولاړه وه، خو دوی د یوې ورځې شرط سره ایښی و. زه خرڅه کړې غوا بېرته نه اخلم. اخر مرحوم په کاوړ وویل:

ته خو لا ته یې، ستا پلار به یې هم بېرته اخلي!

خدايداد هم پرې ورچيغه كړه:

له خولې سره دې پام كوه!

خو د مالك پلار ورغبرگه كړه:

ته خو پيسې يادوې، والله چې عورته (ښځه) درنه بوزم!

دا وخت مرحوم د غوړ تر څنگ يو دروند سوك وخوړ او له ځمكې نه يې مړه دوړه پورته كړه. ما جوال پرېښود، په منډه ورغلم. د هغه سر مې له خاورو راپورته كړ. مرحوم يو-دوه ځله خپله خوله خلاصه كړه او بيا يې پور پرې كړ.

د شاهد تر خبرو وروسته يوه سپين ږيري مخ راواړاوه او ويې ويل:

مالكه! ښه به دا وي چې يوه روغه وكړې، د ټوپك له خولې داسې څه نه وځي، چې په هغه كې خير وي. بدې دې په گټه نه ده.

په خبره كې يې ورولوېدم:

معلوماته چې په بدۍ كې خوند نه شته، ما خو تر اوسه د چا سپي ته هم په بده نه وو كتلي، خو اوس چې يې مجبوره كړم، يا به پر ما خاورې اوړي، يا به هم پر خدايداد!

يوه بل راغبر كړ:

له خدايداد سره زه غږېدلى يم، هغه هر ډول پور ته تيار دى، كه يې لور غواړې، كه پيسې او ټوپك، هر څه چې ستا خوښه وي!

لنډ ځواب مې ورکړ:

نه مې د قاتل لور په كار ده او نه هم د پلار وينې په پيسو پلورم!

يوه بوډا چې ما كله پخوا نه و ليدلى او له سپينو جامو، اوږدو تسبو او په ورمېر كې له بياتي شويو څڼو نه داسې راته وايښېد چې ملا به وي، په ارام غږ وويل:

عبدالملكه زويه! نو چې داسې ده، خدايداد وبخښه! خداى به يې اجرونه دركي.

په كاوړ مې خبره ورغوڅه كړه:

څنگه يې وبخښم، هغه چرگ نه دى وژلى، زما پلار يې وژلى، پلار!

د ټولې مرکې خولې ماته رااوښتې وې؛ چا نصيحت راته کاوه، چا جنتونه مخې ته راته ایښودل او ځينو نورو ویل چې خدایدا د جرگې هر ډول پرېکړې ته تیار دی، خو ته سوله ومنه. خو زما یوه خبره وه. د پلار غچ (بدل) اخیستل. اخر جرگې پرېکړه وکړه چې بله ورځ به بیا سره راټولېږي او دا ځل به د سیمې تر ټولو روحاني شخصیت (اغا صیب) هم رابولي.

تر پرېکړې وروسته جرگه خوابدې ولاړه او د غرمې لپاره زموږ پاخه کړي دېگونه همداسې پاتې شول.

په هماغه ورځ مې پرېکړه وکړه چې خبره به دوهمې جرگې ته نه ځنډوم.

ماخوستن مې د ټوپک کولمو ته خواږه تېل (د شارشمو تېل) وروڅخول. تر سر مې کېښود او سهار لا ملایانو اذانونه نه وو کړي چې له کوره ووتم.

د خدایدا دوی کلی دومره لیرې نه و، شل- پنځه ویشت دقیقې وروسته د ده کلا ته ورورسېدم، کلا له کلي نه یو څه وتلې وه. پر سر یې رانه ستوري ولاړ وو او برجونه یې په تیاره کې وپرونکي ښکارېدل. دا یوه زړه کلا وه، لوړ دېوالونه یې لرل او ما لا په کور کې دا فکر کړی و چې پر دې دېوالونو اوښتل له امکانه لیرې کار دی، خو په ذهن کې مې یوه تیاره نخشه درلوده. مخکې مې لا د خدایدا د کلا له دروازې دېرش- څلویښت گامه لیرې له لوڅو ډک اودی (ډنډ) په پام کې نیولی و. په دې اودی کې به د شپې له خوا د کارېز اوبه راټولېدې او په رڼا کې به یې پټیو ته ورپرېښودلې. داسې اودی د کوچنیو کارېزونو خولو ته نږدې جوړېږي، چې بیا په یوځلي لښتی ډک کړي او پټی ژر اوبه شي.

لارم او د اودی پر ژۍ کېناستم. که څه هم اوږی و، خو بیا مې هم تر ځان ځادر تاو کړ، ځکه د غزني د دوبي شپه هم پر سړي لږزه راوستلای شي. د ټوپک خزانه مې په یوه جنگي کارتوس ډکه کړه، دې کارتوس د مردکۍ غوندې یوه سړي چره لرله، چې تر اويا- اتيا گزه یې ان غوايي هم چپه کاوه. ټوپک مې پر ورنو کېښود او د کلا خوا ته مې وکتل. د لوڅو تر تېرو څوکو پورته تور او پنډ برجونه ښکارېدل.

زموږ په ولسوالۍ کې دا ډول زړې او برجورې کلاوې ډېرې تر سترگو کېږي. ډېری یې تر دوو مترو پلن دېوالونه لري، پر ځینو یې ان یو نیم دوه سوه کاله اوږي، خو لا اوس هم پر خپلو پښو ولاړې دي.

یو وخت د سیمې یوه عمر خوړلي بوډا د خپل پلار له خولې کیسه راته کوله، چې د دې کلاوو په خټه کې به یې څو جوړې غوايي گرځول، چې ښه سره گډه او پخه شي. بیا به یې لږ خټه وتلله، ماخوستن به یې په اوبو کې کېښوده او سهار به یې په تله کې واچوله. که به په وزن پوره وه، مانا دا چې د پخې د وهلو لپاره تیاره ده، که نه نو بیا به یې تر هغو غوايي په کې گرځول، چې ښه به پخه شوه.

د خدايداد پر كلا هم شپږ- اووه شله كاله اوښتي وو. دا كلا ده ته له پلاره او نيکه وړپاتې وه او د معلوماتو له مخې دى يوازې په كې اوسېده.

د سهار له اذان سره مې اودي ته پښې وروغزولې، اوبه سرې وې او پښې مې تر بېديو پورې په مله (اوپرې) كې ښخې شوې. د خدايداد په باب مې مخكې لا معلومات ترلاسه كړي وو. تر بدې راوړسته به يې توپانچه تړله او له كوره ډېر نه راووت، خو دى لمونځ گزاره سړى و. د پخوا په څېر به يې جمعه نه پرېښوده.

د سهار څپه زما لپاره هم ښه وه، تر وار وروسته په اسانۍ تېښتېدلای شواى، ځكه خدايداد تېروونه لرل او ورځ راته خطرناکه وه.

يو څه انتظار مې لا نور هم وايست. د لمر ختو خوا ته اسمان روښانه شوى و او د كلا لويه دروازه له ورايه ښكارېده. ناڅاپه مې بدن زېر شو. د دروازې ځنځير پر دره ولگېد. ټوپك مې ورواړاوه. زه پوهېدم چې بل څوك نه دى، ځكه خدايداد يوه ناروغه مېرمن، پېغله لور او دوه كوچني زامن لرل، چې زامن يې لا د لمانځه نه وو.

خدايداد مې هم نه شو غلطولای. ما يو- دوه ځله په گنج (دڅارويو د پلورلو ځاى) كې ليدلى و. ده د مالونو سوداگري كوله.

د ټوپك پر كولنگ مې د ښي لاس بټه گوته ټينگه كړه. ټوپك مې تيار ونيو، د دروازې يوه پله په غنجا سره چوله شوه. كينې سترگه مې پټه كړه او په ښۍ سترگه مې د ټوپك زخه او دروازه په يوه ليكه سره راوستل. خو ناڅاپه مې بدن زېر شو. زړه مې ولړزېد او د ټوپك خوله بې واكه رانه ټيټه شوه. لومړى مې يو گړى وليد، بيا سپين مړوند، ورپسې د تور ټكري پيڅكه او وروسته يوه دنگه نجلۍ.

بې اختياره مې په اوبو كې گوندې ووهلې. سر مې پورته كړ، سترگو ته مې يوازې لوڅې ولاړې وې، د ورمېر په كېرولو سره مې يوه چوله پيدا كړه. نجلۍ د دروازې تر مخ ولاړه وه. يو- دوه ځله يې دېخوا ها خوا وكتل او نېغه زما لور ته راروانه شوه. بېرته مې سترگو ته لوڅې په خوله وركړې. شېبه وروسته مې پنځه- شپږ گامه ها خوا، په اوبو كې چرپا واورېده. په احتياط مې ورمېر كور كړ. نجلۍ د كارېز خولې ته نږدې ناسته وه، د څېرې يوه خوا يې ښكارېدله، ټكرى يې مازې پر ككرۍ تم و. هغې تور او پېچلي وېښته لرل او تر لنډې سپينې زنې يې رنې اوبه څڅېدې.

نږدې ټوخي زما ملا لاسې كړوپه كړه، بېرته مې لوڅې سترگو ته ودرېدې. د يو ډډ نارينه غږ مې واورېد:

شېرينو بچو! نن تنور ته ولگوه، د مور دې بيا تبه ده!

د نجلۍ نرى غږ مې په زړه كې پرېوت:

همدا اوس ور ځم.

نه پوهېږم چې ولې د **❖ ځم ❷** ټکی راباندې ښه ونه لگېد. بې اختیاره مې بیا غړۍ اوږده شوه. دا ځل د نجلی ټوله خېره ښکارېده. سترگې یې غټې وې، خو پزه او خوله یې واړه جوړ شوي وو. د هوسۍ د بچي غوندې معصومه او مینه ناکه راته وایسېده. سړي ته مې وکتل. خدایداډ و. د واسکت له سوریو نه یې لاسونه کښل او په تشي پورې یې یوه توپانچه څړېده.

بېرته مې د نجلی خوا ته سترگې ورواړولې، زړه مې ولږېد. هغې د لوڅو خوا ته کتل. ورو مې غړۍ راټوله کړه، تر هغو مې ساه نه ایسته، چې په اوبو کې مې د گړي د ډوبېدو گور-گور واورېد. ټوپک ته مې وکتل، پر ماشه ولاړ و. ما په ډېره اسانۍ سره د خپل دښمن ککړۍ سورۍ کولای شواي، هغه پنځه-شپږ گامه لیرې اوداسه ته ناست و، خو بېواکه د میل خوله په اوبو کې رانه ډوبه شوه.

شېبه وروسته نجلی گړی په اوږه د کور خوا ته روانه شوه، چې تنور بل کړي. خدایداډ د جومات لاره ونيوله، چې خپل خدای ته پر سجده پرېوځي، خو ما د خپل کلي ملا په پام کې نیولی و، چې د خپلې مینې لپاره د قسم د ماتولو کفاره ورته وپوښتم **❖**

بودا وټوخل او خبرې یې غوڅې شوې.

ما غوښتل چې د هغه په اړه ډېر څه واورم، ځکه تر اوسه مې لا د خپلو پوښتنو ځوابونه نه وو موندلي، خو شپه ناوخته وه او د ساعت دواړې ستنې پر دوولسو ولاړې وې. هغه سخته ورځ تېره کړې وه او استراحت ته یې اړتیا درلوده. ورو مې وویل:

کا کا له خوبه مې وایستې!

ده وخنډل:

نه بچیه! زاړه خلك هومره ډېر خوب نه کوي، خو ته ځوان یې، تاته به خوب درځي.

ده رښتیا ویل، زه به هر ماخوستن لا پر نهو بجو په بستره کې پروت وم، خو زړه مې غوښتل چې د بودا له خولې ډېر څه واورم، بیا هم د نزاکت له مخې ولاړ شوم او بودا ته مې وویل:

د شپې خو به اوبه نه څښي؟

ده راته وکتل:

نه بچیه! خو نن درې لمونځونه رانه قضا شول، اودس به لا وکم.

د بخاری له اودان نه مې بدنۍ ورډکه کړه، جاینماز مې ورته کېښود، شپه په خیر مې ورته وویل او له کوتې ووتم.

سهار وختي جومات ته لاړم. جمعه ولاړه وه، خو په كتار کې مې بوډا ونه ليد. تر لمانځه وروسته کور ته راغلم. بوډا د مېلمنو په کوټه کې لمونځ کاوه. هوا سره وه او د کرکیو پر لویو شینو یخۍ ښکلي میناتورې گلان انځور کړي وو. بخاری ته مې اورلگیت ورته کړ، بوډا سلام وگرځاوه او لنډه دعا یې وکړه. ما وویل:

شپه دې څنگه وه؟

مخ یې راواړاوه:

ښه وه، خو لږ تبه مې درلوده.

له دې سره بسترې ته وروښوید او خپل خوار لېنگي یې په پرستن کې پټ کړل.

ما یې د ښي لاس تر بند خپلې گوټې تاو کړې، رگ یې په عادي توګه غورځېده، ومې ویل:

لکه چې اوس ښه یې؟

ځواب یې راکړ:

هو زویه! خو د شپې کله-کله خوله راباندې راتله.

ومې خندل:

خیر! زه به ګولۍ درته راولېږم.

کور ته لاړم، شپبه وروسته مې د چای په پتنوس کې دوې ګولۍ هم کېښودې او پتنوس مې د کوچني ورور په لاس د مېلمنو کوټې ته ورولېږه. زه په دالان کې له مور سره کېناستم. هغې په دېګي کې پیاز سره کول، ویل یې چې غوړي او بوره خلاص شوي، څه نوره سودا هم په کار ده، خو ما د لارې د بندېدا خبره رامنځته کړه او ومې ویل چې واوره ډېره ده، بازار ته تګ نه کېږي، ښه به دا وي چې د اوس لپاره دا شیان له کوم ګاونډي نه په پور واخلي. بله چاره نه وه، هغې هم زما خبره ومنله. د چای تر ګرمولو وروسته د خپل تره کره ورغلم. د دوی د مېلمنو په کوټه کې زما د تره زوی او د کلي پنځه-شپږ ځوانان سره راټول وو او ټيکه (د قطعو یو ډول لوبه ده) یې کوله، ځکه واوره ډېره وه، هېڅوک هم له کوره نه شواي وتلای او ځوانانو به خپل ډېر وخت په قطعواو بندارونو تېراوه. ماته هم وار راورسېد، خو لا مې قطعې په لاس کې نه وې سره جوړې کړې، چې د تره تیوخی مې واورېد. هغه سپین ږیری و، قطعې یې د شیطان کار ګانې او بدې ورنه راتلل، ځکه مو په بېړه قطعې سره ټولې او تر توشکو مو لاندې کړې. تره مې کوټې ته راغی او کېناست. د مساپر پوښتنه یې رانه وکړه. بیا یې یوه بل ځوان ته مخ ورواړاوه، هغه یې ګرم کړ چې جومات

ته نه راځي او په لمانځه كې يې خوند نه شته. بيا د عبادت د ارزښت په اړه وغږېد. پر يوه لمانځه يې مخ ته جنتونه راته كېښودل او د لمانځه د قضا سزا يې د دوزخ په اور كې اويا زره غوټې يادې كړې.

تره مې ملا نه و، خو د فقهيې، بوستان او گلستان پانې يې كتلې وې او د كلي د جومات د ملا په غيابت كې به په ده پسې قد قامت ويل كېده. دى يو- يونيم ساعت د جنت او دوزخ پر درجو وغږېد او بيا لاړ.

د تره له وتو سره بېرته د قطعو ميدان سور ونيو، خو ما ډېر ژر لوبه بايلوده او له خونې نه ووتم. د خپل كور د مېلمنو د كوټې تر مخ مې ناڅاپه ښى پښه وښويېده او د شا پر تخته ولوېدم.

لومړى مې د ورسې د پلې د خلاصېدو غږ او ورپسې مې د كوچني ورور خدا واورېده. سر مې پورته كړ، ورور مې د ورسې له پلې سر راايستلى او خوله يې له خدا نه سره ټولېده. د هغه تر څنگ بوډا هم په يوه سترگه راته كتل، خوله يې وپړه وه، خو د خدا غږ يې نه راته. ولاړ شوم. په جامو پورې نښتې واوره مې وڅنډله او كوټې ته ورغلم. ورور مې خندل... بوډا هم وازه خوله نيولې وه او سترگه يې د كوټې غوندې ځلېده. ورور مې په خوند وويل: لالا! ښه درب دې وخوړ.

ما په خدا خپل ښوى بوټونه ملامت كړل. بيا ورمخته شوم، د ورسې پله مې وتړله او د بخارۍ تر څنگ كېناستم. ورور ته مې د چاى د راوړلو وويل، هغه له كوټې ووت. بوډا وويل:

بچيه! كوم كلي ته به منډ نه وي تللى؟

د هغه دې خبرې وپوهولم، چې سړى كوم ځانگړي ځاى ته د تگ نيت نه لري، بلکې بې هدفه پر جوماتونو گرځي او خپلې شپې سبا کوي. تر خولې مې ووتل:

كاكا! يوه پوښتنه درنه وكم؟

ـولې نه، شل پوښتنې خو وکه!

ومې ويل:

کور، څوك خپل- پردى لري، که نه؟

سر يې وځړېد.

ما وويل:

خوا مه بدوه، که دې زړه نه وي، څه مه وايه، خو د اوس لپاره دا ځاى درته ښه دى.

يو سوړ اسوېلى يې وايست:

څه درته ووايم، هم يې لرم او هم يې نه لرم.

ومي ويل:

پوه نه شوم، خو ستا له بېگانو خبرو معلومېږي چې واده دې کړي.

بودا سر جگ کړ، په سترگه کې يې اوښکې رغېدې، سپرې يې سره ورغلې، پزه يې پورته کش کړه او شونډې يې وخوځېدې:

هو زويه! هماغه د خدايداد لور مې وکړه.

دا يې وويل او بېرته غلى شو.

مخکې تر دې چې پر خپله خبره غور وکړم، له خولې نه مې ووتل:

کېداى شي چې د خپل ژوند کيسه راته تېره کې؟

پر شونډو يې يوه ترخه موسکا وغزېده او ورو يې وويل:

څه گټه به درته وکي؟

سپينه خبره مې ورته وکړه:

داسې ښکاري چې ډېر غمونه دې تر شا پرې ايښي دي، غواړم ستا د ژوند په راز پوه شم.

بيا يې سر وځړېد، ما وويل:

خير، ته مجبوره نه يې چې د خپل کور خبرې يوه پردي ته وکې، ما وبخښه!

له دې سره ولاړ شوم، خو بودا تر پاڅې ونيولم او ورو يې وويل:

کېنه زويه! ته زما د لمسي پر ځاى يې.

ما هم پلټۍ ووهلې او بودا پر خبرو راغى:

زما واده د بدۍ واده و، نه ډول و او نه هم ورا، بس د کلي دوه- درې سپين سرې ورغلې او د خدايداد لور يې

راخوندي کړه. ماښام مې د کلي ملا او يو دوه کسه سپين ږيري راوبلل. ډوډۍ مو وخوړه او د نکاح پر وخت مې ميره کوټې ته راننوته. سترگې يې سرې وې او په چيغو يې پېغورونه راکول چې د پلار قاتل دې د يوې مردارې لپاره

وباخښه. هغې ژړل، سپکې سپورې يې ويلې او غږ يې ناوې هم اورېده، ځکه موږ دوې کوتې درلودې چې يوازې يوه دالان (د اور ځای) سره بېلې کړې وې او ناوې د کلي له يوې زړې ښځې سره په دوهمه کوټه کې ناسته وه. ميرې مې هماغسې په ژړا کې پېغورونه راکول، خو زما سر ځړېدلی و او هېڅ مې هم نه شو ويلای. اخر د کلي يوه بوډا مخ پرې ورواړاوه او په خشکه يې ورته وويل:

بس که نور، مالک څه گرم دی؟ دا د جرگې پرېکړه وه.

بيا د کلي ملا په نرم غږ وويل:

خوږې! مالک هغه څه وکړل چې د خدای خوښه ده، په بدۍ څه نه جوړېږي.

له دې سره ميره له کوتې ووته، خو د کوتې تر مخ له چوترې نه يې د ژړا غږ راته.

د نکاح پر وخت نه د ځوانانو ټوکې ټکالې وې او نه هم د پېغلو د سندرو غږ. بس ما يوسپين ږيری خپل وکیل ونيو او نجلی ته هم ملا له دالان نه درې ځله ورغږ کړ چې نکاح دې قبوله ده؟ کله چې نجلی څه ونه ويل، ملا پټه خوله اقرار وگاڼه او نکاح وتړل شوه. شېبه وروسته مېلمانه له کوتې ووتل او زه يوازې پاتې شوم. بيا د کوتې کوچنۍ دريڅه د لاتين رڼا روښانه کړه او ورسره مې د گاونډۍ سپين سرې غږ واورېد، چې په چوتره کې يې زما ميرې ته د صبر غوښتنه کوله. وروسته رڼا ورو- ورو کمزورې کېده او وپوهېدم چې بوډۍ خپل کور ته روانه ده.

زه هم ولاړ شوم. دباندې ووتم. ميره مې په چوتره کې ناسته وه، خو څه يې ونه ويل. د انگر دروازه مې خلاصه کړه او په توره شپه کې د کارېز د دنې (خولې) خوا ته روان شوم. دنه کور ته نږدې وه. کله چې مې په اوبو کې لاسونه ډوب کړل، ستورو ټال وخوړ او ړنگ شول.

تر اوداسه وروسته بېرته کور ته راغلم، ميره په چوتره کې نه وه او د پيالې له کړپ نه وپوهېدم چې کوتې ته تللې ده. دالان ته ورننوتم، د خپلې کوتې ورته مې لاس وروغزاوه، خو کوتې مې په هوا کې سره راټولې شوې او همالته د اور په ځای کې کېناستم. زړه مې درېږده او پر تندي مې خوله راماته وه، ځکه زه په خپل دوه دېرش کلن ژوند کې په لومړي ځل يوې نجلی ته ورتلم. پوهېدم چې ما له هغې سره شرعي نکاح تړلې وه، خو بيا مې هم له شرمه پښې نه پرې ورتلې. يوه شېبه همداسې غلی ناست وم، بيا مې زړه ته پرې ورواچول او د کوتې دروازه مې خلاصه کړه. په تور ټکري کې پټه يوه نجلی په کونج کې ناسته وه. سر يې په ځنگنو ايښی و او په ټيټ غږ يې ژړل. په بېره مې ځادر اوار کړ او پر لمانځه ودرېدم. ما به تل خپل لمانځه ته پام کاوه، خو دا ځل مې په نهو رکعتونو کې درې ځلې د سهوې سجده وکړه. تر دعا وروسته مې مغزی کوږ کړ. نجلی د پخوا په څېر ناسته وه او ورو- ورو سونگېده. ځان ته مې کاوړ راغی او په لومړي ځل مې له ځانه ورته (کرکه) وشو، ځکه ما تر اوسه يوازې د خپلې خوښې په اړه فکر کړی و. زما په زړه کې دانه وو راتېر شوي، چې هغه به څومره هيلې او ارمانونه لري!

د نجلۍ له ځنگانه نه پر څرېدلي لاس د نکر يزو د رنگ پر ځای وچ اوږه سربښ وو او سپينه پښه يې له يوې سپڅېدلې (شېلدې) خيړنې گلابي رنگې پاڅې نه راوتلې وه. په ټکري پورې يې د بوسو څو خلي نښتي وو او ماته داسې وایسېده، لکه د کور له کاره چې يې راولاړه کړې وي؛ د هغې پر تن د ناوېتوب هېڅ نخښه نه ښکارېده.

څو شېبې همداسې په چورت کې ډوب وم. زړه مې نيولې و او د هغې هرې سونگېدا زما په زړه کې لارې جوړولې، خو بله چاره نه وه. اوس زه او هغه مېړه او ښځه وو او ما بايد د هغې اوښکې ورپاکې کړې وای. سل زړونه مې سره يو ځای کړل او ورو مې وويل:

ژړا کومه گټه نه لري، بس نو له خپله قسمته يې وگڼه .

خو نجلۍ هېڅ ډول غبرگون ونه ښود، د پخوا په څېر يې سر پر ځنگنو ايښی و او هماغسې يې ژړل...
ما هم نور څه پر خوله رانه وړل، بالښت ته مې ډډه ووهله او د لاتين په ژبه رڼا کې مې چت ته وکتل. د تورو لرگيو له پاسه تر پرتو لښتو لوتې راوتلې وې او په يوه چوله کې د څرموښکۍ لکۍ ښکارېده.

د جامو ښورېدا مې تر غوږ شوه، نجلۍ ته مې وکتل. خپله ښۍ پښه يې وغزوله، خو بېرته يې ژر ورتوله کړه او د پخوا غوندې کېناسته. پوه شوم چې له ډېره وخته همداسې ناسته ده او پښې يې وچې شوې دي. په خدا مې وويل:

ارامه کېنه، زه نه درته گورم.

له دې سره مې څنگ بدل کړ او مخ مې دروازې ته ورواړاوه. خو د دروازې تر څنگ مې د ښوروا پر لنډه ډوډۍ سترگې ولگېدې، چې يوه بوټۍ غوښه يې هم پر سر پرته وه او هېڅ گوله نه وه ورنه پورته شوې. ولاړ شوم، کاسه او دسترخوان مې د نجلۍ تر مخ کېښودل، څراغ مې هم ورنږدې کړ، ورو مې وويل:

گوره! له خپل ځان سره ظلم مه کوه، خير دی، که لنډه ډوډۍ سره شوې ده، دا غوښه خو درواخله!

خو هغه لکه بوت داسې ناسته وه. دا ځل يو څه کاوړ راغی او په خشکه مې وويل:

اوس بله چاره نه لرې، که خوشاله يې، که خپه، زما سره به ژوند کوي!

په دې خبره د هغې ښۍ لږزانده لاس له ځنگانه وښويېد، کاسې ته ورټيټ شو او د لنډې ډوډۍ يوه کوچنۍ گوله يې ورپورته کړه.

ما يې يوازې لنډه زنه وليده چې د ډوډۍ په ژدوولو ښورېده، ځکه پر خېره يې ټکري را ځوړند و او ان خوله يې هم په کې پټه وه.

پوه شوم چې هغې له وېرې کاسې ته لاس وروغزاوه، ځکه مې خپل غږ بېرته پوست کړ:

گوره! په خوابدون څه نه جوړېږي، نه به زه خوند درکوم او نه هم زما ميره او دا کور، خو اوس خدای سره وروستي یو، چاره څه ده؟

دا مې وویل او په دې هیله چې نجلی په ډاډه زړه ډوډۍ وڅوري، بېرته پر خپل ځای پرېوتم او څادر مې پر سترگو راکش کړ.

چوپه چوپتیا شوه او زه وپوهېدم چې نجلی له ډوډۍ نه لاس نیولی دی. دا ځل مې خپل ځان پرې پوه نه کړ او هغه مې پر خپل حال پرېښوده. ښه شېبه ووته او بیا مې د نجلی د پښو ښکالو تر غوږ شوه. هغه زما تر څنگ تېره شوه او وپوهېدم چې کاسه او دسترخوان یې پر خپل پخواني ځای کېښودل. بیا یو سیوری راباندې راغی، زما تر څنگ تړلې بستره خلاصه شوه او ورسره مې پښو ته نږدې پر غولي د توشکې د لوېدو غږ واورېد. څادر مې چوله کړ. د نجلی راته شا وه، خو له لوڅ غوږ او پېچلو وېښتو نه یې وپوهېدم چې ټکری یې پورته کړی دی. په خدا مې وویل: هغه بله توشکه هم درواخله!

په چټکۍ سره یې راته وکتل. ما یې په شونډو کې خدا ولیده او په هماغه چټکۍ یې مخ رانه واړاوه. یو ټکی یې له خولې راووت: اکړ به.

اکړب موږ بې موره ته وایو، خو د هغې له خولې خوږ راباندې ولگېد. هغې توشکې ته بالښت کېښود، پرستن یې سمه کړه، ټکری یې پر خپل مخ راکش کړ او بېرته پر خپل ځای کېناسته. ما هم پلټۍ ووهلې او په خدا مې وویل: که مې خدای غلط نه کړي، لکه چې لېونۍ مې په نصیب شوه! هغې سر پورته کړ او ما یې لاندېنۍ ډکه سره شونډه ولیده، چې د لاتین رڼا نرۍ لیکه په کې جوړه کړې وه. ومې خندل:

گوره! زه خو څه پردی نه یم، چې مخ دې رانه پټ کړ.

هغې څه ونه ویل. ما ځان خواشینی ونيو او په خوابدي غږ مې وویل:

هو رښتیا! هېر مې و، چا راته ویل چې په سترگه کې دې گل دی.

نجلی بیا هم کوم غبرگون ونه ښود او ما هماغسې په خواشینی زیاته کړه:

څه قسمت به مې همداسې وي.

شونډې يې وخوځېدې او په يوه داسې غږ، چې د ټوکې بوی ورنه ته، ويې ويل:

اکر به! تر تا خو ښه يم.

په بېړه مې ورغبرگه کړه:

زړه ته مې نه لوېږي.

نجلی څه ونه ويل. ما زیاته کړه:

پزه به دې هم کړه وي.

ويې خندل. ورو يې پر خپله ککړۍ لاس تېر کړ، مخ يې تر تندې پورې لوڅ شو، خو سر يې ځوړند نيولی و او د تار-

تار ښو اوږده سيوري يې د سپينو بغورو پر پاسنۍ برخه ښکارېدل.

په خدا مې وويل:

نو زه دومره بدرنگه يم چې راته گورې لا نه؟

يو نظر يې راته وکتل، پر دواړو بغورو يې اوښکو ليکې جوړې کړې وې او په سرو سترگو کې يې شرم او معصوميت

پروت و. ما لا هغې ته سم نه وو کتلي چې بېرته يې سر وځړېد. ورو مې وويل:

زه ډېر ظالم يم.

شونډې يې وخوځېدې:

نه.

نو مخ ته دې يو- دوې لپې اوبه ورواچوه، خواشيني ښه نه ښکارې.

نجلی ورو ولاړه شوه او له کوټې ووته. کله چې بېرته د څراغ رڼا پرې ولگېده، نو مخ يې لوند و. زه خپلې بسترې ته

وروشويېدم، خو نجلی د کوټې په بل سر کې ځانته ځای جوړ کړ. په خدا مې وويل:

يوه شپه خو نه ده، سبا به څه کوې؟

هغې يوازې وخندل او پرته له دې چې ټکړی له سره ليرې کړي، پرستن يې پر ځان ورکش کړه. ما هم يو څه شېبه د

شغالانو انگولا ته غوږ نيولی و، بيا مې د څراغ پليته ټيټه کړه او په داسې حال کې چې زړه مې درېدېده او ټټر مې په

خولو لوند و، د هغې په پرستن ورننوتم.

بودا غلی شو او کله چې ما ورته وکتل، پر خړو شونډو یې یوه نری موسکا پرته وه او په سترګه کې یې چې دروازې ته یې وچه نیولې وه، یوه مرموزه ځلا ښکارېده، ورو یې وویل:

لکه چې چای یې راوړ.

ده رښتیا ویل، له دهلېز نه د پیالو د رېږدېدا غږ راته. بیا دروازه خلاصه شوه او ورور مې چې په یوه لاس کې یې پتنوس او په بل لاس کې یې چایجوش نیولی و، کوټې ته راننوت. دواړه یې پر غولي کېښودل او منډه یې واخیسته، په غوسه مې پسې غږ کړ:

سړی نه یې!

ده په داسې حال کې چې بوټونه یې په پښو کول، په لوړ غږ وویل:

لالا! پر دام مې مرغۍ راټولې وې.

له دې سره یې له وره نه درب وایست.

ما سر وخوځاوه.

بودا وویل:

د څه شي دام؟

ومې خندل:

هېڅ، سهار یې یو- دوه ګامه ځمکه توره کړې وه، بس! غلبېل ته لښته ودروي، تر لاندې یې یو څو دانې غنم واچوي او چې کله خړې مرغۍ دانو ته ورنږدې شي، نو له ورسۍ نه په لښته پورې تړلی تار ورکش کړي.

بودا وخندل.

ما له چایو دوې پیالې ډکې کړې او په خندا مې وویل:

ښه، کیسه دې کوله.

شونډې یې وخوځېدې:

سهار د میرې په تېره غږ له خوبه رابیدار شوم، هغې چيغې وهلې... لغړې، پمنې، د خوني لورې!... اوس مې په سترګو هم راننوخې.

له دې سره زما د کوتې دروازه خلاصه شوه، نجلۍ په ډکو سترگو کوتې ته راننوته او وره ته نږدې يې سر پر ځنگانه ولگاوه.

زړه مې درد وکړ، ولاړ شوم او د هغې تر څنگ کېناستم، ورو مې وويل:

گوره! ته بايد غټ زړه ولرې.

هغې سر هسک کړ، شونډې يې سره سرينې وې، خو له سترگو نه يې اوښکو منډې وهلې. ما خوله خبرو ته جوړوله، چې د کوتې تر مخ مې د چايجوش د رغېدو غږ واورېد. د دريځې پرده مې چوله کړه، يو تور چايجوش په چوتره کې ړنگ پروت و او له لنډې ځمکې نه تاو پورته کېده. پرده مې پرېښوده، نجلۍ ته مې مخ ورواړاوه:

گوره! ميره مې...

خو د هغې ژړا زما په خوله کې خبره وچه کړه، سر يې زما پر ښۍ اوږه کېښود او د ماشومانو غوندې يې په چيغو-چيغو وژړل. وروسته يې په ژړا کې وويل:

ابۍ نه ده گرمه، د هغې د زړه پړار (ټپ) لا نه دی سره ورغلی، خو ما سپين سترگي وکړه او چای مې ورووړ. زه سپېره بايد دومره ژر نه وای ورسره مخامخ شوې.

سترگې مې له اوښکو ډکې شوې، د هغې پر سر مې لاس کېښود او ومې ويل:

ته سپېره نه يې، زما زړه يې زړه!

له دې سره يې سر پورته کړ او زما پر کينه اوږه يې گوتې ټينگې کړې. هغې ورو- ورو ژړل او ما هم پرېښوده چې زړه يې تش شي.

کله چې يې ژړا سلگيو ته ځای پرېښود، نو په خدا مې وويل:

شېرينو خو ما دومره کمزورې نه بلله.

سر يې پورته کړ، په څېره کې يې ژړا او موسکا گډه سره ښکارېده، تر يوې سلگۍ وروسته يې وويل:

اکر به! زما نوم دې له کومه زده کو؟

ومې خندل:

ځکه چې شېرينه، شېرينو وي.

شونډې يې موسکۍ شوې.

ما وويل:

زما لپار چای نه راوړې؟

ويې خندل:

خو ته به هم چایجوش له ځمکې وولې!

په چټکۍ سره مې لاس وروغزاوه، تر پزې مې ونيوله او په خدا مې وويل:

نه، زه به دې وخورم.

په خدا ولاړه شوه. ټکری يې پر مخ کش کړ او له کوتې ووته. زه هم انگر ته لاړم، له ځا نه مې اوبه راوايستې، مخ مې پرېمينځه او کله چې بېرته په کوټه ننوتم، د دريځې پرده پورته شوې وه. پر دسترخوان چای او ډوډۍ پراته وو او شېرينو هم پرستني په بوغبند کې تړلې. پيال مې راپورته کړه، هغې ته مې وکتل، خړه- پرې ښکارېده، په ډکه خوله مې وويل:

نن به يو دوه کميسه درته راوړم.

ويې خندل:

نه، په همدې کې به گذاره وکم.

خو هغه په يو جوړ جامو کې راغلې وه او جامو ته يې ضرورت درلود، ومې ويل:

په يو جوړ جامو کې گوزاره نه کېږي، دا راته ووايه چې څه ډول رنگ دې خوښ دی؟

—هر رنگ چې ستا پر زړه برابر وي.

يوه شېبه غلې شوه او بيا يې وويل:

خو په يوه شرط!

خدا راغله:

کوم شرط؟

دا چې ابی يې ونه ويني.

خدا می زور ونيو:

لېونی! نو څه وخت به یې اغوندې؟

په شرمېدلي غږ یې وویل:

ماخوستن، ماخوستن!

ما وخنډل، د چایو تشه پیاله مې پر دسترخوان کېښوده او ولاړ شوم.

شونډې یې وخوځېدې:

چېرته؟

ومې ویل:

یو ځل له میراو نه د اوبو د وار پوښتنه کوم، بیا له هغه ځایه بازار ته ځم، بل څه خو به دې نه وي په کار؟

هغې راته وکتل او د ځواب پر ځای یې په شرمېدلي غږ وویل:

اکر به!

له دې سره رامخته شوه، زما پر ږیره یې لاس تېر کړ او کله چې مې د هغې گوتو ته وکتل، نو په سپینو گوتو پورې یې دوه-درې تاره اوږده، پېچلي وېښته څړېدل.

بوډا غلی شو، تشه پیاله یې د ډکولو لپاره رامخته کړه او بېرته پر خبرو راغی:

اه زویه! څه درته ووايم، ما د لومړي ځل لپاره خوشالي موندلې وه او له ژوند نه مې خوند اخیست. د ورځې ټوله سترپا به مې د شپږینو په لیدو له یاده وته. هغه هم ورو- ورو راسره روږدې شوه او وپوهېده، چې پر ما گرانه ده. جامې مې پاکې شوې، خوراک مې سم شو، له هغې سره مې خوله په خندا روږدې شوه او ژوند ته مې په مینه کتل، خو د میرې وینه نه ورگډېده، په مازې خبره به یې سپکې سپورې ورته ویلې او تل به یې له ځنیو نیولې وه، خو دې به هېڅکله ماته څه نه ویل. ټوله ورځ به د کور په کار اخته وه؛ لاسونه به یې د لوښو په مینځلو غوړ وو او پزه به یې د نغري ایرو توره کړې وه، خو ماښام به له ما سره په پاکو جامو او پرېولي مخ ناسته وه، شپږینو خوشاله ښکارېده، هېڅوخت به یې زما تر مخ د خپل پلار کور نه یاداوه، خو د شپې به یې په خوب کې له مور او وروڼو سره خبرې کولې. یو دوه ځله مې وریاده کړه چې د خپلې ناروغې مور پوښتنې ته ورشي. دې به نن سبا راته کول، خو بیا وپوهېدم چې میره اجازه نه ورکوي. اخر د واده په دریمه میاشت د خپلې مور په مرگ د پلار کور ته لاړه، لس ورځې یې تېرې کړې او کله چې بېرته راغله، رنگ یې ژړ ښکارېده. میرې به سپکوله، پوچ او پاش به یې ورته ویل، خو دې به هېڅکله پر خوله نه راته راوړل. میرې ته به یې ای- ویل او د هغې له ناروا سره- سره به یې تل ښه خوله ورنه وهله، خو کله- کله چې به ډېره سخته پرې راغله، نو د ژړا لپاره به یې گوښه ځای پسې غوښت.

بوډا يوه شېبه غلی شو، ماته يې وکتل او بېرته يې شونډې وخوځېدې:

يوه غرمه له کاره سترې کور ته راغلم، وار له واره مې په چوتره کې له غوښو ډک غاب ته نږدې، پر خړ پوتې د وينو داره تر سترگو شوه، بيا د وينو ليکه په څاڅکو بدله شوې وه او کله چې دالان ته ورننوتم، زړه مې ولړزېد؛ د شېرينو مټ، يوه خوا کميس او د ټکري پيڅکه په وينو سره وه او ميرې مې د هغې د مټ په پرار سوځېدلې ټوټه ايښوده. د ميرې چې کله سترگې راباندې ولگېدې، نو تلولۍ غوندې شوه:

زه... زما...!

خو شېرينو په خوله کې ورولوېده او په بېړه يې وويل:

غوښه مې وړه کوله، چې چاره خطا وه.

له دې سره مې ميره په ژړا له دالانه ووته. په بېړه د شېرينو تر څنگ کېناستم، د وينې د تم کېدو لپاره مې د ټپ تر پورتنۍ برخې گوتې راوگرځولې، په بل لاس مې له جېبه دسمال راوايست او نيولی ځای مې ټينگ پرې وتاړه. هغې ته مې وکتل، سترگې يې له اوبښکو ډکې وې او کله-کله به يې په تندي کې د درد له لاسه گونځې جوړېدلې. د هغې له نيولې څېرې نه وپوهېدم، چې د ډېرې وينې د بهېدو له امله يې زړه کمزوري ورکوي، ځکه مې تر مټ ونيوله او په کوټه کې مې پرستن ورباندې اواره کړه. هغه وخت زموږ په ټوله ولسوالۍ کې ډاکټر نه و، ځکه نو د کلي ملا ته، چې د ډاکټرۍ په کارونو کې يې هم گوتې وهلې، ورغلم. هغه په اوکلۍ (هاون) کې دوه-درې ډوله بوټي سره وټکول. بيا يې له يو رنگه سپينو پوډرو سره، چې د ده په وينا د چرک مخه يې نيوله، گډ کړل او راياده يې کړه چې پر ټپ يې وتړه. کله چې بېرته کور ته راغلم، نو ميره مې د شېرينو تر څنگ ناسته وه او هغې ته يې د بورې شربت جوړاوه. زما په ورتلو ميره ولاړه شوه او له کوټې ووته. په حيرانتيا مې شېرينو ته مخ ورواړاوه:

د ابی پر زړه نن څنگه د رحم اوبه تېرې شوې دي؟

هغې څه ونه ويل.

ما پر ټپ تړلی دسمال خلاص کړ او په داسې حال کې چې پر پرار (ټپ) مې راوړي دارو ايښودل، ورو مې وويل:

څه کيسه وه؟

شېرينو تلولۍ غوندې شوه:

هېڅ...

ومې ويل:

ابی ولې د چارې وار درباندي وکړ؟

په وارخطايي يې وويل:

ما په خپله خپل لاس...

په خبره کې يې ورولوېدم:

گوره! که چاره ستا له لاسه خطا شوې وای، نو پر گوته، ورغوي او يا به دې هم د لاس پر شاتني برخه لگېدلې وای؛
مټ يې څنگه ژوبلاوه؟

سر يې وڅرېد.

ما وويل:

زړه دې، خو درواغ ښه نه دي، هغه هم د ښځې او خاوند تر منځ.

په ژرغوني غږ يې وويل:

ابی په چوتره کې غوښه ميده کوله، کله چې ما ورته وکتل، نو ډېره ورسره په تکليف وه، بايد يو چا د غوښې بخري
ورته نيولې وای، ځکه يې تر څنگ کېناستم او غوښې ته مې لاس وروغزاوه، خو دې کار هغې ته خوند ورنه کړ. په
خشکه يې پورې وهلم او په لاس کې نيولې تېره چاره يې زما مټ ته سيخه شوه.

بوډا غلی شو، ماته يې وکتل او ويې ويل:

زويه! مينه تل ميدان وړي، د شېرينو زغم او تر ځان تېرېدنې اخر ميره وژړوله، د زړه خيرې يې اوښکو راوايستې او
د خاوند تر مړينې وروسته يې يو ځل بيا پر کور زړه ولگېد. نور نو په کور کې د سپکو سپورو پر ځای د خندا غږ
اورېدل کېده. ميرې به مې له شېرينو سره د کور په کارونو کې لاس وور. دواړو به يو ځای ډوډۍ خوړه، کيسې به
يې کولې او تر غرمې وروسته به چې کله چوترې سيوری پيدا کړ، نو دواړې به پر زاړه ليمڅي ناستې وې او گربوانونه
به يې جوړول.

ژوند په خوښۍ تېرېده، خو وروسته ما او شېرينو دواړو ته يوه اندېښنه راولوېده، ځکه زموږ د واده درې کاله تېر
شوي وو، خو اولاد مو نه کېده. دموڼه مو وکړل، تاويزونه مو په غاړو وڅړول، پر زيارتونو وگرځېدو، خو د شېرينو لمن
زرغونه نه شوه. اخر چا راته وويل چې د غزني ښار ته يو ډاکټر راغلی، يو ځلې هغه ته ورشئ. ما هم د هغه خبره
ومنله، ډاکټر څه دوا راته وليکله او څو مياشتې وروسته شېرينو په شرمېدلي غږ راته وويل چې په وجود کې يې يو
بل زړه هم درېږي.

آه زويه! انسان هغه وخت د سکون احساس کوي چې اروا يې پر کراره شي. نور مې نو هېڅ غم نه درلود او څه مې چې لرل، په هغه خوښ وم. خپل ژوند مې پر پاچاهۍ نه ورکاوه او ژوند ته مې په مينه کتل. خو هر څه بدل شول، هر څه، اخر نېکمرغۍ مخ رانه وگرځاوه.

بوډا غلی شو. ما ورته وکتل، خبره يې خواشينې وه او پزه يې تر پخوا څرېدلې راته ښکاره شوه. بېرته يې شونډې وڅوڅېدې او پر خبرو راغی:

اه زويه! يوه شپه مې د شېرينو په زگېروي سترگې روڼې شوې، څراغ مې ولگاوه او هغې ته مې وکتل. پر سپين تندي يې څاڅکۍ - څاڅکۍ خوله پرته وه او په غاښونو يې لاندېنۍ شونډه ټينگه کړې وه. هماغسې يې په زگېروي کې وويل:

ښه نه يم.

ما يې پر تندي لاس کېښود، د څراغ په رڼا کې يې شونډې خندنۍ شوې، خو ډېر ژر د درد خپه پرې راغله او په زحمت يې وويل:

اکر به! تبه مې نه ده، ابې ته ووايه!

وپوهېدم چې خبره څه ده. تر سر ايښې خولۍ ته مې لاس وروغزاوه، خو د ولاړېدو پر وخت، شېرينو تر مټ ونيولم، هغې ته مې وکتل. سترگې يې له اوښکو ډکې وې او پر شونډو يې يوه مړاوې موسکا پرته وه، له درد سره يې په شرمېدلي غږ وويل:

اکر به! ته بيا مه راځه، د ابې په کوټه کې پرېوځه، ښه!

يوه شېبه يې تر مټ نيولی وم، په ځير - ځير يې راته کتل او له يوه درد سره يې زما لاس پرېښود. ما پر تندي ښکل کړه او ورو مې وويل:

لېونۍ! مه وارخطا کېږه، خدای به هر څه سم کړي.

له دې سره مې سترگې له اوښکو ډکې شوې، دالان ته لاړم او په توره شپه کې مې د ميرې د کوټې ورو وټکاوه. د هغې خوښولۍ غږ مې واورېد:

څوک يې ؟

ومې ويل:

زه يم، مالک.

د اورلگیت د لگېدو له غږ سره مې د وره په چاکونو کې رڼا ولیده. میرې مې دروازه خلاصه کړه. دا پوهېدلې وه چې خبره څه ده، ځکه یې څه ونه ویل. ما لار ورکړه او هغې زما د کوټې د وره لاستې ته لاس وروغزاه. زه د میرې په کوټه کې اوږد وغزېدم او په فکر کې ډوب شوم. ساعت — نیم به وتلی و چې د میرې غږ مې واورېد. هغې ویل چې شاپواگۍ راولم. شاپو زموږ گاونډۍ وه او د کلي ډېرو ښځو د دې تر لاس لاندې ماشومان زېږولي وو. ما هم څراغ راواخیست، دباندې ووتم او د گاونډي د انگر دروازې ته مې ډېره ونيوله. شېبه وروسته مې یو وارخطا نارینه غږ واورېد:

څوک یې؟

ځان مې وروپېژاند. دروازه خلاصه شوه او گاونډی مې وپوهاوه، چې د څه لپاره راغلی یم، هغه کور ته لاړ او شېبه وروسته شاپواگۍ د لاتین په رڼا کې ښکاره شوه، چې په کړوپه ملا زما خوا ته راروانه وه.

درې — څلور دقیقې وروسته بېرته د میرې په کوټه کې اوږد وغزېدم او بودۍ زما کوټې ته ورننوته، خو دا ځل مې د چونگښو په کوررړا کې د شېرینو زگېروي او یوه نیمه چیغه هم اورېده... د هغې چیغو زما په زړه کې ستنې تېرولې، ځکه مې یو غوږ پر توشکه ولگاوه او پر بل غوږ مې بالښت کېښود. ښه شېبه نوره هم ووته او بیا یو دم ښځه کېناستم. په زړه کې مې خوشالۍ منډه واخیسته او په غوږو مې د یوه ماشوم د ژړا تېرې کوکې ننوتې. بې اختیاره مې پر درۍ تندی ولگاوه او د شکر پر سجده پرېوتم، خو یو ناڅاپه مې د میرې کوکو په زړه کې غږېدلې خوښې بېرته راټوله کړه، زړه مې له خولې راووت او په توره شپه کې مې پر تړلي وره منډه ورواخیسته. سر مې پر ډږه ولگېد او د شا پر تخته پرېوتم.

بودا غلی شو او کله چې ما ورته وکتل، مخ یې د ورسۍ خوا ته واړاوه. ورو یې وویل:

لکه چې بیا واوره پیل شوه؟

غږ یې ژړغونی و او کله چې مې ښیښې ته وکتل، اسمان وربځ و، خو د واورې اورېدل مې ونه لیدل. وروسته مې د بودا لږ زېږدلي لاس ته پام شو، چې د تندی له خوا یې پر وېښتو تېر کړ، خو زه وپوهېدم چې په دې چل یې د لاس په ورغوي خپلې اوښکې پاکې کړې.

ساعت ته مې وکتل، د غرمې دوولس بجې وې، زړه مې غوښتل چې بودا نور هم راوغږوم، خو هغه خوابدې و او ښه مې دا وگڼل، چې یوه شېبه یې یوازې پرېږدم. ورو ولاړ شوم، بودا وویل:

څه کوې؟

— ډوډۍ راوړم.

خړېدلې شونډې يې خندا سره وپرې کړې:

وږی يې؟

ما وخنډل:

وخت يې نه دی؟

په خندا يې وويل:

کېنه زوروره! اوس دې زما د زړه غوټې راوسپړلې، پرېږده چې يو څه تش شي.

ما هم له خدايه همدا خبره غوښته، پلټی مې ووهلې او بوډا هم د خپل ژوند کيسه پسې وغزوله:

زما د خوشالۍ عمر لنډ و، داسې لکه يو خوږ خوب او بس. په سبا يې د شپږينو پلرگنۍ راغله او جنازه يې خپلې هديرې ته يووړه. زه به د ورځې پر فاتحه ناست وم او ماخوستن به مې د وروسي يو دوې گولې تر ستوني تېرې کړې. وروسي زموږ په خلکو کې يو دود دی. کليوال تر څو ورځو په خپل وار د کورنۍ نارينه ډوډۍ ته بيايي. ښځينه وو ته پوخ دېگ ورلېږي او په دې توگه خپله غمشريکي څرگندوي. ما چې به په هر کور کې ډوډۍ وخوړه، که به يې د مېلمنو کوټه لرله، نو همالته به مې سر ولگاوه، که نه نو په جومات کې به مې شپه سبا کوله. درې-څلور ورځې مې پر خپل کور پښې نه ور تلې، خو اخر مې د مجبوريت له مخې کور ته مخه کړه. چوپه چوپتيا وه، ان د کوټو دېوالونه هم خوابدي ښکارېدل. ميرمې په دالان کې وليده، چې په چوشک کې يې شيدې اچولې. کله چې يې سترگې راباندې ولگېدې، خوله يې جينگه شوه، سترگو ته يې ټکری ونيو او په ژړا خپلې کوټې ته ننوته. يوه شېبه په دالان کې ودرېدم، بيا مې لږ زېږدلی لاس د کوټې وره ته وروغزاوه.

اه زويه! ملايان وايي چې د قبر تر تيارې بله وېره نه شته، خو ما په ژوندوني قبر وليد. گام مې واخيست، د کوټې ور په غنجا راپسې پورې شو. پرده مې چوله کړه، سترگې مې وغړولې، پر خړه درۍ يوازې يو توشک پروت و، د شپږينو د لاس هېڅ نښه نه ښکارېده. د هغې بستره، جامې، پر مېخ ځوړند ټکری او ان د هغې رانجه او سلايي، هر څه له کوټې ايستل شوي وو.

داسې احساس مې وکړ، لکه يوه لوی گودال ته چې لوېدلې يم، داسې تياره گودال ته، چې د وتو لار ونه لري او له مارانو او لږمانو ډک وي. پرده مې نوره هم پورته کړه او کله چې رڼا شوه، وار له واره مې په اينې کې خپلې څېرې ته پام شو، پر دېوال خړېدلې اينې ته ورنږدې شوم. دې اينې ته يوازې څو ورځې مخکې ولاړ وم، په برېتو کې مې يو سپين وېښته ښکارېده، خو په گوټو نه راته او کله چې د شپږينو راته پام شو، په بېړه يې وويل:

اکر به! مه بيا ډېرېږي!

خو اوس مې ږیره او وېښته له سپینو خلو ډک وو او څېره مې دومره گونځې- گونځې راته وایسېده، لکه د څلورو ورځو پر ځای چې کلونه راباندې اوسني وي. بې اختیاره مې اینې ته لاس وروړ او پر ځمکه مې د یو شي د لوېدو غږ واورېد. لاندې مې وکتل، پر یوې سرې رنگې ږمنځې مې سترگې ولگېدې چې له وېښتو ډکه وه. پر گوندو شوم، ږمنځ مې له غولي راپورته کړه، د ږمنځې په ښاښونو پورې د شېرينو تور او پېچلي وېښته څړېدل. بې اختیاره مې ږمنځ په تېر پورې ونيوله. اوبښکې مې له واکه ووتې، خو هڅه مې کوله چې له خولې نه مې کومه کوکه ونه وځي. یوه شېبه مې په تیت غږ وژړل... بیا ستوني ستغ پرېوتم. سترگې مې چت ته وچې نیولې وې، خو په ذهن کې مې شېرينو یوې او بلې خوا ته کېده؛ کله به یې خندل، کله به یې زما په وېښتو کې گوتې تېرولې او کله به یې راته ویل: **❖ اکر به! دومره ډېر کار مه کوه، ناروغ به شې. ❖**

بیا یو دم کېناستم، زړه مې نیولی و، تېکه نه راتله، کور داسې راته وایسېد، لکه خولې چې راباندې لگوي. ناڅاپه ولاړ شوم، په دالان کې مې میرې ته ورغږ کړ. هغه راغله او په سرو سترگو راته ودرېده، بې اختیاره مې وویل: **زه ځم.**

خوله یې وازه پاتې شوه:

چېرته؟

— نه پوهېږم.

څومره وخت؟

— نه پوهېږم.

هغې په رډو سترگو راته کتل، ما وویل:

باید د یو څه وخت لپاره چېرته لاړ شم، که نه زړه مې چوي.

د میرې غږ ژرغونی شو:

موږ چاته پرېږدې؟

— خدای ته.

دا وخت د میرې له کوټې نه د یوه کوچني چیغې پورته شوې... میرې مې وویل:

پر ماشوم څه نوم کېږدم؟

خواب مې ورکړ:

نه پوهېږم.

يو ځل يې وينې نه؟

__نه.

بوډا غلی شو. ماته يې مخ راواړاوه، په سترگه کې يې اوبښکې رغېدې، خو شونډې يې خندنې وې. هماغسې يې په خندا وويل:

اوس به يې وخت وي.

حيران شوم:

د څه شي وخت؟

__ډوډۍ يادوم.

ما وخنډل او د ډوډۍ د راوړلو په نيت ولاړ شوم، خو له ورسۍ نه مې پر خپل کوچني ورور سترگې ولگېدې، چې چلمچۍ يې په لاس، د کوټې خوا ته راروان و. شېبه وروسته مو لاسونه پرېمينځل او کله چې مې دسترخوان اواراوه، نو پلار مې کوټې ته راننوت. هغه ويل چې دباندې جان گل ولاړ دی او تا غواړي. جان گل زموږ کليوال و. ورغلم، هغه ته مې هم د ډوډۍ ست وکړ، خو ده زموږ ښکاري ټوپک غوښت، ويل يې چې دا دوې شپې يې د کور پر چرگانو کومه گيدړه اموخته شوې. غواړي نن شپه ورته پټ شي او خوړلي چرگان ورباندې ډهر کړي. ما هم له کوره ټوپک ورته راوايست او کله چې بېرته د مېلمنو کوټې ته ورننوتم، پلار او بوډا دواړو د شولې له ډک غوري نه گولې پورته کولې. زه هم د پلار تر څنگ کېناستم. بوډا په ډکه خوله د کارېزونو په اړه خبرې کولې. ويل يې چې قره باغ کوم رود يا سيند نه لري، ټولې ابادۍ يې د کارېزونو په اوبو ده. ده په دې ولسوالۍ کې پراته خلک تر دوو لکو زيات ياد کړل او دليل يې دا راوړ چې يوازې د ولسمشرۍ د ټاکنو لپاره پنځه اتيا زره کارېدونه اخيستل شوي وو، نو څومره به ماشومان وي، ښځو خو د بېلابېلو لاملونو له مخې کارېدونه وانه خيستل او داسې ډېر نارينه هم وو چې نوم ليکنه يې ونه کړه.

بوډا خبرې کولې، خو ماته د کارېزونو په اړه معلومات په زړه پورې وو، ځکه مې د موضوع د راوړلو لپاره يوه ساده پوښتنه ورنه وکړه:

نو دا کارېدونه دومره ډېر دي؟

بوډا وويل:

هو زويه! كه لوى او واړه كارېزونه حساب كړې، شمېره يې سلگونو ته رسېږي.

په خبره كې يې ورولوېدم:

دا كارېزونه به چا كيندلي وي؟

بوډا د خپل ښي لاس يوه- يوه گوته په خپله ژبه وڅټله، وروسته يې وويل:

نه پوهېږم. سم او دقيق تاريخ يې نه دى معلوم، خو د سيمې اوسېدونكي دا كارېزونه پر دوو برخو وېشي. دوى تنگو كارېزونو ته سلیماني كارېزونه وايي او په دې باوري دي چې د سلیمان علیه السلام په زمانه كې دېوانو او پېريانو كيندلي دي. دليل دا راوړي چې د سلیماني كارېزونو تونلونه دومره تنگ دي چې انسان ان په خاپوړو هم تگ نه شي په كې كولاى، نو كيندل به يې څنگه؟

بل سلطاني كارېزونه دي چې د سلطان محمود په وخت كې كيندل شوي وو. دا كارېزونه پراخ او ارت تونلونه لري، چې په ځينو كې يې ان په ولاړو هم تگ كېداى شي، خو زه يوې خبرې ته حيران يم.

دا ځل مې پلار د بوډا له خبرو سره دلچسپي وشوده او په بېړه يې وويل:

كومې خبرې ته؟

زه ډېرو كارېزونو ته ورکښته شوى يم، گوډي (د خټو د راپورته کولو رابري بوکه) مې ډکې کړې او خټې مې راايستلې دي، خو خبره دا ده چې پخوانيو خلکو د اوسنۍ دنيا غوندې پرمختللي وسايل نه لرل. دوى په دې څنگه توانېدلي وو چې په يوه حال (يوه لېول) پر يوه مستقيمه ليکه، تر ځمکې لاندې تونلونه وکيندي، د اوبو لارې معلومې کړي او په ځانگړو فاصلو له لاندې نه د ځمکې سر ته سپرغې (څاگانې) راوخېژوي؟

پلار مې وويل:

تاته د سپرغو كيندل ولې دومره سخت ښکاري؟

بودا يوه لنډه دعا وکړه او پلار مې په اشاره وپوهولم چې دسترخوان ټول کړم. بودا وويل:

دوې خبرې دي. که يې سپرغې د ځمکې له سره کيندلې وي، نو له کومه پوهېدل چې کيندل شوی ځای به خامخا لاندې پر تونل وربرابرېږي؟ او بيا يوه سپرغه نه ده، هر کارېز په لسگونو سپرغې لري او بل که له تونلونو نه مخ پورته راختلې وي، نو څنگه کاره نه دي تللي؟ سپرغې داسې سيده او مستقيمې کيندل شوي، چې د ځمکې له سره څوک د اوبو څا هم دومره سوتره نه شي کيندلی.

بودا خبرې کولې، خو ماته مې پلار د چايو د راوړلو وويل، ځکه مې غوړی او دسترخوان راواخيستل او له کوټې نه ووتم.

دباندي واورې په اورېدو پيل کړی و او پخوانيو پلونو سپينه شيره نيولې وه. شېبه وروسته مې د چايو وروړل کوچني ورور ته ورپه غاړه کړل او ما هم کاه دانې ته مخه کړه، چې د غواوو لپاره وچه ريشقه او بوس سره گډ کړم.

د ماسپښين تر لمانځه وروسته واورې شدت وموند او کله چې بېرته د مېلمنو کوټې ته تلم، زما زاړه پلونه ډک شوي وو.

بودا په کوټه کې يوازې ناست و او له سره راټولو لينگو نه يې وپوهېدم چې د سړي يخني شوې ده، ځکه مې بخاری ته اورلگيت ورته کړ او په چايجوش کې پاتې سوړ شوی چای مې د بخاری پر سر کېښود. بودا په يوه سترگه راته وکتل، ورو يې وويل:

خدای دې خير کي.

حيران شوم:

ولې؟

—واوره يادوم، بيا يې شروع وکړه.

په خدا مې وويل:

دا شپږ کاله وچکالي دې هېره شوه؟

په خبره کې راولوېد:

خير يې غواړه، غزنی يو ځل همدې واورې غرق کړ.

ما دا کيسه له خپله پلاره اورېدلې وه، ځکه مې په يوه پوښتنه د هغه ذهن راواړاوه او نېغ په نېغه اصلي موضوع ته راغلم:

کله چې له کوره ووتې، بيا چېرته لاړې؟

بوډا راته وکتل، شونډې يې موسکۍ شوې او ورو يې وويل:

لکه چې نه مې پرېږدې؟

ما وخنډل:

نو د ژمي دا اوږدې شپې او سړې ورځې به څنگه لنډوو؟

شونډې يې وخوځېدې:

په هماغه ساعت له کوره ووتم، د مني وروستۍ مياشت وه. په لارو کې يوه لوېشت پوتۍ پروت و. تر نيم ساعت مزل وروسته مې پر پاڅه سړک بوټونه وټکول. يوه شېبه مې فکر وکړ، نه پوهېدم چې چېرته لاړ شم؟ بې اختياره مې يوې لارۍ ته، چې د کابل له خوا راروانه وه، لاس ورکړ، خو موټر ونه درېد. بيا مې د کندهار له لوري پر يوه راروان بس سترگې ولگېدې. تر سړک پورې وتم، لاس مې د درېدو په نښه ورته وخوځاوه، خو د موټر شمال زما پر سر د تړلې لونگۍ ولونه خلاص کړل. وروسته مې ناڅاپه جېب ته لاس کړ، يوازې شل افغانۍ راسره وې، چې چېرته تگ پرې نه کېده.

يوه شېبه د سړک پر غاړه کېناستم، بيا يو فکر راولوېد. ما سړک ته نږدې يو ملگري درلود، کولای مې شواى چې له هغه نه يو څو روپۍ په پور واخلم، ځکه مخ کېننه روان شوم. پاو وروسته د هغه کلي ته ورسېدم. ملگري مې له کوره راووت او تر روغېر وروسته يې د مېلمنو کوټې ته بوتلم. ما خپله کيسه ورته تېره کړه او ومې ويل چې د څه لپاره راغلى يم. دى زما په درد خبر و، ځکه يې يو بل وړانديز راته وکړ. ويې ويل چې بله ورځ له خپلو دريو نورو کليوالو سره يو ځاى پاکستان ته ځي، زه به هم ورسره لاړ شم. ملگري مې په خټه اندر و او د اندرو ډېرو ځوانانو به د ژمي له خوا په پاکستان کې خټې کولې. په دوى کې لا اوس هم ډېرو خلکو همدا کسب نه دى پرېښى. زما هم دا خبره خوښه شوه. دوې شپې له هغه سره پاتې شوم او په دريم سپېده چاود زما سره پنځه تنه له کلي ووتو. هغه وخت موټر کم وو. تر يو څه ځايه مو پلى مزل وکړ، بيا يو روسى واز موټر راباندې پېښ شو. باډۍ ته يې وروختو او تر ياخېلو پورې مو يوازې دوې په خولو ننوتې. په ياخېلو کې مو يو بل موټر کرايه کړ او ماخوستن ناوخته انگور اډې ته ورسېدو.

په سهار مو وزيرو بدرگه چيانو ته روپۍ ورکړې او هغوى له پاکستاني پوليسو نه په پټه وانه ته ورسولو. په وانه کې مو شپه سهار کړه او په بله ورځ د شپې ناوخته د سنده په حکم اباد کې له موټره کېننه شوو.

زما ملگري په سيمه کې بلد وو. دوې ورځې وروسته يې د يوه باغ په سلگونو متره پخڅه په ټپکه ونيوله.

موږ به د ورځې خټې کولې او د شپې به هم د باغ د منځ په يوه جونگره کې ويدېدو. دې دېوال څه کم دوه نيمې مياشتې وخت وغوښت او بيا مو يوه بله پخڅه اجاره کړه، خو په دې موده کې مې شپرينو يوه گرۍ هم له ذهنه ونه وټه، تل به راسره وه او د هغې بېلتون به خوړلم. اخر بې خوبې راته پيدا شوه. ملگري به مې په خواږه خوب ويده وو، خو ما به تر ناوخته ستورو ته کتل. بيا به مې ټوله ورځ په وچولي دردو او وروسته تېو پرېستم. کله چې له اخه و ټوخه ولوېدم، نو د ملگرو په ټينگار ډاکټر ته لاړم. ډاکټر راياده کړه چې ستا د ناروغۍ لوی علت خواشيني ده. څه دوا يې راته وليکله، خو زه ورځ په ورځ زهيرېدم او اخر يوازې خرمن او هډوکي را پاتې شول.

وروسته مې ناروغي ډېره شوه او په يوه دولتي روغتون کې يې بستر کړم. يوه مياشت تر درملنې لاندې وم او کله چې پر پښو ودرېدم، نو ملگرو مې ټينگار کاوه، چې کور ته لاړ شم، ځکه وضع مې ښه نه وه.

زه زړه نازړه وم. له يوې خوا مې د ناروغۍ له لاسه په وجود کې د کار کولو سيکه نه وه پاتې او له بل لوري مې د شپرينو له غمه پر خپل وطن پښې نه ورتللې، خو مجبوري وه. ملگرو مې يو بل دېوال هم په اجاره نيولی و او ما له دوی سره بېلونه نه شواى پورته کولای. له همدې امله مې کور ته د تلو نيت وکړ. دا هغه وخت و چې تره کي نوې کودتاه کړې وه او پر وطن خلقيانو حکومت کاوه. يوه اونۍ نور هم معطله شوم او بيا د ميرانشاه پر لار تر پولې راواوښتم، خو خوست ته نږدې زموږ د سولۍ موټر د پوليسو پر يوه گزمه پېښ شو او د تلاشۍ پر وخت يې زما له جېبه کلدارې وايستلې. زه يې د خوست ښار ته بوتلم او د پاکستان لپاره د جاسوسۍ په تور، په بند کې ولوېدم. وهل ټکول مې وخوړل، سپکې سپورې مې تېرې کړې، بې خوبۍ يې راباندې وگاللې او تر دريو مياشتو وروسته چې کله ناروغۍ له پښو وغورځولم، خوشی شوم.

دوې شپې په يوه مساپرخانه کې پروت وم. په ځان مې دوا درمل وکړل او چې په بدن کې مې د ولاړېدو سېک پيدا شو، د غزني پر لور وخوځېدم. شپه مې د غزني ښار ته ورسوله او په بله ورځ غرمه د ولسوالۍ بازار ته نږدې له موټره کښته شوم. څه شېبه مې مزل وکړ، خو بيا پښو ياري نه راسره کوله، ځکه نو لارې ته څېرمه د يوه توت سيوري ته وروگرځېدم. يوه شېبه مې د ونې تنې ته ډډه ولگوله او دوهمه ساه مې کلي ته نږدې د يوه پالېز په څاله کې سمه کړه.

کله چې په کلي ورگډ شوم، نو تر کوره مې پر هېچا سترگې ونه لگېدې. يوازې د کلي پر لوی ډېران څو خيرنو چرگو ټونگې وهلې او کليوال په خپلو کورونو کې پراته وو.

يوه شېبه د انگر د دروازې تر مخ ودرېدم، بيا مې دروازه ورو پرانيستله. انگر خړ- پړ ښکارېده، د کوټو دېوالونو هېڅ سيوری نه درلود او څا ته نږدې د ولاړو اوبو پر کوچني ډنډ څو سرې بمبرې (غومبسي) راټولې وې.

د زړه په زور مې څو گامه واخيستل، د دالان دروازې ته مې لاس وروغزاوه. دروازه په غنجا خلاصه شوه او ورسره مې د ميرې وارخطا غږ واورېد:

څوک يې؟

ورو مې وويل:

زه يم، مالک!

ناڅاپه د پيالو کړنگ شو، داسې لکه د چا چې پښه ورسره ولگېږي. بيا دکوټې دړه په شدت خلاصه شوه او ميره مې په خوبولو سترگو په وره کې ودرېده. يوه شېبه يې په ځير- ځير راته وکتل. خوله يې وازه شوه، سترگې يې اوښکو ونيولې، شونډې يې وځړېدې، رامخته شوه او په ژړا يې زما پر ټټر سر ولگاوه. ښه شېبه يې وژړل او بيا يې په غريو کې وويل:

دا څه درباندي شوي دي؟

د هغې سر مې ورو له ټټره بېل کړ، وروسته په دالان کې کېناستو. مېرې مې په ژړا کې پوښتنې رانه کولې:

چېرته وې؟ نه خط، نه احوال، ولې دومره خوار شوی يې؟ خو زه ستړی وم، هغې ته مې ټوله کيسه نه شواي تېرولای، ځکه مې د اوبو غوښتنه ورنه وکړه. دا په منډه له دالانه ووته او ما هم د خپلې کوټې دروازه پرانيسته. پر ځمکه هماغه پخوانۍ خړه درۍ او يوه توشکه پرته وه. اوږد وغزېدم او بيا تېرو يادونو په مخه کړم، ذهن مې شېرينو ونيو؛ د هغې انځورونه يو په بل پسې راتلل. خندل يې، ژړل يې، خبرې يې راته کولې، د **؟ا کرب** ټکي يې له خولې راته راووت او په مينه يې راته کتل. خو ناڅاپه د ميرې غږ زما په ذهن کې تېرېدونکي انځورونه ړنگ کړل. د هغې له لاسه مې له اوبو نه ډک گيلاس ونيو او پر سر مې واړاوه.

د ميرې شونډې وخوځېدې:

ډوډۍ درته راوړم؟

ومې ويل:

نه، زړه ته مې نه کېږي.

__چای څنگه؟

__گرمي ده، غواړم چې يو ساعت سر ولگوم.

ميرې مې نور څه ونه ويل. پرده يې واچوله او له کوټې ووته.

بوډا غلی شو، مخ يې راواړاوه او ورو يې وويل:

له چایجوش نه تاوونه پورته کېږي، چای خراب نه شي؟

ولاړ شوم. د چایجوش لاستی مې د څادر په پیڅکه ونيو. یوه پیاله مې ډکه کړه او کله چې مې پر دوهمه پیاله چایجوش ورکول کړ، بودا وویل:

بچیه! بله پیاله مه ډکه، زه یې نه سوړوم.

ما وخنډل:

چای وڅښه چې تود شي!

ده څه ونه ویل. ما هم ډکه پیاله مخې ته ورته کېښوده او د کیسې د غزولو لپاره مې یوه پوښتنه ورنه وکړه:

نو بیا؟

بودا وویل:

هماغسې خوب وړی وم، خو نه پوهېږم څومره وخت به وتلی و، چې یو دم مې د سر وېښته کش شول. په بېړه مې سترگې رڼې کړې. د کوټې پرده پورته شوې وه او زما سر ته نږدې یو ماشوم ناست و. پلټی مې ووهلې، ماشوم ته مې وکتل. تور او پېچلي وېښته یې لرل. سترگې یې غټې وې، خو پزه او خوله یې واړه جوړ شوي وو. کټ مټ لکه د شېرینو. یوه شېبه مې په ځیر-ځیر ورته وکتل... له لنډو وېښتو، تورو کړو سترگو او سوتره جامو نه یې وپوهېدم، چې لنډه شېبه مخکې تیار شوی او په لوی لاس کوټې ته راوستل شوی دی. ما لا ماشوم ته کتل چې د میرې غږ مې واورېد:

نوم یې انور دی، دا نوم...

ناڅاپه غلې شوه، خو لنډه شېبه وروسته یې بېرته خپله خبره بشپړه کړه:

دا نوم شېرینو خوښ کړی و.

له دې سره په سونگېدا له کوټې ووته.

ماشوم ته مې وکتل. هغه د اتو میاشتو و، خو تر خپل عمر پیاوړی ښکارېده؛ غوښن وجود یې درلود او له پوټکي سپین رنګه و. یوه شېبه مې د هغه حرکات وڅارل. ده خاپوړې کولې او په کوټه کې به کله یوې او کله بلې خوا ته ګرندی روان و.

بیا مې د میرې په غوښتنه پر سر اوبه تېرې کړې. پاکې جامې مې واغوستې او کله چې بېرته کوټې ته راغلم، انور زما پر توشک خوب وړی و.

د هغه تر څنگ کېناستم. سترگې يې پټې وې او اوږده بانه يې پر ملا کاره ښکارېدل. يوه شېبه مې په ځير- ځير ورته وکتل، خوږ راباندې ولگېد او د مينې وړ راته ښکاره شو. وروسته د انگر دروازه وټکېده، څو تنه کليوال زما پوښتنې ته راغلي وو. له هغوی سره د کور پر چوټه کې کېناستم. بيا مې شين چای د گورې له څو چکيو سره يو ځای ورته راوړ. تر ماښامه له يوې او بلې خوا وغږېدو او د ماښام لمانځه ته په گډه د کلي د جومات خوا ته روان شوو. د ماخوستن جمعه مې هم په ملا پسې وکړه او د ستورو په تته رڼا کې کور ته راغلم. ډوډۍ مې خوږه او کله چې بېرته خپلې کوټې ته ورننوتم، انور لا ویده و. يوه شېبه مې ورته وکتل. دی ستوني ستغ پروت و او پر ښي بغور يې د لاتين ژپړه رڼا لگېده. وروسته پر اړخ راواوښت. بغور يې زما پر خړبيلې زړه ولگېد. وچونگېد او غلی شو.

شېبه وروسته مې ميره کوټې ته راغله. له شيدو ډک چوشک يې پر غولي کېښود او ويې ويل:

که دې خوښه وي، انور به له تا سره ویده شي!

په حيرانۍ مې ورته وکتل.

هغې زياته کړه:

خوب يې ښه دی، د شپې يوازې يو ځل راوينښېري. ځای هم نه لندوي.

ما هم څه ونه ويل او کله چې ميره له کوټې ووته، څراغ ته مې ورپوه کړل. يو ځل بيا فکرونو په مخه کړم. خو ډېر ژر مې د انور د ساه ايستلو غږ ته پام شو. د هغه بغور ته مې خپل مخ ورنږدې کړ. ده لنډه- لنډه ساه ايسته. ساه يې خوږه راباندې لگېده او د شپې تر ناوخته مې د ده ساه ته غوږ نيولی و.

بودا غلی شو او کله چې ما ورته وکتل، داسې راته وايښېد، لکه وروستی ياد چې يې په ذهن کې مېخ شوی وي، ځکه ده کوم حرکت نه درلود. په فکر کې ډوب و، خو د تندي گونځې يې د پخوا غوندې ننوتې نه ښکارېدې او پر خړو شونډو يې يوه نرۍ موسکا پرته وه، داسې لکه اوس چې يې هم د زوی ساه پر غومبرو لگېږي او خوند ورنه اخلي.

وروسته يې يو دم ټکان وخوړ او بې له دې چې راته وگوري، بېرته پر خبرو راغی. خو دا ځل يې غږ نيولی شانت و، داسې لکه د خيال په دنيا کې چې له ځان سره غږېږي، ده ويل:

انور زما په زړه کې پرېووت. دی د خدای له لوري هغه ډالۍ وه، چې د شېرينو غم مې ورباندې غلطولای شوی. خېره يې د خپلې مور انځور و. هماغسې معصوميت، خدا او د خدا پر وخت د خولې کونجانو ته نږدې، تر بغورو لاندې د گونځو جوړېدل.

يو ځل مې بيا ژوند ته تمه پيدا شوه او په زړه کې را وگرځېدل، چې د خدای خوښې ته غاړه کېږدم، ځکه د هغه رضا تر هغه څه غوره ده، چې موږ يې په خپله د ځانونو لپاره غواړو.

انور زما په خوار وجود کې وینه وغوړوله، رنگ مې راوگرځېد. ناروغۍ ته مې ماته ورکړه او بیا مې بېلچې ته لاس وروغزاوه. دهقاني مې ونيوله، کارېزونو ته ورکېښته شوم او د بدن بوتۍ مې د پخوا غوندې پېچلې شوې.

شېرينو زما خندا ورسره يووړه، خو د انور په راتگ مې شونډې بېرته له موسکاه سره روږدې شوې.

د هغه لومړنۍ خندا وځنډولم، خو کله چې يې په اول ځل له کوچنيو شونډو نه د **ابا؟** ټکي راته راووت، نو له خندا سره مې اوبښکې هم ملگرې شوې. نور مې ځان يوازې نه احساساوه او په زړه کې راتېره شوه چې ژوند په ژوند کولو ارزې.

د بوډا غږ د کلي د ملا په اذان غلی شو. سر يې پورته کړ، ماته يې وکتل او ويې ويل:

زه به اودس تازه کم.

ما هم له اوبو نه ډکه بدنۍ ورته کېښوده، پتنوس مې راواخيست او د مېلمنو له کوټې نه ووتم.

د ورېځو له لويو چولو نه د مازيگري لمر ژړې وړانگې راوتلې وې او د انگړ د دېوالونو پر سرونو يوه لوېشت تازه اورېدلې واوړه ولاړه وه. د مازيگر لمانځه ته مې په خپله کوټه کې ځادر اوار کړ او شېبه وروسته مې تود پاستی په لاس کې بېرته د مېلمنو کوټې ته ورغلم. بوډا خدای ته پر سجده پروت و، ده څه ويل، خو ما يې خبرې نه شواي صحيح کولای. يوازې يو- دوه ځلې مې د ده په خبرو کې د **انور؟** ټکي واوړېد او بس.

بوډا ډېر وخت خپل تندۍ پر غولي لگولی و. بيا يې سر هسک کړ، د جاينماز يوه څنډه يې ورتوله کړه او کله چې يې ماته پام شو، نو ويې ويل:

څه وخت راغلې؟

ما د ځواب پر ځای پر ځادر پراته پاستي ته اشاره وکړه او ومې ويل:

توده ډوډۍ ده، همدا اوس يې له تناره راوايسته.

بوډا د پاستي يوه پسته څنډه وربېله کړه. بېرته پر خپل توشک کېناست او په داسې حال کې چې په ډوډۍ يې خپلې بې غاښو وړۍ ټينگولې، ويې ويل:

شېرينو هم د پاستو په پخولو کې تکره وه، دې به د کاغذ غوندې نري پاستي پخول، دومره سوتره چې يو ټکی سوځېدلی ځای به هم نه په کې موندل کېده.

خو ما اصلي موضوع ياده کړه:

ښه! نو انور خوږ درباندي ولگېد؟

د بوډا سترگه وځلېده او په ټيټ غږ يې وويل:

هو زويه! انور زما په تن کې نوې ساه پوه کړه، مينه يې راسره پيدا شوه او کله چې به په کوم کار پسې له کوره وتم، راپسې ژړل به يې. رښتيا وایم، په ژوند کې په لومړي ځل يو چا راپسې ژړل. ايا تر دې بل لوی خوند شته چې يو څوک اوښکې درپسې تويې کړي؟

خو کله چې پر پښو راغی، بيا به مې کله-کله کروندې ته راسره بېوه. دی به ډېر وخت د توت سيوري ته ناست و. کله به يې له ځان سره مردکې کولې، کله به يې خټې تپلې او يا به يې هم د مېړيانو د ليکې په وړاندې د شگو پوله پورته کوله او د هغوی له ښويېدو نه به يې خوند اخيست.

وروسته چې يو څه غټوکی شو، بيا به يې پر خوله رنگارنگ پوښتنې راتلې:

ابا! مورکان بد خلک دي؟ لوتې چا جوړې کړي؟ ته ولې برېتونه لرې...؟

ما به د ده ماشومانه پوښتنو ته، ماشومانه ځوابونه ورکول.

خو په څلورکلنۍ کې يې يو مازیگر يوه سخته پوښتنه رانه وکړه، داسې پوښتنه چې په ژوند کې نه وم ورسره مخامخ شوی. په هغه مازیگر مې په انگر کې غوا ته اخور جوړاوه، چې انور مې تر څنگ ودرېد، سترگې يې سرې وې او په جامو پورې يې پوتې نښتې وو. په ناستو مې ښی لاس ترې راوگرځاوه او په ټټر پورې مې ونيو. ورو مې وويل:

څوک چې منډې وهي، همدا به يې حال وي!

ژرغوني غږ يې ډکې شونډې وڅوځولې:

لوېدلی نه يم، مردکې يې رانه يووړې.

په خدا مې وپوښتل:

چا؟

__د نورگل مور.

حیران شوم:

ولې؟

__له نورگله مې مردکې وگټلې، خو ده وژړل. مور يې راغله، په خپېره يې ووهلم او ټولې مردکې يې له جېبه رانه وایستلې.

نورگل زموږ د گاونډي زوی او د انور همزولی و. دوی دواړو به ډېر وخت یو ځای لوبې سره کولې، ځکه مې انور پر تندي ښکل کړ او په خندا مې وویل:

خوا مه بدوه. زه به له بازاره ډېرې مردکې درته راوړم، نوې مردکې، ان یوه لیکه به هم نه لري.

انور یوه شېبه غلی و. بیا یې یوناڅاپه شونډې وخوځېدې:

ابا! زما مور چېرې ده؟

په زړه کې مې نرۍ څړیکه تېره شوه. تر ډېره غلی وم، هېڅ ځواب مې نه شو ورته جوړولای. خو ده په سترگو کې له ما نه ځواب غوښت. ما باید یو څه ورته ويلي وای.

یو دم مې په ذهن کې د انور د تېرې شپې پوښتنه راوگرځېده. تېر ماخوستن دواړه پر بام پراته وو. ده ستورو ته کتل، بیا یې په ټیټ غږ وویل:

ابا! غمي دي، نه؟

ځواب مې ورکړ:

هو زویه! غمي دي.

—ماته یې راوړې؟

خدا راغله:

نو ته یې څه کوي؟

—په خپله خولۍ کې یې ټومبم.

ځکه مې یو دم وویل:

مور دې اسمان ته تللې ده، تاته غمي راوړي.

تورې غټې سترگې یې وځلېدې:

بیا راځي؟

—هو زویه! بیا راځي.

په څېره کې یې وینه وغوړېده:

ابا! نورگل ته به څپېره ورکي او ټولې مردکې به يې له جېبه ورنه راوباسي، نه؟

— هو زويه! ټولې مردکې به يې له جېبه ورنه راوباسي.

په گيله من غږ يې وويل:

مور به بيا نه پرېږدو چې بېرته لاړه شي، نه؟

سترگې مې له اوښکو ډکې شوې:

هو زويه! نه به يې پرېږدو.

بوډا خپله وروستۍ خبره څو ځله له ځان سره تکرار کړه:

نه به يې پرېږدو، نه به يې پرېږدو... هو زويه! نه به يې پرېږدو او بيا غلي شو.

خو شېبه وروسته يې سر پورته کړ. ماته يې وکتل او ويې ويل:

ژوند ښه و. دومره څه مې موندل چې گوزاره مو پرې کېده، خو وروسته حالات بدل شول. ملایانو د خلقیانو پر ضد د جهاد فتوا ورکړه او خلک د جگړې په نيت غرونو ته وختل. حکومت هم ټانکونه راوايستل. وينې تويې شوې، کلي بمبارد شول او د سيمې ډېرو اوسېدونکو پاکستان ته مخه کړه.

موږ هم مجبور شوو چې کډه وکړو. غوا، بایسکل، د اوږو لوی کندو او د کور د خرڅلاو وړ نور هغه سامانونه مې وپلورل، چې پیسې پرې جوړېدای شوای. بیا پر پټو لارو او سټرو مزلونو پاکستان ته واوښتو. هلته مو پېښور د اوسېدو لپاره ښه وگاڼه، ځکه ډېرو کډوالو هلته اړولي وو. موږ هم د ښار په یوه څنډه کې یوه کیمپ ته ورغلو او د یوې موسسې له خوا مو په راکړل شوې یوه خېمه کې واړول. دا د شپېتم کال د اوړي وروستۍ میاشت وه.

یو څه موده مو په راسره راوړو پیسو گوزاره وکړه او بیا راشن راته حواله شو. اوږه، غوړي او وریجې به یې راکولې، خو ضرورتونه ډېر وو. په تېره بیا هغه وخت چې میره مې ناروغه شوه. هغې د شکرې ناروغي درلوده او د ډاکټر پر هرې نخسې به مې څو سلگون نوټونه ورکول. له بل لوري د ژوند نورې اړتیاوې هم ډېرې وې، ځکه مې بیا له خپلو مټو نه کار واخیست. هغه وخت ځینو کډوالو د کورونو جوړولو ته مخه کړې وه. ما هم خټگرۍ ته لاس وروغزاه او تر ماښامه به مې مزدوري کوله.

د وخت په تېرېدو سره په کیمپ کې تر خېمو، ولاړ دېوالونه ډېر شول او وروسته بیا ټول کیمپ خړو کورونو ونيو. د انور د اووه کلنۍ غاښونه لا نه وو لوېدلي، چې هغه مې د کیمپ په یوه ښوونځي کې داخل کړ. له هماغه لومړیو ورځو یې راته معلومه شوه چې هلکي د درس په زده کولو کې تکړه دي. انور به هر ماخوستن پلټۍ راته وهلې، کتاب

به يې پرانيست. ده له درس سره مينه لرله. تل به يې کتاب سترگو ته نيولی و. په دوهم ټولگي کې دويم نومره شو، خو په دريم کې يې لومړی ځای ونيو.

ژوند د روانو اوبو غوندې پر مخ ته، خو سترې او له خواشينۍ نه ډک؛ فقر، لوږه او نېستي تر سر اوښتې وه. په کيمپ کې د بورو، کونډو او يتيمانو شمېره ورو-ورو ډېرېده، تقريباً هره ورځ به په يوه کور کې د غم ټغر خور و او د هغو ځوانانو وير به يې کاوه، چې له کيمپ نه به جگړې ته تللي وو او تر خپل هېواد يې سرونه څارول.

آخر يوه ورځ پر موږ هم د وير ټکه پرېوته. پر ميرې مې د شکرې ناروغۍ زوروره شوه او هغې ساه ورکړه. کله چې جنازه پورته کېده، د انور په گړېوان کې يوه گروې (تکمه) هم پاتې نه شوه. له سترگو نه يې اوښکې روانې وې او خوله يې له ژړا نه سره ټولېده، ځکه انور خپله مور نه وه ليدلې. ده به د مور مينه په خپلې انا ماتوله او هغه ورباندې گرانه وه.

نور مو په کور کې د اور بلولو لپاره څوک پاتې نه شول. تنور سوړ شو او ما به له نانوايي نه ډوډۍ راوړه.

يوه ورځ د کيمپ ملا رايا ده کړه، چې د خپل گاونډي لور په نکاح کړه، ځکه تر اوسه لا ځوان يې. نجلی هم اخلاقي ده، کورگۍ به دې پرې جوړ شي، خو ماته مې خپل ماشومتوب سترگو ته ودرېد. زړه مې نه منل چې انور ته دې د هغه ميره چونډۍ ورولگوي، ځکه مې د ملا وړانديز رد کړ.

موږ به د پېښور تودې شپې د بام پر سر تېرولې، خو د هغه ځای ستوري د قره باغ د ستورو غوندې رانه نه وو. انور به تر ناوخته پورې زما پر ټټر سر ايښی و. ده به بېلابېلې پوښتنې کولې، خو ډېر معلومات به يې د خپلې مور په اړه رانه غوښتل:

مور مې څه ډول خبره درلوده؟ څنگه جامې يې خوښېدې؟ له بازاره دې څه شی ورته راوړل؟ مور مې له تا خوشاله وه؟...

ما به د ده هرې پوښتنې ته اوږد ځواب ورکاوه او ده به په پوره دقت غوږ راته نيولی و.

په پنځلس کلنۍ کې يې تر پاسنۍ سره شونډه نرۍ توره ليکه راوگرځېده. دی هغه وخت په نهم ټولگي کې و. ښکلې او نرۍ ځواني يې درلوده او خبره يې له شېرينو نه وړې وه.

يو مازيگر يې په خوابدي غږ راته وويل:

ابا! يوه خبره درته وکم؟

په حيرانتيا مې وويل:

څه خبره؟

نه غواړم چې تا په سره لمر کې د پيازو او کچالو رېږی ته ولاړ ووينم.

د هغه پر اوږه مې لاس کېښود :

گرانه! چاره څه ده؟ د ژوند لپاره بايد يو څه وکړم .

نری شونډې يې وخوځېدې:

داسې به وکو.

هلک غلی شو.

ما وويل:

څه به وکو؟

گوره ابا! زه به د انگرېزی د کورس وخت له ماشامه سهار ته راواړوم او کله چې غرمه له مکتبه راغلم، نو ته به کور ته ځې. رېږی ته به زه درېږم، ښه نه ده؟

_نه زويه! تر څو چې زما لاس او پښې چلېږي، تا به هېڅکله لمر ته ورنه کم، ته بايد خپل درس ووايي.

خو انور تر ډېره پر خپله خبره ټينگ و. ماته يې خوا بدېده. خو زه د هغه لپاره د سختيو تېرول څه، ان تر خپل ژوند هم تېر وم. دی زما د زړه ټوټه او د شېرينو يادگار و. ما کله سختو ته ورکولای شواي؟

بودا غلی شو. ماته يې وکتل او شونډې يې خندنې شوې :

لکه چې غوږونه مې دروخوړل؟

ومې ويل:

نه! دا زما غوښتنه ده چې د خپل ژوند کيسه راته وکې. وروسته مې په خندا زياته کړه:

تر څو چې دې ټوله کيسه نه وي راته ويلې، کله دې پرېږدم.

بودا له خندا شين شو:

زورور سړی يې.

وروسته يې ورو- ورو خوله سره ورتوله شوه. ويې ويل:

ماته هم ښه ده، غم به مې يو څه سپک شي، ځکه ما تر اوسه د خپل ژوند سختې چا ته نه وې ويلې. تا زما خبرو ته غوړ ونيو، مينه دې ورسره وښوده او په اورېدو يې ستړی نه شوې .

په خدا مې وويل:

خو غواړم چې نور څه هم واوړم.

ده وخنډل:

خو اوس د ماښام اذان ته لږ وخت لرو، نورې خبرې به ماخوستن ته پرېږدو.

ما ورسره ومنله او له کوټې نه ووتم.

د ماخوستن ډوډۍ مې له مور سره وخوړه، ځکه هغه يوازې وه. پلار او ورور مې د مېلمنو په کوټه کې له بوډا سره يوه دسترخوان ته پلټۍ وهلې وې. مور مې خبرې کولې. له قېمتۍ نه يې سر ټکاوه، ويل يې چې تر دې خو د طالبانو وخت لا ښه و. دا نوې پيسې خو تورې خاورې دي، هېڅ برکت نه لري. مور مې ډېر وخت د کرزي حکومت ته ډونگېده. بيا ولاړه شوه، چای يې دم کړ او په پتناسه کې يې کېښود. وروسته يې راته وويل چې چای د مېلمنو کوټې ته يوسم. ما هم پتنوس راواخيست، د مېلمنو کوټې ته ورغلم. ورور مې په بخارۍ پوري لرگي پسې کول، خو بوډا او زما پلار د سياست په اړه سره غږېدل. بحث يې تود و، پلار مې پر کرزي خاورې اړولې. ويل يې چې سوړ سړی دی، جدیت نه لري، په حکومت کې يې د کار وړ خلک لږ دي او د خلکو په ژوند کې يې د پام وړ کوم مثبت بدلون نه دی راوستی، خو بوډا بيا د کرزي حکومت غنیمت گاڼه. ستونزې او خاليگاوي يې منلې، خو مجبوریتونه يې هم يادول او پر دې خبره ټينگ ولاړ و، چې که دا ځل گډوډي جوړه شوه، نو دومره وينې به وبهېږي، چې له خلکو نه به تېر وحشت هېر کړي.

د دوی خبرې ډېرې اوږدې شوې. اخر مې بوډا ته سترگه ټينگه کړه. دی موسک شو او د صحراگشت په پلمه له کوټې ووت. پلار مې هم گړۍ ته وکتل، پښې يې ورتولې کړې او له کوچني ورور سره مې يو ځای کور ته روان شو.

ما په چايجوش کې پاتې چای پر بخارۍ کېښود او د بوډا د راتگ په تمه کېناستم.

بوډا ډېر ځنډ ونه کړ. کله چې په دروازه راننوت، په خدا يې وويل:

بل رنگه نه ولاړېدل.

ومې خنډل:

هو! خو ته څنگه؟ پر خپل قول ولاړ یې، که خوب درځي؟

بوډا زما په مقصد وپوهېد او په داسې حال کې چې پر خپل ځای کېناسته، په خندا یې وویل:

نه بچیه! شپې اوږدې دي، خبرې به کوو، خو ته دا راته ووايه چې په کوم ځای کې وم؟

په بېرته مې وویل:

انور دې کار کولو ته نه پرېښود.

بوډا یو سوږ اسوېلی وایست او ویې ویل:

ژوند همداسې پر مخ ته. لاسي رېږۍ مې د لرګي په یوه غره بدله شوه او د لمر له وړانګو نه سیوري ته شوم. بیا مې د کیمپ په بازار کې یو دوکانګی په کرایه ونيو او خوراکي شيان مې په کې واچول. انور به تر غرمې په ښوونځي کې و او مازیګر به یې د کیمپ څو ماشومانو ته انګرېزي ورښوده، ځکه ده څو کاله کورسونه ویلي وو او پر انګرېزي یې ژبه ښه اوبښته.

ژوند ښه و، گوزاره کېده؛ څه پیسې به دوکان راته جوړولې او څه به هم انور له زده کوونکو نه فیس اخیست. دی به د هرې میاشتې په پای کې راته کېناست او گټلې پیسې به یې زما مخې ته کېښودې.

انور زلمی و، خو هېڅ وخت به یې پیسې په جیب کې نه گرځولې. د اړتیا پر وخت به یې ماته خوله جینګه کړه او کله چې به مې تر اړتیا ډېرې پیسې ورته ونيولې، یوازې دومره به یې وراخیستې، چې ضرورت به یې ورته درلود.

دی هېڅوخت بېځایه نه گرځېده. درانه خویونه یې لرل، لږې او په ټول پوره خبرې به یې کولې. په کوڅه کې به په ټیټ سر روان و او په گاوندیانو کې یې دروند نوم درلود.

انور په اتلس کلنۍ کې لېسه خلاصه کړه. بیا یې د مهاجرو په یوه پوهنتون کې امتحان ورکړ او په خپل لیاقت ډاکټري ته بریالی شو.

په هغه ورځ ډېر خوشاله ښکارېده، ستر گې یې له اوبښکو ډکې وې. لومړی یې زما لاسونه په ښکلولو لاندې کړل او بیا یې کلکه غېږ راکړه. ده خپل بریالیتوبونه زما د خولو د تویولو له امله گڼل. په هغه شپه یې تر ناوخته زما پر ټټر سر ایښی و. نورې شپې به یې له ما نه خبرې اورېدې، خو په دې شپه د ده خوله ډېره ښورېده. زما ستونزې او کړاوونه یې یادول او د هغوخواریو په اړه غږېده، چې د انور په وینا ما د ده لپاره گاللي وې.

انور په پوهنتون کې هم تکره و، د درس تر څنګ به یې د پخوا غوندې نورو ته انګرېزي ورښوده. ده به د لارې کرایه او د پوهنتون مصرف په خپله پوره کاوه او پر دې سربېره به یې د خپل لاس په گټلو پیسو کله-کله دوکان ته هم سودا راوړله.

ورځې په اوونيو بدلېدې، اوونۍ په مياشتو او مياشتې هم په کلونو... د انور د زده کړو وروستۍ کال و، چې پوهنتون يې د پاکستان حکومت وټاړه.

دا دکريزي د واکمنۍ لومړۍ دوره وه، د خلکو بيا ليک-لوست ته تمه پيدا شوې وه او د ښوونځيو، لېسو او پوهنتونونو زده کوونکي ډېر شوي وو. انور هم لنډه موده کابل ته راغی او کله چې يې په کابل پوهنتون کې خپل کارونه سم کړل، نو موږ تصميم ونيو چې بايد خپل هېواد ته لاړ شو. هماغسې وشول، موږ درې تنه پېښور ته تللي وو. زه، ميره او انور، خو د راتگ پر مهال د ميرې هډوکي د پېښور په خاورو کې پاتې شول.

کله چې تر شل کلن هجرت وروسته بېرته قره باغ ته لاړو، زموږ د کور پر ځای يوازې د خاورو غونډۍ ولاړه وه. د کلي هديره څو چنده لويه شوې وه او د کورونو په دېوالونو کې د گوليو د لگېدو ځايونه ښکارېدل.

د خاورو غونډۍ مو اواره کړه او د کور پر پخواني ځای مو د پخوا غونډې دوې کوتې او يو دالان جوړ کړ.

انور څه موده وروسته کابل ته لاړ او زه يوازې پاتې شوم. په لومړۍ شپه تر ډېره خوب نه راته، داسې وم لکه کومه ورکه چې مې شوې وي، ځکه انور به تر خوب مخکې تل زما پر ټټر سر لگاوه. په څلېرو شت کلنۍ کې هم همدا خوی ورسره ته. ده به تر ډېره زما پر ټټر سر ايښی و. پېچلي وېښته به يې پاسته راباندې لگېدل او خوند به مې ورنه اخيست. موږ به له يوې او بلې خوا سره غږېدو، خو د پخوا غونډې به مو ډېرې خبرې د شپږينو په اړه وې. انور به يوازې هغه وخت خپلې بسترې ته وروښويېد، چې سترگې به يې خوب وردرنې کړې.

خو بيا مې هم زړه ته ډاډ ورکړ، چې انور به په رخصتۍ کې راځي. اټکل مې سم وخوت. انور په دوهمه جمعه کور ته راغی. د دوو اوونيو خبرې يې ټکي په ټکي راته وکړې او د شنبې په سهار بېرته کابل ته ستون شو.

انور به په مياشت کې يو-دوه ځلې کور ته راته. تر ډېره به راسره ناست و، خبرې به يې راته کولې. د خپلو درسونو په اړه به غږېده، ويل به يې چې د انگرېزۍ ژبې څومره زده کوونکي لري. د ليلې ژوند يې څنگه دی او د کمپيوټر په زده کولو کې يې ذهن څومره ښه کار کوي.

انور چې به هر ځل کور ته راغی، نوې خبرې به يې راته لرلې. ما به غوږ ورته نيولی و او د ده خبرې ښې راباندې لگېدې.

انور د پوهنتون وروستۍ کال هم په برياليتوب پای ته ورساوه او پر نوم يې د ډاکټر کليمه هم ورزياته شوه: ډاکټر انور!

وروسته يې په يوه بهرنۍ موسسه کې کار وموند او ما په لومړي ځل ډالر وليدل.

د ده د راتگ ورځ به د سیمې ډېرو اوسېدونکو ته معلومه وه. له راتگ سره به یې زموږ انگړ له وړو، زړو، تورسرو او سپین سرو ډک شو. چا به توخل، ځینو به خپلو ملاوو ته لاسونه نیولي وو او یو شمېر نورو به بیا له خپلو معدو نه شکایت درلود. انور به په ورین تندي دوی کتل، نسخې به یې ورته لیکلې او ما به په ده ویاړ کاوه.

زه نور هغه پخوانی خوار مالک نه وم، چې چا به پور لا نه راکاوه. خلکو اوس د ډاکټر انور پلار بللم او په سیمه کې د عزت په سترگه راته کتل کېدل. زوی هم زما و، پیسې هم زما وې، هېچا یوه روپۍ هم نه رانه غوښته، خو خلکو درناوی راته کاوه او لاس په نامه راته ولاړ وو.

خو زه پوهېدم چې هماغه پخوانی مالک یم، پخوا خو مې لا د خلکو خدمت کاوه؛ کارېزونه مې کیندل، پخڅې مې وهلې او دهقاني مې کوله، خو اوس غوړ برېتونه گرځېدم، دوی ماته نه، بلکې زما شتو او ثروت ته مات وو. ځکه به مې د دوی له کښته- پورته کېدو نه خوند نه اخیست. ما یوازې له خپل زوی سره مینه درلوده، هغه راباندې گران و او د ده مینه له هر راز ککړتیا نه پاکه راته ښکارېده.

زه هم پر ده گران وم، خپل گارگوتي وېښته به یې زما پر ټټر ایښودل. کیسې به یې راته کولې او په دفتر کې به یې له خپل پرمختگ نه خبرولم.

بودا غلی شو.

په بېړه مې وویل:

بیا؟

پرته له دې چې راته وگوري، یو سوړ اسوېلی یې وایست او ورو یې وویل:

خو انور یو دم بدل شو. که څه هم دی د پخوا غوندې کور ته راته، خو څېره به یې نیولې غوندې وه. دی خواشینی ښکارېده او زما له ټټر نه به یې خپل سر ژر پورته کاوه. نور به یې د پخوا غوندې نه خندل، زما پوښتنو ته به یې لنډ ځوابونه ورکول. د ناروغانو لیدو ته یې زړه نه ښه کاوه او تل به په فکر کې ډوب و.

ده نه خوراک درلود او نه هم خوب. کله چې به ما د خواشینی علت ورنه وپوښت، نو په درواغجنه خندا به یې د خپلې سترپا او د کارونو د ډېریدو خبره رامنځته کړه. خو زما زړه ته نه لوېده، ځکه انور داسې څوک نه و چې له کاره سترې شي.

آخر یوه ورځ د ده د خواشینی په راز وپوهېدم. یو ماسپښین کوټې ته ورننوتم. انور کتاب سترگو ته نیولی و. دی دومره په فکر کې ډوب و چې زما په ورتگ هم خبر نه شو. کله چې یې تر څنگ تېرېدم، نو ناڅاپه مې بدن زیر شو. انور کتاب ته نه کتل، بلکې ده په کتاب کې ایښي د یوې نجلی عکس ته وچې سترگې نیولې وې. د انور پر اوږه مې

لاس کېښود. ده یو ټکان وخوړ او په بېړه یې د کتاب پانې سره وروستې. یو نظر یې راته وکتل، رنگ یې ژېړ و او غټې سترگې یې تکزې سرې ښکارېدې...

ورو مې وویل:

څوک ده؟

دی وارخطا شو، خپلې پښې یې ورتولې کړې، غوښتل یې چې ولاړ شي، خو ما تر لاس ونيو او په خندا مې وویل:

درباندې گرانه ده؟

بغور یې سره شول، سر یې وڅړېد، خو څه یې ونه ویل.

ما زیاته کړه:

گوره زویه! مینه گناه نه ده، خو زه ستا پلار یم. باید پوه شم چې تا څوک خوښه کړې، دا نجلی څوک ده او څنگه دې ورسره وپېژندل؟

په وارخطایۍ یې وویل:

سویتا نومېږي، په یوه سیمینار کې مې ورسره وپېژندل، دا له منځني طب نه فارغه ده.

په خندا مې وویل:

سویتا! څه عجب نوم دی!

په شرمېدلي غږ یې شونډې وخوځېدې:

ښه نجلی ده، مور او پلار یې درانه خلک دي.

—پلار یې څه کاره دی؟

پلار یې انجنیر دی او مور یې هم معلمي کوي. دوی یوازې همدا یوه لور لري.

یوه شېبه غلی وم، بیا مې کتاب ته لاس وروغزاوه، خو انور پر کتاب گوتې ټینګې کړې او په شرمېدلي غږ یې وویل:

ابا! لولم یې.

ما وخنډل:

پوهېږم زویه! تر اوسه هم د کتاب په لوستلو بوخت وې!

یوه شېبه یې راته وکتل، پر پراخ تندي یې د خولو څاڅکي پراته وو، شونډې یې یوې خوږې موسکا بدرگه کړې او په بېړه له کوټې ووت.

عکس مې راواخیست، یوه نجلۍ وه چې له تور پوړوني نه یې ژړ وېښته راوتلي وو. دې شنې سترگې درلودې او خېره یې تر ډېره انگرېزانو ته ورته وه.

یوه لحظه فکر په مخه کړم. وروسته مې په زړه کې راتېره شوه:

هلک مین دی، راځه زړه یې مه ورماتوه.

بوډا غلی شو، ماته یې وکتل او په خدا یې وویل:

څنگه! ته خو به نه یې مین؟

ما وخنډل:

نه، تر اوسه لا نه.

ده وویل:

ښه ده زویه! خپل درسونه دې وایه، که دې پر چا زړه بایلود، بیا به د دنیا کارونه درنه پاتې وي، ځکه مینه عجب درد لري، یو سوځوونکی درد، داسې یو درد چې انسان د اوسپنې غوندې ویلې کوي. مین نه خپل لري، نه پردی، هېڅوک به هم نه پېژني. دی یوازې خدای ته ژاړي او له هغه نه خپله مینه غواړي.

زه هم مین وم. ما نه د خدایداد ځمکه ومنله او نه هم د ده کلا او پیسې. زما لږمون یوازې د پلار په غچ سړېده، خو یوه څر سهار مې ژوند رابدل کړ. د شپږینو په لیدو مې پر زړه د مینې اوبه تېرې شوې او د غچ په نوم یې څه نه پرېښودل.

اوس انور مین و. بله چاره نه وه او ښه مې دا وگڼل چې د ده خوښې ته غاړه کېږدم.

میاشت لا نه وه وتلې چې د انور له خوا یو لیک راوړسېد. لیکلي یې وو چې د نجلۍ له کورنۍ سره غږېدلی اوله ما نه یې غوښتنه کړې وه چې کابل ته ورشم.

ما هم په دوهمه ورځ د کابل پر لور حرکت وکړ. تر څلور ساعته مزل وروسته په کوټه سترگې کې کښته شوم. انور ته مې له یوه هوټله ټیلیفون وکړ. نیم ساعت لا نه و وتلی چې انور راغی. ده خپروزمه دریشي اغوستې وه. پېچلي وېښته یې پر تندي پراته وو او ږیره یې تر پخوا لنډه ښکارېده. هغه کلکه غېږ راکړه. وروسته له هوټله کښته شوو او په یوه ټکسي کې کېناستو.

پر لاره د خلکو گڼې گونې ته حیران شوم، له موټرو لار نه کېده او د سړکونو پر غاړو نوې ودانۍ مخ پر جوړېدو وې، ځکه ما له عسکري راوړوسته بیا کابل نه و لیدلې. هغه وخت دومره بیر و بار نه و؛ سړکونه تش ښکارېدل او په څو دقیقو کې به دې یوازې یو-دوه موټره تر څنگ تېر شول، خو اوس خلک داسې سره خوځېدل، لکه د سرو بمبرو (غومبسو) ځالې ته چې لرگی ورنږدې کړې.

انور د کابل په تایمني کې د یوه مارکېټ پر سر کوټه کرایه کړې وه. د کوټې یوه دېوال ته یوه توشکه پرته وه، بل کونج یې له کتابونو ډک و او وره ته نږدې څو پیالې، چایجوش، د گاز ډبه او یو کوچنی دېگ ښکارېده.

انور چایجوش پر گاز کېښود. شېبه وروسته مو چای سور کړ او بیا د ده په غوښتنه دباندي ووتو. لومړی یې په یوه مغازه کې یوه نوې کورتۍ راواغوسته، بیا یې پر یوې سپینې خولۍ پیسې ورکړې. وروسته یې د کابل د حمامونو په ستاینه خوله پرانیسته. ویل یې چې تودې اوبه لري او گرمه هوا یې په بدن کې خیره نه پرېږدي. په پای کې یې رایاده کړه چې دواړه به حمام ته لاړ شو. ما ویل چې همدا نن سهار تر اوبو ووتم، خو ده په خندا زما ږیرې او وېښتو ته اشاره وکړه چې د لارې دوږو وهلې دي. د انور په ټینګار حمام ته لاړم، خو تر ځان پرېمینځلو دمخه یې د سلمانۍ پر څوکی کېنولم او سړي ته یې وویل چې د سر وېښته او ږیره یې وروړه که.

د سر د وېښتو په کمولو کې ما هم کومه خبره نه درلوده، خو پر ږیره مې زړه نه کېده. خو انور ټینګار کاوه چې مازې د وېښتو سرونه به یې بیاتي کړي. اخر راباندې زورور شو او شېبه وروسته مې له سر او ږیرې گډوډ، تور او سپین وېښته توی شول.

که څه هم چې ږیره مې تر موتي وته او لا پر سنت برابره وه، خو بیا مې هم د گناه احساس کاوه. تر هغه وروسته نومره یې حمام ته ورننوتم. حمام تود و، خو له ناپاکۍ او بدبوۍ نه یې تېکه نه کېده.

کله چې له حمامه راووتم، نو د انور په غوښتنه یوه هوټل ته ورننوتو. هلته پر پلاستيکي څوکیو کېناستو. هوټلي راغی او انور د دوو خوراکو کباب فرمایش ورکړ، خو د ډوډۍ د خوړلو پر وخت مې د سوالګرو له لاسه ګوله نه تېرېده. په لسو دقیقو کې به تر لسو ډېرې ښځې، ماشومان او سپین ږيري راته درېدلي وي. لومړیو دوو-دریو ته مې څو ماتې روپۍ ونيولې، خو بیا مې تر وس تېره شوه.

ماسپښین قضا انور ته یو ټیلیفون راغی. دی تر سلام وروسته یوه شېبه غلی شو، بیا یې یو دم وخنډل او وپې ویل: هو! راغلی دی، د مازیګر خوا ته درځو.

کله چې یې ټیلیفون ته ځواب ورکړ، ماته یې وکتل. په سترگو کې یې د شرم نښې ښکاره شوې. بیا مخامخ راته کېناست، زما پر ځنګنو یې لاسونه کېښودل او په ځړېدلي سر یې وویل:

ابا! ته پوهېږې چې ما د څه لپاره راوغوښتې؟

ما وخنډل:

هو زويه! پوهېږم.

شونډې يې وخوځېدې:

ما په خط کې درته ليکلي وو...

په خبره کې يې ورولوېدم:

چې د سويټا له کورنۍ سره غږېدلې يې.

ده وخنډل. ورو ولاړ شو، د ورسۍ تر څنگ ودرېد او په داسې حال کې چې لاندې سړک ته يې کتل، ويې ويل:

ځکه مې راوغوښتې چې نجلی ووينې او له مور او پلار سره يې خبرې وکړې.

ولاړ شوم، د انور پر اوږه مې لاس کېښود او ومې ويل:

سمه ده، څه چې ستا خوښه وي، هماغسې به وشي.

مخ يې راواړاوه، سترگې يې له اوبښکو ډکې شوې. لومړی يې زما پر ښي لاس شونډې کېښودې او بيا يې کلکه غېږ راکړه.

د تگ په وخت کې يې په خواږه خوله د پټکي د ليرې کولو راته وويل. دليل يې دا و چې هوا توده ده او ما د انور لپاره له هلکتوبه راهيسته په لومړي ځل خولۍ پر سر کېښوده.

انور په لاره کې د نجلی د کورنۍ په اړه خبرې کولې. ويل يې چې لوستي خلک دي، ولور نه اخلي او ان د ښوروا لنډه ډوډۍ هم لا په کاشوغه خوري. ده خبرې کولې، د دوی د ژوند په اړه غږېده او په غيرمستقيمه توگه يې پر غوږ وهلم، چې د ښاري ژوند نزاکتونه کوم دي؟

تر نيم ساعت مزل وروسته په يوه پخه کوڅه کې له ټکسي نه کېښته شوو. انور ويل چې دا نوی ښار دی. دلته کورونه گران دي او د ښار په دې برخه کې يوازې شتمن خلک ژوند کوي. بيا د يوه کور دروازې ته ودرېدو. انور پر زنگ گوته ټينگه کړه او شېبه وروسته يو په ونه ټيټ او ږيره خړپيلي سړي ښه راغلاست راته ووايه. کله چې سړی مخ ته شو، انور زما غوږ ته خوله راټيټه کړه:

انجنير صاحب دی.

موږ هم په سړي پسې گامونه واخيستل. کور یو منزله و، خو پاک او ښکلی. په دېوالونو پورې یې ښویه تیږې سرینې وې او د انگر تر چمن یې سره گلان راتاو وو .

شېبه وروسته یوې پراخې کوټې ته ورننوتو. زه او انور پر پستو کوچونو کېناستو، خو کله چې مې په انجنیر پسې سترگې وغږولې، له کوټې وتلی و.

شا و خوا مې وکتل، کوټې ښکلې پردې لرلې او پر مخامخ دېوال د یوې نیمه برېښې نجلۍ یو لوی تصویر راڅرېده. د انور وارخطا غږ مې واورېد:

ابا! د هندي فلمونو یوه لوبغاړې ده.

دا وخت یوه پخه ښځه کوټې ته راننوته. هغې ننوتې سترگې درلودې، ټیکرۍ یې په غاړه کې پروت و او په سره رنگه تنگ پنجابي کمیس کې یې د ټټر راوتلې برخې له ورايه ښکارېدې.

ښځې په خندا وویل:

له لیدو نه مو خوشاله شوم.

ومې ویل:

خدای دې مه خواروه.

هغه مخامخ راته کېناسته. د کمیس لمن یې پر خپلو غوښینو ورنو ورکش کړه او په خندا یې وویل:

زه د سویټا جانې مور یم. انور جان ستاسو ډېر صفت راته کړی، په رښتیا هم چې پر هغه گران یاست.

انور ته مې وکتل، خوشاله ښکارېده.

یوه شېبه غلي وو. ښځې د مېز پر سر یوې پرتې مجلې ته لاس وروغزاوه. مجله یې څو ځلې خپل مخ ته وخوځوله او په تریو تندي یې وویل:

دا یې هم حکومت! له غرمې راهیسې برق نه شته، له گرمۍ مړه شوو!

بیا یې ماته وکتل، د تندي گونځې یې اوارې شوې او په خندا یې وویل:

تاسو څنگه؟ برق مو سم دی؟

خوله مې ځواب ته جوړوله، چې انور وار رومبی کړ:

موږ برق نه لرو، له جنراتوره کار اخلو.

حيران شوم، د انور له خولې مې په لومړي ځل درواغ واورېدل، ځکه موږ جنراتور نه درلود؛ په کور کې مو لاتين لگاوه.

ښځې وخنډل:

ټلويزيون چالانولای شي؟

انور يو ځل بيا درواغ وويل:

هو! برق يې قوي دی.

ما ورته وکتل، غومبري يې سره شول.

دا وخت انجنير کوټې ته راننوت. هغه د خپلې ښځې تر څنگ کېناست. ماته يې وکتل، موسک شو او پرته له دې چې څه ووايي، د مېز له سره يې يو کتاب ورواخيست او سترگو ته يې ونيو.

ښځه ولاړه شوه او په خندا يې وويل:

بخښنه غواړم.

له دې سره له کوټې ووته، خو لنډه شېبه وروسته بېرته له يوې سرتورسري نرۍ نجلۍ سره کوټې ته راغله. ښځه پر خپل ځای کېناسته او نجلۍ له مېوې نه ډک غوري زموږ تر مخ پر اوږده مېز کېښود. وروسته يې يوه خوږه موسکا وکړه او له نريو شونډو نه يې د **؟** سلام **؟** ټکی راووت.

ښځې وخنډل:

سويتا جانه ده.

نجلۍ د خپلې مور تر څنگ کېناسته او سر يې وڅرېد، خو ښځې مخ ورواړاوه او په خندا يې وويل:

لورکۍ! مېلمنو ته مېوه نه ږدې؟

د هغې په سپينو بغورو کې سرخي وغوړېده، ولاړه شوه او له غوري نه يې يوه-يوه منډه او يو-يو ورښکی انگور په دوو وړو غابونو کې کېښودل. يو غاب يې انور ته وروښوياوه او بل يې ماته رانږدې کړ، وروسته بېرته د خپلې مور تر څنگ کېناسته.

هغې ته مې وکتل، ښکلې وه او په گرد سپين مخ کې يې اوږدو شنو سترگو يوه نوراني ځلا پاشله، خو لوڅې غاړې او بې لستونو کميس يې خوند رانه کړ.

د انور غږ مې واورېد:

پلاره! مېوه درواخله!

انجنير ته مې وکتل، خو هغه ته مېوه نه وه ايښې او د پخوا غوندې يې کتاب سترگو ته نيولی و، بېرته مې انور ته سترگې ورواړولې، ده ماته کتل.

حيران شوم، انور به ماته تل؟ ابا؟ ويل. د ده له خولې نه په لومړي ځل د پلار ټکي راته راووت. پلار؟ هم ښکلې کليمه ده، خو ماته نابنده ښکاره شوه. دومره خوند مې ورنه وانه خيست، لکه څومره چې د؟ ابا؟ په ټکي کې پروت و. ځکه انور په لومړي ځل ماته؟ ابا؟ ويلي و. دې توري ته مې اوښکې تويې کړې وې، خندلي مې وو او د ژوند خواږه يادونه مې په کې پراته وو. خو دا يو کليوال توری و، فکر کوم انور به د؟ ابا؟ په ويلو شرمېده، ځکه يې پلار...

بوډا وتوخل، بيا يې توخي زور ونيو او ولاړ شو. د ورسې پله يې خلاصه کړه، لاړې يې تو کړې او په داسې حال کې چې پله يې بېرته پورې کوله، وېي ويل:

ما وبخښه!

وروسته يې خپله کيسه پسې وغزوله:

موږ تر ناوخته پورې خبرې وکړې، خو کله چې د کوژدنې موضوع رامنځته شوه، نجلی په څرېدلي سر له کوتې نه ووته. که څه هم چې د انجنير د لور د ژوند مسئله وه، خو ده له خبرو سره دومره دلچسپي نه ښوده. کله-کله به يې يوه خبره له خولې نه راووته، چې د ده د ذوق نمايندگي به يې کوله. خو مېرمن يې بيا سور اوږ وه، ژبه يې بې واره چلېده؛ خبرې يې کولې. د سويتا د راتلونکي ژوند نېکمرغي يې غوښته او له هرې خبرې سره به يې خندل. ماته د کور اصلي واکداره دا ښکاره شوه.

اخر مې د مازيگر لمانځه ته جاينماز وغوړاوه، خو دوی لا خبرې کولې، ان انور هم لمونځ ونه کړ.

ماخوستن ناوخته د انجنير له کوره راووتو. تر عمومي سرکه دواړه غلي وو، نه پوهېږم چې انور به څه فکرونه وهل، خو زما پر دې کور زړه ونه لگېد او د کورنۍ غړي بې بند و باره راته ښکاره شول.

کله چې په ټکسي کې کېناستو، انور په خواږه خوله وويل:

ابا! څه په کې وايي؟

هغه ته مې وکتل، د مخامخ راروان موټر ژیرې رڼا یې خپره روښانه کړې وه، ورو مې وویل:

گوره زویه! فکر نه کوي چې موږ او دوی ډېر سره لیرې یو؟

انور یوه شېبه غلی و، بیا یې په مراوي غږ وویل:

ابا! دا سمه ده چې یو څه ازاد خلک دي، خو ښاري ژوند دی، په زړونو کې بیا څه نه لري، هسې جامې یې یو څه...

په خبره کې یې ورولوېدم:

خو ماته یې خوند را نه کړ. کوژده لا درک نه لري، خو نجلی بیا نېغه راسره ناسته وه.

دی غلی و.

ما زیاته کړه:

گوره زویه! زما یوه خبره ومنه، پخواني خلک وایي:  کلاله وکه، خپله سیاله وکه . په کلي کې چې دې پر هره نجلی لاس کېښود، له ما یې وغواړه، خو تر دې تېر شه!

انور ځواب را نه کړ. ما هم نور څه ونه ویل او پاتې لار دواړه غلي وو.

شېبه وروسته له موټره کېښته شوو. پر زینو وختو او کله چې کوټې ته ورننوتو، انور گروپ ولگاوه، جاینماز یې راته وپړ کړ او په خپله له کوټې نه ووت.

نیت مې وتاړه او پر لمانځه ودرېدم. زهه رکاته وروسته چې مې کله له خدایه د شپږینو اروا ته خوشالي غوښته، انور کوټې ته راننوت. ده په تولیا خپل مخ او لاسونه وچ کړل، جاینماز مې ورته پرېښود او پر لمانځه ودرېد.

تر لمانځه وروسته یې د توشکې سر ته بالښت کېښود او خپل ځانته یې پر غولي کمپله اواره کړه، بیا یې په څرېدلو شونډو وویل:

گروپ مړ کم؟

کله چې مې د هو په نښه سر ورته وخوځاوه، په کوټه کې تیاره شوه.

انور پر خپل ځای پرېووت، خو وروسته راوښوېد. زما پر ټټر یې سر کېښود. ما یې په پېچلو وېښتو کې گوتې تېرې کړې. تر ډېره دواړه غلي وو، خو بیا د انور خوابدي غږ چوپتیا ماته کړه:

ابا!

_هه!

غږ يې ژړغونۍ شو:

ابا! که مې مور ژوندۍ وای، (نه) به يې نه و راته ويلې؟

زړه مې درد وکړ. د انور سر مې په ټټر پورې ټينگ ونيو. ورو مې وويل:

ښه ده زويه! ښه ده. څه چې ستا خوښه وي، هماغسې به وشي.

بوډا وتوخل او خبرې يې پرې شوې.

ما وويل:

کا! نن بيا ډېر ټوخېږې!

ده وخنډل:

څنگه يې کيږي؟ زور انسان، د زور موټر غوندې دی؛ تل به يې پرزې خرابې وي...

په خبره کې يې ورولوېدم:

که سهار ته هوا ښه وه، د ولسوالۍ بازار ته ځم. د کور له سودا سره به تاته د ټوخي دوا هم راوړم.

ده وپوښتل:

منډونه شته؟

ځواب مې ورکړ:

کليو ته نه، خو بازار ته پلونه تللي وو، پر تللو پلونو تگ کولای شم.

دی غلی شو.

ما وويل:

ښه نو د انور خبره دې ومنله؟

شونې يې وخوځېدې:

هو زويه! چاره څه وه؟ مياشت وروسته مې انور ته کوژده وکړه. د کوژدې مراسم ساده وو، ځکه په هماغو ورځو کې د انور د خسرگنۍ څوک مړه و، خو واده ته يې بيا حيران شوم. که څه هم چې ولور په منځ کې نه و، خو د واده

مصرفونو داسې وځنډلم، چې د ولور دې بلا پرې وگرځي. د سويتا سينگار، گل پوش موټر، د واده د کميس کرايه، فلم اخيستل، ساز، د هوټل مصرف، زېورات او... دې ټولو له اخه _ ټوخه وايستم.

واده ته ډېر خلک راغلي وو، خو ما يو هم نه په کې پېژانده. ما تر واده دمخه انور ته ويلي وو چې که خپلوان نه لرو، يو څو کليوال به راوغواړو، هم به يې گيله نه وي کړې او هم به درانه ورباندې ښکاره شو، خو د ده زړه نه و. ويل يې چې دوی له ښاري ژوند سره بلد نه دي، له يوې خوا به له بېرو ږيرو، خړو لونگيو او اوږدو لمنو سره دلته څنگه ښکاري؟ او له بلې خوا که د دې خلکو، په تېره بيا د ښځمنو جامې وويني، په ټول ولس کې به لمن پر سر راواړوي.

انور ان په ما هم ږيره لنډه کړه، توره دريشي يې راواغوسته او په لومړي ځل يې نېکټايي راوټړله.

ده د ديارلس سوه دوه اتيايم لمريز کال، د ثور پر اتلسمه واده وکړ.

بوډا غلی شو او زه وپوهېدم چې له ده سره په عکس کې ولاړه نجلۍ د ده نېور ده.

وروسته يې په ټيټ غږ وويل:

انور تر واده دمخه لا په دريمو مکروريانو کې يو کور کرايه کړی و. کور په دوهم پوړ کې و. درې کوټې، يو تشناب او پخلنځی يې لرل. ده هر هغه څه چمتو کړي وو چې يو ښاري کور اړتيا ورته لري. په کوټو کې ايراني غالي وپړې وې. پخلنځي ته يې رنگارنگ لوبښي اخيستي وو او په هره کوټه کې يې يوه-يوه الماری دېوال ته درولې وه.

له انور سره مې يوه اوونۍ تېره کړه. که څه هم چې دی اوس د ښځې خاوند و، خو بيا به يې هم د پخوا غوندې تر ويدېدو دمخه زما پر ټټر سر لگاوه.

په اتم ماخوستن مې ورته وويل:

زويه! اوس دې کور بسيا شو، سهار ته له خيره درنه ځم.

يو دم يې زما له ټټره سر پورته کړ، ښځه کېناست او ورو يې وويل:

ولې؟

ما وځنډل:

گوره! زه به قره باغ ته لاړ شم، په مياشت-نيمه کې به دې يو ځل ليدو ته راځم.

سترگې يې له اوښکو ډکې شوې او په گيله من غږ يې وويل:

ابا! دا خبره دې څنگه پر خوله راغله؟

په خندا مې وويل:

ای لهونیه! څه فکر کوي؟ ایا له تا نه لریټوب ماته اسانه دی؟ خو...

په خبره کې راولوبد:

ابا! ته پوهېږې چې ما ولي د دریو کوټو کور ونيو؟ یوازې ستا لپاره، که نه پر موږ دوې کوټې هم ډېرې وې.

ورو مې وويل:

خو زه...

دوهم ځل یې د خبرو وار رانه ونيو:

ته څه مجبوریت لرې، چې له ما نه بېل شې؟ ایا زه دا زغملای شم؟ زړه به مې ټک درپسې وچوي او بل تر اوسه خو مجبوري وه، خو اوس کور لرو، زه دې زوی یم. ستا هوسايي زما هیله ده، غواړم چې د پاچاهانو غوندې ژوند وکړې!

وروسته یو دم غلی شو، داسې لکه فکر چې وهي. بیا یې ورو وويل:

سمه ده، خو یوه خبره به راسره منې!

حیران شوم:

کومه خبره؟

که ځې، نو سویټا به هم درسره بیایې!

په خندا مې وويل:

ټوکې کوي؟

غږ یې ژړغونی شو:

رښتیا وایم، یا به ته دلته پاتې کېږې او یا به سویټا هم درسره ځي!

پر تندي مې ښکل کړ او په خندا مې وويل:

ښه ده زویه! زه به پاتې شم.

په مخ کې یې وینه وغوړېده.

ما زیاته کړه:

خو يو ځل بايد لاړ شم، لنډ وخت، بېرته راځم .

په خبره کې راولويد:

د څه لپاره؟

ومې ويل:

د کور يو غم به وخورم، لوسې- کودي به کوم گاونډي ته امانت کېږدم او کور به هم يو چاته وسپارم، چې پام ورباندې وکي.

بوډا غلی شو، ماته يې وکتل او ويې ويل:

د مکروړيانو ژوند هم د قوطۍ ژوند و، تنگ او زړه نیوونکی! ما په لومړي ځل په يوه داسې کور کې واړول چې انگړ يې نه درلود. کوټې يې تياره او ساه نيولې وې. د پخلنځي، تشناب او کوټو ورونه يوه دهليز ته خلاصېدل، چې دوه گزه اوږد او يو گز سورورجوړ شوی و .

زه به د ورځې له خوا په کور کې يوازې وم، ځکه انور او مېرمن به يې خپلو وظيفو ته تلل. انور په يوه بهرنۍ موسسه کې غټ سپری و او سويټا هم د پخوا غونډې په يوه دولتي روغتون کې کار کاوه. ما به خپل ډېر وخت د کتابونو په لوستلو تېراوه. انور بېلابېل کتابونه لرل چې يوه کوچنۍ الماری ورنه ډکه وه. کتاب زما د يوازېتوب ملگری و. خو کله چې به برق راغی، نو ټلويزيون به مې هم لگاوه. وروسته بيا د ځان په منگ له يو څو سپين ږيرو سره بلد شوم. دوی هم په بلاک کې اوسېدل او زما غونډې بېکاره وو. موږ به په ورځ کې يو-دوه ساعته خبرې سره کولې.

نور مې نو د کلي له ژوند سره ورو- ورو فاصله نيوله. د نېور په غوښتنه مې جامې بدلې شوې، خولۍ يې راباندې ليرې کړه او ان په کور کې به مې لا يو ارت پتلون اغوستی و. پر انور د پخوا غونډې گران وم، مينه به يې راسره کوله، هر ماخوستن به يې يوه گړۍ زما پر ټير سر لگاوه او بيا به خپلې کوټې ته تلو .

زما لويه بوختيا د کتاب لوستل، د ټلويزيون کتل او د ځان په منگ د بلاک له څو سپين ږيرو سره ناسته- ولاړه وه، خو له دې سره به مې د کور سودا هم راوړله. سويټا به هر سهار څو روپۍ له يوه کاغذ سره راته نيولې، په کاغذ کې به د هغو خوراكي شيانو نومونه ليکلي وو، چې د ماخوستن پخلي ته به په کار وو.

ما به هر ماسپښين د کور په عمومي وره کې کونجي (کيلي) تاو کړه. مارکېټ ته به لاړم او د ليسټ له مخې به مې له کوره راسره وړې کڅوړه ډکه کړه.

په خپل ژوند خوښ وم، انور مې ليد، له هغه سره مې خندل، خبرې مو کولې او کله- کله به د مازيگر له خوا په گډه د مېوې اخيستلو ته وتلو، خو سويټا بيا دومره نه راسره غږېده. دا چې به له کاره راغله، يا به په پخلنځي کې وه او

يا به يې هم د کور په نورو کارونو ځان بوخت ساته. خو يو کار يې نه هېرېده، دا به هر ماخوستن زما کوټې ته راتله او د راوړې سودا حساب به يې رانه غوښت، ځکه د کور حساب- کتاب له دې سره و، ان په لومړۍ مياشت يې د انور تنخوا زما له گوتو وايسته او په خدا يې وويل چې د پيسو د ساتلو لپاره تر هر ځای بانک ښه دی. ماته دا خبره ځکه سمه ښکاره شوه، چې انور هم څه ونه ويل.

خو يو ماخوستن د سويتا خبره ښه راباندې ونه لگېده، په حساب کې شل افغانۍ کمې وې او کله چې مې ورته وويل: دا پيسې مې يوه ړوند سوالگر ته ورکړې، تندې يې تريو شو او په خشکه يې را ياده کړه چې سوالگر دې خدای ماږه کړي، بيا داسې بېځايه زړه سوي ونه کړې!

دا د دې لومړی کاوړ و، خو وروسته يې بيا خشکې ډېرې شوې. سويتا به په مازې خبره کاوړ کاوه. يوه ورځ به يې په دې ورېوز څرېدلی و، چې سودا دې گرانه راوړې ده، بله ورځ به يې تندې ځکه کوت و، چې د کور ځلي (کثافات) پر وخت دباندي نه باسې، يا به يې د بلاک له سپين ږيرو سره زما کليوالي خبرې د ځان سپکاوی گانه او يا به يې په کومه بله بانه پر غوړ وهلم.

د هغې ډونگېدا ورځ په ورځ ډېرېده، خو ما دومره سر نه پسې گرځاوه. دا مې وړې خبرې گنلې، نه مې انور ته ويل او نه هم په دې خوښ وم چې خپل زوی خواشینی کړم. ځکه پر هغه سويتا گرانه وه، له هغې سره يې مينه درلوده او ما نه غوښتل چې زما په خاطر د دوی تر منځ کوم خپگان پيدا شي. ان يو څه وخت وروسته مې خپلې جامې هم په خپله مينځلې، ځکه سويتا راياده کړه چې جامې پاکې نه ساتې او زما له وسه نه کېږي چې د دفتر له سترپا سره- سره ستا خيرې هم پاکې کړم.

د جامو مينځل راته ښه و، دومره سختي يې نه غوښته. وخت راباندې تېرېده او بوخت به يې ساتلم. ما هڅه کوله، چې له سويتا سره کومه خبره وانه ږوم، ځکه هغه لا نجلۍ وه، د ژوند تجربه يې نه درلوده، نازکه روږدې (عادت) شوې وه او په وجود کې يې د ځوانۍ غرور پروت و، خو يوه ورځ مې اخر حوصله ختمه شوه. بوډا وتوخل او خبرې يې پرې شوې.

په بېړه مې وويل:

ولې؟

پرته له دې چې راته وگوري، شونې يې وخوځېدې:

سويتا په هغو ورځو کې رخصتي اخيستې وه، کار ته نه تله. يو سهار يې د برق کتابچه راته ونيوله، چې پيسې يې تحويل کړم. موږ ته به په دوو مياشتو کې يو ځل د برق بيل راته. په هغه ورځ هم يوې بانکي څانگې ته لاړم، هلته گڼه گڼه وه. د برق کتابچه مې پر نوبت کې کېښوده او د ورځې پر يوولسو بجو وار راوړسېد، خو کله چې بېرته

کور ته راغلم، په دهلیز کې مې د سگرېټ لوگي په سپرمو ننووت. وروسته مې یوه نارینه خندا واورېده، بدن مې زیر شو او په بهر مې د کوټې دروازه خلاصه کړه. د سگرېټ په لوگي کې مې پر سویټا او یوه ښایسته ځوان سترگې ولگېدې. دوی څنگ پر څنگ، دومره نږدې سره ناست وو چې ورنونه یې له یو-بل سره لگېدل. دواړو پر غولي یوه اوار لوی کاغذ ته، چې د انسان ککړۍ او هډوکي په کې رسم شوي وو، وچې سترگې نیولې وې. زما په ورتلو یې سرونه هسک کړل. ځوان اوږدې څنې درلودې او له رنګه سپین و.

سویټا وویل:

دی نسیم نومېږي، موږ سره همکاران یو.

وروسته یې ځوان ته مخ ورواړاوه، موسکه شوه او ډکې شونډې یې وخوځېدې:

د انور پلار دی. بیا یې په بې پروایۍ راته وکتل او ورو یې وویل:

کېدای شي یو څو دقیقې مو یوازې پرېږدې، کار لرو!؟

د هغې لوڅې غاړې او پر سینو پرتو گڼو ژېړو ویښتو ته مې وکتل، زړه مې جوش وکړ او په خشکه مې وویل:

نه!

دواړو ږ-ږ رډ راته وکتل.

ما زیاته کړه:

څنگه دې له پردې سړي سره یوازې پرېږدم؟

له دې سره د ځوان شونډې وځړېدې، ورو ولاړ شو، خو سویټا تر مټ ونیو. په خشکه یې سترگې راواړولې او چیغه یې کړه!

ووځه بې ادبه!

ځوان موسک شو:

خیر دی، اوس به لاړ شم، بل وخت به بیا سره گورو.

ما لار ورکړه او ځوان له کوټې ووت، د هغه په تلو سره پر سویټا اور ولگېد او چیغه یې کړه:

ته یو احمق او له تمدنه لیرې کلیوال یې...!

هغې ته مې وکتل، داسې راته وایسېده، لکه د بدن ټوله وینه چې یې بغورو ته راختلې وي، سترگو یې تر پخوا ډېره
 ځلا پاشله، یوه وېروونکې ځلا، کټ مټ لکه په توره شپه کې د پېشو سترگې. سویتا ښکتنځلې کولې، ژړل یې او زه یې
 یو بې فرهنگه او له تمدنه لیرې انسان گېلم. خو ما څه ونه ویل، یوازې دومره پوهېدم چې بدن مې رېږدي او وروسته
 خپلې کوتې ته ورننوتم.

ټوله ورځ مې خواشینې تېره کړه، د خولې خوند مې بد و او د ناکراري احساس په مخه کړی وم. کله چې انور مازیگر
 قضا کور ته راغی، د نورو ورځو غوندې یې لومړی زما د کوتې دروازه خلاصه کړه. په وره کې ودرېد، غټې تورې
 سترگې یې وځلېدې او په خندا یې وویل:

پلاره! اجب پاسته ناک مې درته راوړي، ستا پر غاښ برابر دي!

ده رښتیا ویل. په ښي لاس کې یې نیولې پلاستيکي کڅوړه له ناکو ډکه وه. بیا رامخته شو، زما تر څنگ کېناست او
 خپلې ښځې ته یې ورنارې کړې:

سویتا! وه سویتا!

د سویتا غږ مې د لوبښو له کړپا سره یو ځای واورېد:

څه وايې؟

انور د پخوا غوندې په لوړ غږ وویل:

یو- دوه د مېوې خورۍ کاردونه (چارې) درسره راوړه!

بیا یې ماته وکتل:

پلاره! څېره دې نیولې غوندې ده، جوړ خو یې؟

ورو مې وویل:

هو زویه! جوړ یم.

دا وخت سویتا کوتې ته راغله، په گیلان کې دوه ښځه درېدلي کاردونه یې لاندې پر ځمکه کېښودل او کله چې
 ولاړېده، انور په خندا وویل:

کېنه خوندور ناک دي!

سویتا ژرغونې شوه:

زړه ته مې نه کېږي.

له دې سره په بېړه له کوتې ووته او په دهلبز کې يې کوکه کړه .

انور په وارخطايۍ راته وکتل او په منډه له کوتې ووت.

زړه مې ولړزېد، فکرونو په مخه کړم او کله چې انور بېرته کوتې ته راننوت، ما يې په لومړي ځل په سترگو کې خشکه وليده. لاسونه يې مروړل او شونډې يې څړېدلې وې.

دی لاندې پر ځمکه راته کېناست، يوه شېبه غلې و، بيا يې سر پورته کړ او په يوه داسې غږ، چې کاور په کې گډ و، وېې ويل:

پلاره! مياشتې دې تېرې کړې، خو د ښار په ژوند ونه پوهېدې!

زړه مې درد وکړ.

ده وويل:

ښه دې نه دي کړي چې نه پوهېږې، په هر څه کار مه لره!

د زړه درزا مې ډېره شوه او په کاور مې وويل:

ښځه دې له يوه پردې سړي سره گونډې ناسته وه، هغه هم په يوه زېږېږانۍ کې. د سينې چاکونه يې له ورايه ښکارېدل.

سور او سپين واوښت:

اوف پلاره! دا ښار دی، کلی نه دی چې ښځه په ټيکري کې تاو کې او د جوارو غونډې اووه پوښه ورواغونډې. دلته بيل فرهنگ دی او ته بايد ځان ورسره روږدی کې!

خوله مې وازه پاتې شوه، انور په لنډه موده کې څومره لوی بدلون کړی و!

ده وويل:

نسیم د سويتا همکار دی، دی اوس يو طبي کورس تعقيبوي. په درس کې يې يو څه ستونزه درلوده او له سويتا نه يې مرسته غوښته، په دې کې نو څه خبره وه؟

ما وويل:

خو هر رنگه چې وي، هغه پردی سړی دی، دا رنگه راتگ يې ماته خوند رانه کړ.

په خبره کې راولوبد:

خو تا د سويتا سپکاوی کړی، هغه دې د همکار تر مخ په يوه روپۍ کړه، پوهېږې چې هغه څومره خواشینی ده؟

ومې ويل:

گوره زويه! د ژوند درد په خواشینی او خپگان کې نه، بلکې په بدنامۍ او رسواۍ کې پروت دی.

په کاور يې خبره راپرې کړه:

څه بدنامي؟ څه رسوايي؟ زه پر هغې باور لرم، د ښځې او خاوند تر منځ يوازې باور کافي دی او بس!

له پاسه ورباندې ورتيټ شوم، د ده پر اوږه مې لاس کېښود، ورو مې وويل:

دا سمه ده چې باور ښه دی، خو...

په غوسه يې د خبرو وار رانه واخيست:

پلازه! ستا فکر ډېر زوړ دی، ته هر څه ته په منفي نظر گورې!

له دې سره په تېزۍ ولاړ شو.

لاس مې د انور له اوږې نه وښويېد. داسې راته وايښېده، لکه د ژوند امسا چې رانه ليرې شوې وي. د بدن انډول مې ونه شو ساتلای او کينه سترگه مې پر هغو چرو ورتيټه شوه، چې په گيلاس کې نېغې ولاړې وې.

بوډا غلی شو. يو سوړ اسوبلی يې وايست او ويې ويل:

په سترگه کې مې يو درد احساس کړ، يو نری او سوځوونکی درد. بيا مې کينې بغور تود شو او وروسته په هېڅ هم نه يم پوهېدلې، خو کله چې پر هوبڼ راغلم، نو په چټ کې يوه پکه په تېزۍ سره تاوېده. نېغ کېناستم، ما يوازې خپل ښي لور ته پراته شيان ليدلای شوی او کله چې مې د کينې سترگې د خلاصېدو هڅه وکړه، يو نری درد ورباندې راغی. لاس مې وروړ. پر سترگه مې يوه پټۍ تړلې وه. شا و خوا مې وکتل، يوه کوچنۍ کوټه وه او تر څنگ مې پر مېز ډول-ډول مېوې پرتې وې. له کټ نه ورو ولاړ شوم، لومړی مې د ښي لاس په بند کې د سوزش احساس وکړ او بيا يو درب شو.

ځمکې ته مې وکتل، د سپروم پر کڅوړه يوه فلزي پايه پرته وه، له رگ نه مې وينه راوتلې وه او د لاس د دوو گوتو تر منځ مې د سپروم ستن بنده پاتې شوې وه.

یوه شېبه ودرېدم، ناڅاپه مې په فکر کې له انور سره د خبرو د اړولو صحنې راوگرځېدې او کله چې پر چرو ورتیږېدم، بې اختیاره مې خپلې تړلې سترگې ته لاس وروړ .

دا وخت د کوټې دروازه خلاصه شوه، یوې نجلۍ په بېړه تر مټ ونيولم. هغې سپینه چپنه اغوستې وه او پر سر یې یوه داسې تکه سپینه خولۍ پرته وه، لکه له کاغذ نه چې جوړه شوې وي. نجلۍ ورو پر خپل ځای پرې ایستم. پایه یې ودروله او په احتیاط یې د سیروم ستن زما د لاس د بند په رگ کې ننه ایسته.

هغې ته مې وویل:

سترگې ته مې خیر دی؟

نجلۍ مې سترگې راواړولې، په خوله یې څه ونه ویل، خو په سترگو کې یې د نهیلۍ نښې له ورايه ښکارېدې. زړه مې ولږېد او پوه شوم چې نور په کینه سترگه دید نه شم کولای.

شېبه وروسته نجلۍ له کوټې ووته او پر ځای یې انور کوټې ته راننوت. د هغه چې کله سترگې راباندې ولگېدې، خوله یې جینګه شوه، زما پر ټټر راپرېووت او په چیغو-چیغو یې وژړل. وروسته مې سویتا تر څنګ ودرېده. په لاس کې یې د گلانو گېډۍ نیولې وه او سترگې یې له اوبښکو نه ډکې وې.

لس ورځې مې په روغتون کې تېرې کړې. دا یو شخصي روغتون و، ښه خدمت مې کېده او انور به په ورځ کې دوه ځلې سهار او مازیګر پوښتنې ته راته. په یوولسم ماښام له انور سره کور ته لاړم او کله چې مې په اینه کې وکتل، د کینې سترگې پر ځای مې له څلورو خواوو راغلی کوټ-کوټ (گونځې-گونځې) پوستکی پروت و. یو دم مې د شپږینو خبره په ذهن کې نېغه راوولاره شوه:

اکر به! ستا سترگې مې خوښېږي.

بوډا غلی شو، ماته یې وکتل او ویې ویل:

ما یو ځل بیا د خپل زوی په کور کې واړول، خو دا ځل مې هغه پخوانی خوند په کې ونه لید. انور ورو- ورو فاصله رانه نیوله. نور به د پخوا غوندې کوټې ته نه راته. زما پر ټټر به یې سر نه لگاوه او ان د ماخوستن د ډوډۍ د خوړلو پر وخت به هم زما د ږندې سترگې خوا ته کېناسته. تر ډوډۍ وروسته به یې خپله ستریا بانه کړه، ژر به ولاړ شو، خو د شپې تر ناوخته به یې له سویتا سره د خدا غږ زما کوټې ته راته .

زه به تر ډېره وینښ وم، د شپږینو او د انور پخواني یادونه به مې تازه کول... کله به مې اوبښکې تویولې او کله به هم بې اختیاره خدا راغله.

خو بیا هم ښه و، انور مې لید، هغه ته مې ځان نږدې احساساوه او په زړه کې مې یو ډاډ پروت و.

دا ځل مې په سويتا هېڅ کار نه درلود، د هغې هرې خبرې ته به مې د هو په نښه سر خوځاوه، ان هغه ځوانکي يو ځل بيا هم کور ته راغی او دا ځل مې د سويتا په امر له دوکانه مېوه هم ورته راوړه.

ما کوشش کاوه چې د انور د خوشالي لپاره، سويتا خوابدې نه کړم. خو کله-کله چې يو څوک څه غواړي، هغسې نه کېږي.

يوه شپه له خوبه راپورته شوم، نه پوهېږم چې څو بجې به وې، خو وخت ناوخته راته ښکاره شو. تشناب ته د تلو احساس مې وکړ، ولاړ شوم. د دهليز گروپ مې ولگاوه. خو کله چې مې د تشناب دروازه خلاصه کړه، سويتا خپل ځان مينځه، زړه مې ولړزېد، په بېړه يې راته وکتل او له خولې نه يې يوه وېروونکې چيغه راووته!

وحشي!

ژر مې دروازه پورې کړه، زوی مې له کوتې راووت، ماته يې وکتل، سترگې يې رډې راوختلې.

په بېړه مې وويل:

پام مې نه و .

ده چيغه کړه:

بس که نور په لحاظ د خداي، ژوند مې مه راخرابوه!

سترگه مې له اوښکو ډکه شوه.

دا وخت سويتا د تشناب په وره کې ودرېده. دې تر ځنگنو پورې په يوه لويه توليا کې ځان تاو کړی و. له ژيړو وېښتو نه يې اوبه څڅېدې او په سترگو کې يې کرکه پرته وه... په کاوړ يې وويل:

انسانيت دې نه دی زده؟

په خوله کې مې لاره وچه شوه، هغې ته مې سترگه ورواړوله:

ما وبخښه! خبر نه وم چې ته به په تشناب کې يې .

انور چيغه کړه:

که څوک وي او که نه، ته بايد د نزاکت له مخې ور وټکوي!

سويتا خپل خاوند ته وکتل، شونې يې وڅوځېدې:

نوره نو له دې ژونده سترې شوې يم، ته يو انتخاب لرې، يا زه او يا هم خپل پلار!

زړه مې ولړزېد.

سويتا د خپلې کوتې وره ته لاس وروغزاوه، خو يو دم ودرېده، انور ته يې مخ ورواړاوه او په تريو تندي يې وويل:

قسم خورم چې زه به له خپلې خبرې نه وانه وړم.

له دې سره يې د کوتې له وره درب وايست.

چوپه چوپتيا شوه، انور ته مې وکتل، سر يې خړېدلی و، خو وروسته يې مړې سترگې راواړولې، په خوله يې څه ونه ويل، خو په اوښکو کې يې له ما نه د خپلې مينې خيرات غوښت.

ورمخته شوم، د هغه پر اوږه مې لاس کېښود، ورو مې وويل:

ښه ده بچیه! څه چې ته غواړې، هماغسې به وشي.

بوډا غلی شو، ماته يې وکتل. په سترگه کې يې اوښکې رغېدې، خو پر شونډو يې يوه ترخه موسکا پرته وه.

په بېړه مې وويل:

بيا څه وشول؟

بوډا خپله پزه پورته کش کړه او شونډې يې وخوځېدې:

سهار وختي مې په بکس کې خپلې جامې اچولې، چې انور مې تر څنگ کېناست. يوه شېبه غلی و، وروسته يې يو پاکټ مخې ته راته کېښود او په خواره خوله يې وويل:

په دې کې يو څه پيسې دي، سويتا درته راکړي.

هغه ته مې وکتل، له پرسېدلو سترگو نه يې وپوهېدم چې ده هم زما غوندې شپه په وينه تېره کړې ده. ورو مې وويل:

نه بچیه! ما په ژوند کې خيرات نه دی اخيستی، زوړ به يم، خو تر اوسه مې لا په مټو کې د کار کولو سېکه پاتې ده.

رنگ يې تک سور واوښت، رامخته شو، زما پر اوږه يې تندي ولگاوه او په ژړا کې يې وويل:

زړه مې مه راماتوه! زه مجبور يم، له سويتا پرته ژوند نه شم کولای.

ورو مې وويل:

زه څنگه له تا پرته ژوند کولای شم؟

سر یې هسک کړ .

ما وویل:

یوه خبره مې منې؟

په حیرانۍ یې راته وکتل:

څه خبره؟

اوبښکې مې له واکه ووتې:

په میاشت کې یوازې یو ځل قره باغ ته راته راځه، بس. نور هېڅ هم نه درنه غواړم، دا د یوه پلار غوښتنه ده.

بېرته یې سر وځړېد.

ما وخنډل:

پوهېږم بچیه! نه شې کولای.

شونې یې وڅوځېدې:

سویتا به چاته پرېږدم؟

ورو ولاړ شوم، د مېز پر سر د انور د واده یو عکس پروت و، هغه مې راواخیست او په بکس کې مې واچاوه.

انور یوه شېبه غلی و، داسې لکه فکر چې وهي، بیا یې یو دم راته وکتل:

پلاره! کېدای شي یو څه وخت معطله شې؟

حیران شوم:

ولې؟

وېې ویل:

مخکې له مخکې څه نه شم درته ویلای.

خندا راغله :

نه زويه! نور مې نو دلته پاتې کېدل ښه نه دي.

په خبره کې راولوېد:

يوازې دوې ورځې.

ما ورته وکتل:

ده وويل:

نه غواړې چې هره ورځ سره ووينو؟

سترگه مې له اوښکو ډکه شوه.

شونې يې وخوځېدې:

خدای مهربانه دی، گوندې زما فکر يوه نتيجه ورکي.

بوډا غلی شو، ماته يې وکتل او ويې ويل:

انور په دوهمه ورځ يو ادرس راکړ، ما هم ځای په اسانۍ وموند او په هماغه ورځ د يوې دوې پوريزې ودانۍ په دروازه کې څوکيدار شوم. دا يوه خيريۀ موسسه وه، په لسگونو کارکوونکي يې لرل او د کابل په وزير اکبرخان مېنه کې يې موقعيت درلود.

زه به د ورځې له خوا په يوه لرگينه غره کې ناست وم او يوازې به د موټرو د راوتو او ننوتو پر وخت د لويې دروازې خلاصېدو ته ورولاړېدم.

ښه و. يو څه خوشاله وم، انور به په اوونۍ کې يو-دوه ځلې د مازيگر له خوا زما ليدو ته راته. دا وخت به ټول کارکوونکي تللي وو، يوازې زه او زما په منگ يو بل څوکيدار به پاتې وو. انور به يو ساعت راسره کېناست. د ده له ليدو نه به مې خوند اخيست او د بيا راتگ ورځې به مې شمېرلې.

کار مې هم بد نه و، د موسسې کارکوونکو به بابه مالک بللم او سهار چې به مې هر يوه ته دروازه خلاصوله، لومړی به موسک شو او بيا به يې د مننې ټکی له خولې راته راووت. که څه هم چې زه ساده څوکيدار وم، خو دوی به زما د سپينو څلو لحاظ کاوه او په احترام به راسره غږېدل. زه به د مازيگر تر څلورو بجو پورې په غره کې ناست وم او کله چې به د دفتر کارکوونکي رخصت شول، ما به هم د انگړ دروازه وتړله. لومړی به مې د ماخوستن لپاره دېگ وکړ، بيا به د انگړ په چمن کې کېناستم او د رنگارنگ گلانو له ليدو نه به مې خوند اخيست.

ملگری به مې ټوله ورځ ویده و، خو شپه به یې د تعمیر د ساتلو لپاره په وینه تېروله. دی دومره ډېر نه غږېده. کم غمه سړی و او د چيلم له ځکولو سره یې جوړه وه. موږ به یوازې د ماخوستن د ډوډۍ پر وخت یو ځای سره ناست وو. بیا به ده د کوټې په کوچ کې ولاړ ډانګی ورواخیست او دباندې به ووت. ما به تر ناوخته ټلويزيون ته کتل. وروسته به مې د ماخوستن لمونځ وکړ. پر خپل ځای به پرېوتم او تر هغو به مې فکرونه وهل، چې خوب به وږی وم. سهار به د ملایانو له اذانونو سره راپورته شوم او تر څو چې به د دفتر کارکوونکي راتلل، ما به د حویلي د منځ سړکونه پرمینځلي وو.

وخت همداسې تېرېده. که څه هم چې انور به وروسته په ځنډ سره راته، خو بیا هم خوشاله وم، دی به مې لیده. یو ساعت به سره غږېدو او د ده تر بیا راتګه پورې به مې د خولې خوند ښه و.

یو مازیګر د انګر لویه دروازه وټکېده. دا د ژمي وروستۍ میاشت وه، دباندې سوړ باد چلېده او کله چې مې دروازه خلاصه کړه، انور مې ولید. دی خوشاله ښکارېده، ږیره یې پاکه خړپلې وه او کله چې یې راته وخنډل، له کلونو وروسته مې یې یو ځل بیا د خولې کونجانو ته نږدې، تریغورو لاندې ژور ځایونه ولیدل. وار له واره یې په خندا وویل:

پلاره! خدای دې لمسی درلوی کړي.

په زړه کې مې خوشالۍ منډه واخیسته:

څه وخت؟ څه وخت پیدا شو؟

__نن یې شلمه ده.

په سترګه کې مې اوبښکې راټولې شوې:

شل ورځې او زه خبر نه وم!

دی تلولی غوندې شو:

پلاره! ما وبخښه! کارونه ډېر دي. باور وکه، دومره وخت مې ونه موند چې زېري ته درته راشم.

په خوشالۍ مې وویل:

نوم دې څه ورباندې کېښود؟

شونډې یې وخوځېدې:

رامین، دا نوم سویټا خوښ کړی و.

په زړه کې مې د ماشوم د لیدو هیله راوټوکېده او د خواست په ژبه مې وویل:

کېدای شي چې خپل لمسی ووينم؟

انور يوه شېبه غلی و، بیا يې راته وکتل:

ولې نه! دوهم ځل چې راتلم نو رامین جان به هم راسره راوړم!؟

ما کوټې ته د تلو ست ورته وکړ، خو ده راباده کړه چې بېگانه ته يې خوانېې او خسر مېلمانې دي، باید یو څه سودا کور ته یوسي، ناوخته کېږي.

انور لاړ او ما د خپل لمسي د لیدو په تمه ورځې شمېرلې. میاشت تېره شوه، خو د انور درک ونه لگېد. اخر بې صبره شوم، د موسسې یوه کارکوونکي ته مې د انور د موبایل نومره ورکړه او کله چې ټیلیفون رخ شو، انور ژمنه راسره وکړه چې راتلونکې جمعه به پر خپل قول درېږي.

زه هم د پنجشنبې په ماسپښین ښار ته لاړم او د خپل لمسي لپاره مې یوه دریشي، پیک لرونکې خولۍ او ښایستوکی بوټان واخیستل.

په ټاکلې ورځ لا ماسپښین د دروازې مخې ته ناست وم، څه کم دوه ساعته مې انتظار وایست. اخر ماسپښین قضا د غرږې تر مخ یو ټکسي ودرېد. انور له موټره راکښته شو. ده په غېږ کې یو ماشوم نیولی و چې په کمپله کې تاو و. په بېړه ور ولاړ شوم. انور لاس راکړ، ماشوم ته مې وکتل. سره بغور یې لرل او شنې بخونه سترگې یې ځلېدې. هغه مې په احتیاط د انور له غېږې راواخیست، پر تندي مې ښکل کړ او کله چې مې د دروازې خوا ته مخ واړاوه، انور په بېړه وویل:

پلاره ناوخته کېږي.

په حیرانۍ مې ورته وکتل.

ده وخنډل:

هوا سره ده او له موټروان سره مې هم د دواړو خواوو ویل کړي دي.

دا وخت مې د موبایل زنگ واورېد.

انور جېب ته لاس کړ او کله چې یې ټیلیفون غوږ ته ونيو، د سويتا غږ مې په اسانۍ سره وپېژاند. هغې د خپل زوی پوښتنه وکړه او وروسته یې په خواشینی غږ وویل: رامین جان مې یادېږي، ژر یې راوړه!

ژړا راغله. له هغې نه یوازې یو ساعت خپل دوه میاشتنی زوی لرې شوی و او دومره یې یادېده، خو له ما نه یې داسې یو څوک بېل کړ، چې پوره اته ویشت کاله مې د زړه په وینو رالوی کړی و .

د انور په غږ مې فکر سره راټول شو:

پلاره! ستا په اجازه.

له دې سره یې ماشوم زما له غېږې ورواخیست، هغه یې ښکل کړ او په خندا یې وویل:

پوهېږې پلاره! د ده ساه ډېره خوند راكوي، دا مې اوس عادت گرځېدلی، هر ماخوستن مې تر هغو د رامین جان خولې ته خپل بغور نیولی وي، چې سترگې مې سره ورشي. دی ویده وي، خو ساه یې توده- توده راباندې لگېږي، تاته به نه وي معلومه، دا یو بېل خوند لري.

ورو مې وویل:

نه بچیه! ماته به نو له کومه معلومه وي!

بوډا غلی شو، ماته یې وکتل. په سترگه کې یې اوښکې راټولې وې او پر شونډو یې یوه ترخه موسکا پرته وه. وروسته یې خپل بالاپوښ ته لاس وروغزاوه. هغه یې پر خپلو ځنگنو کېښود، سر یې وڅړېد او ورو یې وویل:

انور دومره په بېړه په ټکسي کې کېناست، چې د رامین لپاره زما راوړی سوغات په کوټه کې پاتې شو، خو دا ځل یې په راتگ کې دومره ځنډ ونه کړ، دوې اوونۍ لا نه وې وتلې، چې بیا زما لیدو ته راغی. دا د جمعې ورځ وه، زما ملگری کور ته تللی و او زه په موسسه کې یوازې وم. انور دا ځل کلکه غېږ راكړه. بیا مې د ده په غوښتنه په چمن کې یو پلاستيکي فرش وېر کړ او دواړه کېناستو. دی خواشینۍ ښکارېده، وروسته یې له ورسره راوړې پلاستيکي کڅوړې نه څو پتلونونه، د دریشۍ کمیسونه او د جامو د گنډلو لپاره دوې رنگه ټوټې راوايستلې. زما تر مخ یې کېښودل او کله چې یې زما حیرانتیا ته وکتل، په خندا یې وویل چې هسې، زړه یې وغوښتل چې دا شیان راته واخلي.

انور په هغه ورځ تر ډېره راسره ناست و، بیا یې د پخوا غوندې زما پر ټټر سر ولگاوه او تر ډېر وخت وروسته یې یو ځل بیا د **❖** ابا **❖** په نوم یاد کړم. بیا د خپلې مور په اړه وغږېد. د مهاجرت کیسې یې راواخیستې او د خپلې انا یادونه یې تازه کړل... دی تر ډېره غږېده، خو تر پایه یې ماته کتل. کله- کله به یې په غټو تورو سترگو کې اوښکې راټولې شوې او بیا به یې زما ښی لاس په خپلو گوتو کې ټینگ کړ. انور عجیبه غوندې و. یوه شېبه یې هم زما نه سترگې نه اړولې او په مینه یې راته کتل. خو ماته داسې وایسېده، لکه کومه مهمه خبره چې رانه پټوي او یا یې پر خوله نه شي رانه راوړلای. په خپلو خبرو کې یې څو ځلې له ما نه بخښنه وغوښته. ده تر ډېره خبرې وکړې. د خدای په امانۍ پر وخت یې تر ډېره په غېږ کې نیولی وم او کله چې رانه روان شو، څو ځلې یې شاته مخ راواړاوه.

بودا غلی شو، د خپل بالاپوښ جیب ته یې لاس کړ، خو فکر کوم دا ځل یوازې د گوليو پاکټ په گوتو ورغلی و. ده یوه گولی خولې ته واچوله، د چایو غوړپ یې ورپسې وکړ، ماته یې وکتل او ورو یې وویل:

دا د سردردۍ لپاره دي، ځکه زه سردردې لرم او ډاکټر راته ویل چې دا تکلیف د ډېرې خواشینی له لاسه درته پیدا شوی دی.

په خبره کې یې ورولوېدم:

ښه نو د انور د خوابدون په راز ونه پوهېدې؟

—ای زویه! څه درته ووايم؟ انور دا ځل ډېر ځنډ وکړ، خو چې درک یې معلوم نه شو، تشویش راولوېد. څو ځلې مې زنگ ورته وواهه، خو ټیلیفون یې ځواب رانه کړ. اخر مې اندېښنه ډېره شوه. زړه مې طاقت ونشو کړای او یو مازیگر مې مکروریانو ته مخه کړه. کله چې د انور کور ته ورسېدم، د دروازې پر زنگ مې گوته ټینگه کړه. یو غنم رنگه نری هلکی راووت. فکر مې وکړ چې دی به د سویتا کوم خپل وي، ځکه مې د انور د رابللو ورته وویل، خو د ده په څېره کې د حیرانتیا نښې ښکاره شوې او وچ ځواب یې راکړ چې د انور په نوم څوک نه پېژني.

زړه مې له وېرې ډک شو. د مخامخ گاونډي ور مې وروټکاوه. دروازه خلاصه شوه. د گاونډي ښځې په حیرانۍ راته وکتل. دا وارخطا غونډې شوه، شونډې یې وخوځېدې:

دومره ژر؟

حیران شوم.

ښځې هماغسې په حیرانتیا وویل:

څه وخت راغلې؟

حیراني مې دوه چنده شوه:

زه خو چېرته نه وم تلې؟

دا ځل یې خوله هم وازه شوه.

ما وویل:

انور چېرته دی؟

سترگې یې رډې راوختلې.

زه وارخطا شوم.

په ماته گوډه ژبه يې وويل:

نو ته! ته يې نه يې ورسره بېولى؟

دا ځل مې په يو څه کاور خپله خبره تکرار کړه او ومې ويل: چې انور چېرته دی؟

دا تلولى غوندې شوه:

کاناډا، کاناډا ته تللى!

پښې مې ورپرېږدې، همالته ځای پر ځای کېناستم. د ښځې وارخطا چيغه مې واورېده:

د حميد پلاره! وه د حميد پلاره...!

شېبه وروسته يې خاوند راغی، په بېړه يې تر مټ ونيولم، کوټې ته يې بوتلم او پر کوچ يې کېنولم.

هغه ته مې وکتل، خواشینی ښکارېده. بيا يې مېرمن راغله، يو گيلاس يې راته ونيو او کله چې مې له اوبو نه غوړپ وکړ، د ليمو خوند په کې گډ و.

زه تر ډېره هلته کېناستم. سر مې درد کاوه او پر زړه مې سستي راتله. د گاونډي له خبرو وپوهېدم چې انور له خپلې کډې سره درې مياشتې مخکې د کاناډا مرکز (ټورنټو) ته تللی و. ده گاونډيانو ته دا هم ويلي وو چې د پلار وېزه يې هم راغلې ده او اوس د يو څو ورځو لپاره قره باغ ته ځي او وروسته بيا د پاکستان له لارې په گډه کاناډا ته روانېږي.

بوډا غلی شو، يو سوړ اسوېلی يې وايست او ورو يې وويل:

ده په څومره سادگۍ پرېښودم.

وروسته يې مخ راواړاوه، شونډې يې يوې کمرنگې موسکا بدرگه کړې او په غريو کې يې وويل:

کله چې مې په شېرينو پورې زړه وتاړه، هغه مرگ رانه واخيسته او کله چې مې په انور پورې زړه وتاړه، دی يوې پردۍ ښځې رانه پردی کړ.

په بېړه مې وويل:

د ده ادرس، د ټيليفون نومره، داسې څه نه لرې چې کوم تماس ورسره ونيسي؟

سر يې وځړېد:

ای زویه! څه درته ووايم؟ په سبا يې د خپلې موسسې رئيس ته ورغلم. زه ډاډه وم چې هغه به د انور کوم ادرس ولري، ځکه زه د خپل زوی په سفارش هلته مقرر شوی وم. کله چې مې خپل رئيس ته وويل چې زه د انور پلار يم او د هغه کوم ادرس او يا هم د تيليفون نومره مې په کار ده، خوله يې وازه پاتې شوه. تر ډېره يې باور نه راته چې ډاکټر انور دې د يوه خوار څوکيدار زوی وي او اخر يې هغه وخت زما خبره زړه ته ولوېده، چې له انور او سويتا سره اخيستی عکس مې له جېبه ورته راوايست .

دی يوه شېبه غلی و، بيا يې ډاډ راکړ چې د انور د ادرس په پيدا کولو کې به هڅه وکړي، خو غټ خلک په پردو غمونو پسې دومره سر نه گرځوي. ده به نن- سبا راته کول او ما به هم نه پرېښود، په ورځ کې به مې څو ځله پوښتنه ورنه کوله او کله چې مې يو سهار په ادرس پسې د رئيس د دفتر دروازه خلاصه کړه، دی له څو خارجيانو سره ناست و. په هماغه ساعت يې په تړيو تندې او يوه اشاره له دفتره ووتم، خو وروسته يې د دفتر اداري مشر ته ويلي وو چې بابه مالک په دفتری نزاکت نه پوهېږي، سر له ننه ځواب دی.

ماته دا کومه مهمه خبره نه وه، نه خواشینی شوم او نه هم د خوابدون کوم احساس راته پيدا شو. ما تر اوسه په کابل کې د يوه چا لپاره ژوند کاوه او اوس چې هغه نه و، کابل راته سور اور ښکارېده. ځکه مې په بې پروايۍ بکس راواخيست او د قره باغ پر لور مې مخه کړه.

هلته مې پر کوټو يو څه لاس تېر کړ. خپل امانت ايښی د کور سامان يې مات- گوډ راوسپارل او بېرته مې د کلي ژوند پيل کړ. په څو مياشتو کې مې جېب تش شو. بېرته هماغه خوار مالک شوم او کله چې په مزدورۍ پسې ووتم، نو دوه پرله پسې ورځې مې کار ونه موند. خلک نه وو گرم، ځکه زما په مټو کې هغه پخوانی زور نه و پاتې. نه مې بېلونه پورته کولای شوی او نه مې هم په خپل بدن کې د کارېزونو د پاکولو سيکه لیده. زه اوس بوډا وم. په ږيره او سر کې مې تور وېښته نه ښکارېدل او د غمونو له لاسه دومره زهير شوی وم، چې پر لاره هم سم نه شوم تلای .

څه موده مې په قره باغ کې تېره کړه، خو هلته مې طاقت ونه شو کړای. لوړې، نېستۍ او پخوانيو يادونو ځورولم. ډېر وخت به مې گېډه تشه وه. ما نه کار کولای شوی او نه مې هم دا منله چې په خپل قوم کې چاته لاس اوږد کړم. ځکه مې قره باغ هم پرېښود.

اوس دا دی په جوماتونو گرځم. کله يو ځای کله بل ځای... څوک لېونی راته وايي، څوک مې سوالگر بولي او ځينې هم ملنډې راباندې وهي...

اه انوره! زه دې څومره په بېوسۍ کې پرېښودم!

بوډا غلی شو.

ما وويل:

کاکا! نو چې دی ستا په کیسه کې نه شو، تا ولې په زړه کې ځای ورکړی؟

یو دم یې راته وکتل، وروځې یې سره ورغلې، سپرې یې کښته پورته شوې. لاندېنۍ شونډه یې وڅړېده او په زوره یې وژړل:

څه وکم؟ هر رنگه چې وي، هغه مې زوی دی، کله مې هېرېږي؟

بوډا داسې ژړل، لکه له کوم ماشوم نه چې د هغه مور ورکه شوې وي. اوبښکو یې پر ښي سپرې غومبري منډې وهلې... دا ځل یې نه مخ رانه واراوه او نه یې هم سترگې ته لاس ونيو. بې اختیاره یې ژړل او د ده په لیدو زما سترگې هم ډکې-ډکې کېدې.

بوډا ښه شېبه وژړل. وروسته یې پر خپله پزه لستونۍ تېر کړ او چې څه شېبه نوره هم ووته، د خپل بالاوښ له جیب نه یې عکس راوايست. عکس ته یې وکتل. دی تر ډېره ورته ځیر و او هماغسې یې له ځان سره وویل:

اه انوره زویه! زه څومره یوازې یم، ډېر یوازې، زه اوس هېڅوک نه لرم؛ څوک نه شته چې زما پر ټټر سر ولگوي، خبرې مې واورې او ابا راته ووايي. ای زویه! ستا خبرې مې یادېږي، زه اوس چاته د شپږینو کیسې وکړم؟ د چا په هیله ژوند ته په مینه وگورم؟ زه اوس ډېر بېوسه یم، ډېر بېوسه. دومره بېوسه چې ان مرگ هم مخ رانه اړولی دی.

بوډا غلی شو، خو پرته له دې چې سر پورته کړي، یو دم یې په لوړ غږ وخنډل. دا خندا دومره ناڅاپي او غیرطبیعي وه چې بدن مې زیږ شو. ده هماغسې په خندا کې چیغه کړه:

ای شپږینو! راشه او خپل اکرب ته وگوره! ستا اکرب اوس هېڅوک نه لري. دی ډېر بېوسه دی، دومره بېوسه چې نور نو د غمونو هم خوا ورته بدېږي...

بیا یې یو دم وژړل:

ته چېرته یې؟ یو ځل خو اکرب راته ووايه، یوازې یو ځل...

بوډا ژړل... کله به یې انور ته ورچیغه کړه او کله به یې شپږینو ته د خپل زوی له لاسه گیلې کولې، داسې لکه هغه چې مخامخ ورته ناسته وي او د ده خبرې اورې، خو زه وپوهېدم چې بوډا تر عصبي فشار لاندې و. خدای شته چې زما هم اوبښکې له واکه ووتې. ورنږدې شوم او بې اختیاره مې غېږ ترې تاو کړه. ده هم زما پر اوږه سر کېښود او په چیغو-چیغو یې وژړل... بوډا اوبښکې تویولې او ما یې په لاس کې نیولې عکس ته کتل چې له ده سره یې نږور او زوی هم ولاړ وو. انور په عکس کې خنډل او ماته داسې وایسېده، لکه د خپل پلار په بېوسۍ پورې چې خاندې.

بوډا تر ډېره زما پر اوږه خپل تندي لگولی و او کله چې یې زړه تش شو، په رېږدېدلو لېنگو دباندي ووت.

ما هم پرستن سمه کړه. د څښلو اوبه مې ورته کېښودې او په بخاری مې لرگي پسې کړل. کله چې بېرته راغی، پرته له دې چې راته وگوري، پر خپل ځای کېناست او سر یې وڅرېد.

ورو مې وویل:

کاکا! ته مه خپه کېږه! د غونډۍ کلي ته له کاناډا نه یو څوک راغلی دی. چې لږ لار پیدا شي، زه به یې احوال درته راوړم، کېدای شي انور وپېژني.

ناڅاپه یې سر پورته کړ. پر څړو شونډو یې یوه موسکا وغزېده او په بېړه یې وویل:

چېرته؟

— یو کلی دی، هلته دوې میاشتې مخکې یو چا له کاناډا نه د خپل پلار جنازه راوړه. دومره خبر یم چې تر اوسه لا بېرته نه دی تللی. شاید ستا زوی وپېژني، ځکه دی هم په **ټورنټو؟** کې اوسېږي.

سترگه یې وځلېده:

دا کلی کومې خواته دی؟

— شمال لور ته، تر غونډیو ورهاخوا.

په خوشالۍ یې وویل:

سهار ته درنه ځم.

ما وخنډل:

په دې واوره کې تگ دومره اسانه هم نه دی، دوه-دوه نیم ساعته مزل غواړي. ما درته وویل چې لږ مند پیدا شي، زه به یې په خپله احوال درته راوړم.

— نه زویه! کله پاتې کېدای شم.

ورو مې وویل:

گوره کاکا! خپل ځان په لېوانو مه خوره، سړ کال واوره ډېره ده. په خوراک پسې د غره ټول ځناور دښتو او غونډیو ته راکښته شوي دي؛ پرون هم ښکاریانو د لېوانو پلونه لیدلي وو.

بوډا څه ونه ویل.

ما د اوداسه لپاره بدنۍ ورته ډکه کړه، جاینماز مې ورته کېښود او کله چې د مېلمنو له کوټې وتم، مخ مې وروړاوه:

دوې ورځې لا نور هم صبر وکړه، زه به د کلي څو ځوانان راسره ملگري کړم. خدای مهربان دی، گوندې هغه سړی د انور په اړه څه معلومات ولري.

دا مې وویل او له کوتې ووتم.

سهار وختي چې کله د لمانځه په نیت جومات ته تلم، دباندي دومره لږه وه چې د انگړ دېوالونه لا هم نه ښکارېدل. خو کله چې د انگړ دروازې ته ورسېدم، بدن مې زیر شو. د مېلمنو د کوتې له خوا پلونه راغلي او له دروازې وتلي وو. په بېړه مې کوتې ته ورمندې کړه. ور خلاص و او په کوټه کې هېڅوک نه ښکارېدل. تشاب مې وکوت، هلته هم څوک نه و.

له انگړ نه ووتم. په پلونو پسې گړندی روان شوم... د پلونو تر څنگ، په واوره کې د لکړې د لگېدو ځایونه هم ښکارېدل.

له کلي ووتم. پلونه شمال لور ته د غونډیو خوا ته غزېدلي وو. نور هم گړندی شوم. یو ځای مې په واوره کې د انسان د لوېدو نښه ولیده، بیا د غونډیو خوا ته کاره واړه پلونه تللي وو.

ښه شېبه مې مزل وکړ. څو ځله ولوېدم، له خولې نه مې تاوونه پورته کېدل، خو ټټر مې په خولو لوند و. نه پوهېدم چې بوډا به څه وخت له کوره وتلی و. دا هم نه راته معلومېده چې دی به څومره تر ما مخکې روان و، ځکه هوا خړه وه. هېڅ هم نه ښکارېدل. څو ځله مې په چیغه د بوډا نوم واخیست: (کاکا مالکه! ای کاکا مالکه!...) خو په چوپه چوپتیا کې مې هېڅ کوم غږ وانه وړېد. هماغسې گړندی روان وم... ځای-ځای به مې پښه تر ځنگانه پورې په واوره کې ننوته، خو کله چې د لومړۍ غونډۍ پیڅکې ته ورسېدم، پښې مې ولرېدې او ځای پر ځای ودرېدم.

د غونډۍ په لمن کې له ختیځ لوري نه د یوې ډلې لېوانو پلونه راغلي وو، د بوډا پر پلونو تېر شوي وو، خو پلونه بېرته لنډ راگرځېدلي وو او د بوډا له پلونو سره جوخت شمال لور ته ختلي وو.

یوه شېبه ولاړ وم، په سترگو کې مې اوښکې را ټولې شوې. ما هېڅ هم نه شو کولای، ان د اځل مې له وېرې چیغو ته هم خوله نه شوای جوړولای او کله چې مې د یوه لېوه د انگولا نرۍ کوکه په غوږو ننوته، بې اختیاره مې د کلي خوا ته ورمېر کور شو. کورونه نه ښکارېدل. په زړه کې مې وېره را ټوله شوه او پر خپل راغلي کین پله مې خپله ښۍ پښه کېښوده.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library